

พุดติกรรมการท่องเทียวและความคิดเห็นของนักท่องเทียวต่อ
การจัดการท่องเทียวชายหาดเมืองพัทยา

โดย

นายภูเบศร์ ประภารัตน์

วันที่.....20.ก.ย. 2553.....
เลขทะเบียน.....019024.....จ.3

อพ.

910.921

ถ 658 พ

จ,กร.ชด.

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารองค์การ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

พ.ศ. 2553

**BEHAVIORS AND OPINIONS OF THAI TOURISTS FOR THE
TOURISM MANAGEMENT OF PATAYA BEACH**

By

Mr.Bhubet Prabharatna

A Study Report Submitted in Partial Fulfillment of the

Requirements for the Master Degree of Arts

Department of Organizational Administration

Faculty of Liberal Arts

KRIRK UNIVERSITY

2010

มหาวิทยาลัยเกริก

คณะศิลปศาสตร์

สารนิพนธ์

ของ

นายภูเบศน์ ประภารัตน์

เรื่อง

พฤติกรรมการทำงานที่เกี่ยวข้องและความคิดเห็นของ

นักท่องเที่ยวดำเนินการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารองค์การ

เมื่อ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2553

ประธานกรรมการสารนิพนธ์

(ดร.เลิศ ไชยณรงค์)

กรรมการสารนิพนธ์

(ดร.พรใจ สীগองอิน)

กรรมการสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี)

กรรมการสารและอาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์

(อาจารย์พัชรินทร์ พันธุ์แน่น)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

(ดร. ดรุณี ชูประยูร)

หัวข้อสารนิพนธ์	พฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา
ชื่อผู้วิจัย	นายภูเบศร์ ประภารัตน์
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาการบริหารองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	อาจารย์พัชรินทร์ พันธุ์แน่น
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การศึกษา พฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์เดินทางมาท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา ตลอดจนเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยว โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวบริเวณชายหาดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test และ F-test

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยต่ำกว่า 25 ปี สถานภาพโสด มีวัตถุประสงค์มาท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ ส่วนมากเดินทางมากับเพื่อน มีผู้ร่วมเดินทาง 2 คนขึ้นไป ส่วนใหญ่มีการพักค้างคืน ส่วนใหญ่มาเที่ยว 2 วัน กิจกรรมหรือสิ่งที่ชอบทำมากที่สุดคือพักผ่อน ค่าใช้จ่ายรวมในการมาเที่ยวไม่เกิน 500 บาท / คน / วัน ส่วนมากเกินกว่าครึ่งประทับใจ ทิวทัศน์สวยงาม และส่วนใหญ่ต้องการกลับมาเที่ยวที่ชายหาดเมืองพัทยา นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการจัดการด้านการท่องเที่ยวของชายหาดเมืองพัทยาในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ และความคิดเห็นต่อการจัดการแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านบริการ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ และด้านการจัดการ ตามลำดับ ในการทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส ที่อยู่ปัจจุบัน อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะการเดินทางมาเที่ยว การพักค้างคืน และระยะเวลาในการมาเที่ยวแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจต้องพิจารณาวางแผนการพัฒนาการจัดการด้านการท่องเที่ยวให้ดีขึ้นกว่าเดิม และทำการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเมืองพัทยา เพื่อประเมินผลหลังจากการพัฒนานั้น

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์อาจารย์พัชรินทร์ พันธุ์แน่น ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ช่วยตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความห่วงใย ทั้งให้การดูแลแก่ผู้วิจัยตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการเรียนรู้ และเพิ่มประสบการณ์อันมีค่าอย่างยิ่งในการจัดทำสารนิพนธ์นี้ และขอขอบพระคุณ คร.เลิศ ไชยณรงค์ และ คร.พรใจ ลีทองอิน ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ทำให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ถูกต้องยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอด รวมทั้งนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้อย่างสมบูรณ์

คุณค่า และคุณประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณและผู้มีส่วนช่วยเหลือทุกท่าน ตลอดจนสถาบันการศึกษา และคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

นายภูเบศร์ ประภารัตน์

มหาวิทยาลัยเกริก

พ.ศ. 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(2)
สารบัญตาราง	(5)
สารบัญแผนภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 ข้อจำกัดในการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	28
2.4 นิยามศัพท์ตัวแปร	30
2.5 สมมติฐานการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	34
3.1 แหล่งข้อมูล	34
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา	34
3.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	35
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
3.5 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4.1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา	40
4.2 พฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา	43
4.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา	48
4.4 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา	63
4.5 การทดสอบสมมติฐาน	67
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
5.1 สรุปผลการศึกษา	79
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	82
5.3 ข้อเสนอแนะ	86
ภาคผนวก	87
ก แบบสอบถาม	88
ข ข้อมูลการท่องเที่ยวเมืองพัทยา	97
ค รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมบริเวณชายหาดเมืองพัทยา	108
บรรณานุกรม	113
ประวัติผู้วิจัย	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล	40
4.2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพฤติกรรมในการเดินทาง มาชายหาดพัทยา	43
4.3	กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างชอบทำมากที่สุด เมื่อมาเที่ยวชายหาดพัทยา	46
4.4	สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างประทับใจในการท่องเที่ยวชายหาดพัทยา	47
4.5	ความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวชายหาดพัทยาอีก	47
4.6	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา ในภาพรวม	49
4.7	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่ (ถนนและทางเดินทางเท้า) ของชายหาดเมืองพัทยา	51
4.8	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่ (บริเวณที่จอดรถ) ของชายหาดเมืองพัทยา	52
4.9	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่ (บริเวณที่พักผ่อนชายหาด) ของชายหาดเมืองพัทยา	53
4.10	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการ (ร้านอาหาร) ของชายหาดเมืองพัทยา	54
4.11	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการ (ร้านขายของที่ระลึกในพื้นที่) ของชายหาดเมืองพัทยา	55
4.12	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการ (ที่พัก) ของชายหาดเมืองพัทยา	56
4.13	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการ (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) ของชายหาดเมืองพัทยา	57
4.14	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ (หาบแร่ - แผงลอย) ของชายหาดเมืองพัทยา	58

(6)

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.15 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ (การจัดการขยะมูลฝอย) ของชายหาดเมืองพัทยา	59
4.16 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ (การดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว) ของชายหาดเมืองพัทยา	60
4.17 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ (การประชาสัมพันธ์) ของชายหาดเมืองพัทยา	61
4.18 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านบุคลากร (เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการฯ) ของชายหาดเมืองพัทยา	62
4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามเพศ	67
4.20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามอายุ	68
4.21 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามสถานภาพสมรส	68
4.22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามสถานภาพสมรส เป็นรายคู่	69
4.23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามที่อยู่ปัจจุบัน	69
4.24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา	70
4.25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามอาชีพ	70
4.26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่	71

(7)

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.27 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	71
4.28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน เป็นรายคู่	72
4.29 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน	72
4.30 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการเดินทาง	73
4.31 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามลักษณะการเดินทาง	73
4.32 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามลักษณะการเดินทาง เป็นรายคู่	74
4.33 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามจำนวนผู้ร่วมเดินทาง	74
4.34 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามพาหนะในการเดินทางมาเที่ยว	75
4.35 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามการพักค้างคืน	75
4.36 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามสถานที่พัก	76
4.37 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามระยะเวลาในการมาเที่ยว	76
4.38 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามระยะเวลาในการมาเที่ยว เป็นรายคู่	77

(8)

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.39 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาเที่ยว	77
4.40 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง	78
4.41 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามความต้องการกลับมาเที่ยว	78

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	29

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมชนิดหนึ่งที่สามารถนำรายได้เข้าสู่ท้องถิ่นได้ค่อนข้างมาก ในรูปแบบของอุตสาหกรรมบริการ ดังนั้น นอกจากพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจะต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจแล้ว การจัดการด้านบริการจึงมีความสำคัญไม่น้อยกว่ากันเลย โดยอาศัยองค์ประกอบของการบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีลักษณะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา น้ำตก และชายทะเล แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ โบราณสถาน สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม ตลอดจนศาสนสถาน เช่น วัด ที่สามารถพัฒนาให้เกิดกระบวนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ได้กำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นเป้าหมายที่สำคัญของประเทศทางด้านการสร้างคุณภาพทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดรายได้สำหรับการกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยถือว่าประเทศมีศักยภาพอันเป็นจุดแข็งที่สำคัญทางทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม จึงควรให้การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีเสถียรภาพและยั่งยืน ยิ่งกว่านั้นยังได้กำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นหัวข้อสำคัญข้อหนึ่งของแนวทางการพัฒนาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2546 : 3 อ้างถึงใน www.nesdb.go.th/interesting_2553)

ชายหาดหรือชายทะเลเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติประเภทหนึ่งที่มีความหลากหลายของธรรมชาติ เช่น ทะเล ชายหาด ภูเขา ก่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมาย อาทิเช่น การเดินเล่น ดูพระอาทิตย์อัสดง การเล่นน้ำทะเล การเล่นกีฬาทางน้ำ ตลอดจนการนันทนาการในช่วงเวลาว่างได้แก่ การพักผ่อนโดยการนั่งร้านอาหาร ฟังเพลง หรือสังสรรค์ระหว่างเพื่อนๆ เป็นต้น

ประเทศไทยมีพื้นที่ชายหาดและแหล่งที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ซึ่งพัทยาก็เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางบกและทางน้ำ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก ด้วยเหตุนี้เองเมืองพัทยาก็เป็นเมืองชายทะเลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็น

อย่างมาก ประกอบกับพัททยาเป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติงดงาม อยู่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก มีการบริการด้านต่าง ๆ ในการท่องเที่ยวได้ครบถ้วน อีกทั้งยังเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จึงเป็นเมืองที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของภาคตะวันออก กิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่จึงเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริการท่องเที่ยวและบริการ โดยประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 87.0 ประกอบอาชีพด้านการค้าและการบริการนักท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ เป็นหลัก และมีบางส่วนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การประมง และการค้าขาย โดยประชาชนมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 270,000 บาท/คน/ปี (สถิติการท่องเที่ยวพัททยา, 2549) ซึ่งการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดรายได้ให้แก่ประชาชนและท้องถิ่น ซึ่งจากสถิติด้านการท่องเที่ยวของเมืองพัททยาที่ผ่านมา พบว่า มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวที่พัททยาเพิ่มขึ้นโดยลำดับ ทำให้พัททยามีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 5.4 ล้านบาท ซึ่งในปี 2550 มีนักท่องเที่ยวมาเยือนพัททยาถึง 6.7 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ถึงประมาณ 1.3 ล้านคน ทำให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวในปี 2550 ประมาณ 59.3 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2548 ถึง 10.8 ล้านบาท ดังตาราง

สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว (นักท่องเที่ยว + นักทัศนจร) และรายได้จากการท่องเที่ยวเมืองพัททยา ปี พ.ศ. 2548-2550

ปี พ.ศ.	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	รายได้ (ล้านบาท)	จำนวน (คน)	รายได้ (ล้านบาท)	จำนวน (คน)	รายได้ (ล้านบาท)
2548	1,804,240	8,441.67	3,533,769	40,080.46	5,338,009	48,522.13
2549	2,026,179	9,289.02	4,088,768	43,955.09	6,114,947	53,244.11
2550	2,199,028	10,649.45	4,481,630	48,698.16	6,680,658	59,347.61

ที่มา : สำนักงาน ททท. ภาคกลางเขต 3 ชลบุรี (อ้างอิงใน <http://info.pattaya.go.th/DocLib8> พฤษภาคม 2553)

ผู้วิจัยเห็นว่าพัฒนาการบริการด้านการท่องเที่ยวชายหาด มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และชายหาดพัททยามีความหลากหลายของทรัพยากรท่องเที่ยว ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเมืองพัททยา ทั้งในด้านสถานที่ ด้านการบริการ และด้านบุคลากร เพื่อให้เห็นว่าปัจจุบันการให้บริการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัททยาในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างไร เหมาะสมเพียงพอหรือไม่ และ

ควรปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้ จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลให้แก่ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค หรือนักท่องเที่ยวได้

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา
- 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมการท่องเที่ยว

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 เนื้อหา ศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ตลอดจนเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมการท่องเที่ยว

1.3.2 พื้นที่ คือ แหล่งท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา ซึ่งประกอบไปด้วยธุรกิจการบริการต่างๆ เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านค้า ร้านอาหารบาร์เบียร์ ไนท์คลับ คาร์บาเรต์ และธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

1.3.3 ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายหาดพัทยา

1.3.4 ระยะเวลา เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในช่วงหน้าร้อน 2552

1.4 ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวต่างชาติที่มีหลายชาติหลายภาษา ซึ่งต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่านั้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผลการศึกษาที่ได้ นำมาเป็นข้อมูลสำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการในเรื่องของการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา
- 2) ข้อมูลความคิดเห็นต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยานักท่องเที่ยวสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงการบริการด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่ให้มีความเหมาะสม
- 4) เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนที่สนใจในธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว
- 5) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้อื่นได้ศึกษาต่อไป

1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

- 1) พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นสังเกต และใช้เครื่องมือทดสอบได้ ในการศึกษาครั้งนี้หมายถึง พฤติกรรมการท่องเที่ยว
- 2) การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อทำการศึกษาและพักผ่อนหย่อนใจ หรือก่อให้เกิดการกระทำร่วมกันของมนุษย์ทั้งทางธรรมชาติและสังคม โดยมีใจเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้
- 3) ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของบุคคลด้านความเชื่อ และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ที่สื่อออกมาโดยการพูดหรือเขียน โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ที่มีและประสบการณ์ของคนที่จะเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งความคิดเห็นนั้นอาจถูกต้องหรือไม่ก็ตามและเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป และความคิดเห็นนั้นอาจแสดงได้ด้วยลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้
- 4) นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางมาชายหาดเมืองพัทยาโดยไม่มีที่พำนักอาศัยเป็นการถาวรในบริเวณพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา ซึ่งเป็นผู้มาเยือนชายหาดเมืองพัทยาโดยจะค้างคืน

หรือไม่ค้างคืนก็ตาม มีวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตาม แต่มีได้เพื่อมาประกอบอาชีพหรือหารายได้ ใน การศึกษาครั้งนี้ หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยเท่านั้น

5) การจัดการท่องเที่ยว หมายถึง แนวทาง วิธีการ คู่มือ ปฏิบัติต่อผู้มาท่องเที่ยวหรือ นักท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นๆ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาเท่านั้น

7) ศัพท์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง อุตสาหกรรมใดๆ ที่จัดให้มีหรือให้บริการ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรไทย โดยมีคำตอบแทนหมายถึง

- 1) ธุรกิจประเภทที่พัก เช่น ธุรกิจโรงแรม เกสต์เฮาส์ สถานที่ตากอากาศ
- 2) ธุรกิจประเภทคมนาคม เช่น ธุรกิจรถทัวร์ รถไฟ
- 3) ธุรกิจประเภทบริการ เช่น ธุรกิจจัคนำเที่ยว
- 4) ธุรกิจประเภทเครื่องคัม เช่น ธุรกิจภัตตาคาร ร้านอาหาร
- 5) ธุรกิจประเภทการค้า เช่น ร้านค้าอัญมณี ของที่ระลึก

สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยว เช่น มี ศิลปกรรมเก่าแก่ วัฒนธรรมที่น่าสนใจ หรือมีธรรมชาติที่สวยงาม ได้แก่ ป่าไม้ ชายหาด ภูเขา น้ำตก และถูกพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.4 นิยามศัพท์ตัวแปร

2.5 สมมติฐานการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค

Nicholson (2004 : 61-62) ได้กล่าวถึงทฤษฎีว่าด้วยพฤติกรรมผู้บริโภคไว้ว่า การบริโภคเป็นกิจกรรมสุดท้ายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดตอบสนองหรือบำบัดความต้องการให้กับหน่วย เศรษฐกิจต่างๆของระบบเศรษฐกิจ ทั้งครัวเรือน ธุรกิจ และรัฐบาล เนื่องจากทุกๆหน่วยจำเป็นต้องได้รับสินค้าและบริการมาอุปโภคและบริโภคเพื่อตอบสนองความต้องการด้วยการทั้งสิ้น

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

2.1.2.1 ความหมายของพฤติกรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (อ้างถึงใน วิธิ แจ่มกระตึก, 2541 : 14) ให้ความหมายของพฤติกรรม (Behavior) ว่า หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด

ของบุคคลที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายในจิตใจและภายนอก อาจทำไปโดยรู้ตัว ไม่รู้ตัว อาจเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ ผู้อื่นอาจสังเกตการกระทำนั้นได้และสามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (อ้างถึงใน เฉลิมพล คັນสกุล, 2541 : 2) กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง ปฏิบัติและกิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์แสดงออกทางรูปธรรม นามธรรม ตลอดเวลา สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัส วาจา และการกระทำ สามารถแบ่งพฤติกรรมออกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ซึ่งเป็นการกระทำที่สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรืออาจใช้เครื่องมือช่วย 2) พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ บุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตได้

โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ (อ้างถึงใน อัครฤทธิ์ หอมประเสริฐ, 2543: 10) สรุปความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำที่สังเกตได้ เช่น การพูด การเดิน การเดินของหัวใจ การรับรู้ การคิด การจำ และการรู้สึก การกระทำที่สังเกตไม่ได้ เช่น ผู้กระทำรู้ตัว ไม่รู้ตัว หรือเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เป็นการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล ซึ่งสัมพันธ์กับสิ่งกระตุ้นภายในและภายนอก

จากความหมายของพฤติกรรมที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นสังเกต และใช้เครื่องมือทดสอบได้

2.1.2.2 องค์ประกอบของพฤติกรรม

พฤติกรรมมนุษย์มีองค์ประกอบ 7 ประการ (สุชาดา มะโนทัย, 2539 : 9-10)

1) ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการที่ทำให้เกิดกิจกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการที่เกิดขึ้น ความต้องการบางอย่างสามารถตอบสนองได้ทันที แต่บางอย่างต้องใช้เวลาจนถึงบรรลุความต้องการได้

2) ความพร้อม (Readiness) คือ ระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

3) สถานการณ์ (Situation) เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

4) การแปลความหมาย (Interpretation) ก่อนที่จะทำกิจกรรมหนึ่งลงไป
มนุษย์จะพิจารณาสถานการณ์ก่อนแล้วจึงตัดสินใจเลือกวิธีการที่เกิดความพึงพอใจมากที่สุดเพื่อ
ตอบสนองความต้องการ

5) การตอบสนอง (Response) เป็นการกระทำกิจกรรมเพื่อสนองตอบความ
ต้องการ โดยวิธีการที่ได้เลือกแล้วในขั้นแปลความหมาย

6) ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา (Consequence) เมื่อทำกิจกรรมแล้วย่อม
ได้รับผลการกระทำนั้น ผลที่ได้รับอาจเป็นไปตามที่คาดคิดหรืออาจตรงข้ามก็ได้

7) ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Frustrations) ในกรณีที่
ไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ มนุษย์ก็อาจจะย้อนกลับไปแปลความหมายของสถานการณ์
และเลือกวิธีการใหม่

Bloom (1975 : 65 - 197) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์
กระทำ อาจเป็นสิ่งสังเกตได้หรือไม่ได้ และพฤติกรรมดังกล่าวนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 1) พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive domain)
- 2) พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective domain)
- 3) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor domain)

อย่างไรก็ตามเราอาจแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) พฤติกรรมด้านความรู้

พฤติกรรมด้านความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ เป็นกระบวนการทางด้านสมองเป็น
ความสามารถทางด้านสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับ การรับรู้ การจำข้อเท็จจริงต่างๆรวมทั้งการพัฒนา
ความสามารถ และทักษะทางสติปัญญา การใช้ความคิด วิจัยญาณเพื่อประกอบการตัดสินใจ
จัดจำแนกได้ตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก ดังนี้

1.1) ความรู้ ความจำ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นต้นเกี่ยวกับความจำได้
หรือระลึกได้

1.2) ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องมาจากความรู้ คือ
จะต้องมีความรู้มาก่อนถึงจะเข้าใจได้ ความเข้าใจนี้จะแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ
และคาดคะเน

1.3) การนำไปใช้ (Application) เป็นการนำเอาวิชาการ ทฤษฎี กฎเกณฑ์ และ
แนวคิดต่างๆ ไปใช้

1.4) การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นที่บุคคลมีความสามารถ และมีทักษะในการจำแนกร่องราวที่สมบูรณ์ใดๆ ออกเป็นส่วนย่อยและมองเห็นความสัมพันธ์อย่างแน่ชัดระหว่างส่วนประกอบที่รวมเป็นปัญหา หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

1.5) การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถของบุคคลในการรวบรวมส่วนย่อยต่างๆ เข้าเป็นส่วนรวมที่มีโครงสร้างใหม่ มีความชัดเจน และมีคุณภาพสูงขึ้น

1.6) การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถของบุคคลในการวินิจฉัยดีราคาของสิ่งของต่างๆ โดยมีกฎเกณฑ์ที่ช่วยประเมินค่านี้ อาจเป็นกฎเกณฑ์ที่บุคคลสร้างขึ้นมา หรือมีอยู่แล้วก็ตาม

2) พฤติกรรมด้านเจตคติ

เจตคติเป็นกระบวนการทางด้านจิตใจ อารมณ์ความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ การให้คุณค่า การปรับปรุงค่านิยม การแสดงคุณลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ รวมไปถึงความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ กันจะบอกแนวโน้มของบุคคลในการกระทำพฤติกรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย ซึ่งได้แบ่งขั้นตอนการเกิดพฤติกรรมด้านเจตคติ ได้ดังนี้

2.1) การรับหรือการให้ความสนใจ (Receiving or Attending) เป็นขั้นที่บุคคลถูกกระตุ้นให้ทราบว่าเหตุการณ์ หรือสิ่งเร้าบางอย่างเกิดขึ้น และบุคคลนั้นมีความยินดี หรือมีภาวะจิตใจพร้อมที่จะรับ หรือให้ความสนใจต่อสิ่งเร้า นั้น ในการยอมรับนี้ประกอบด้วย ความตระหนัก ความยินดีที่ควรรับ และการเลือกรับ

2.2) การตอบสนอง (Responding) เป็นขั้นที่บุคคลถูกจูงใจให้เกิดความรู้สึกผูกมัดต่อสิ่งเร้าเป็นเหตุให้บุคคลพยายามทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง พฤติกรรมขั้นนี้ประกอบด้วย ความยินยอม ความเต็มใจ และความพอใจที่จะตอบสนอง

2.3) การให้ค่านิยม (Valuing) เป็นขั้นที่บุคคลมีปฏิกิริยาซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนเอง และได้นำไปพัฒนาเป็นของตนเองอย่างแท้จริง พฤติกรรมขั้นนี้ส่วนมากใช้คำว่า “ค่านิยม” ซึ่งการเกิดค่านิยมนี้ประกอบด้วย การยอมรับ ความชอบและการผูกมัดค่านิยมเข้ากับตนเอง

2.4) การจัดกลุ่มค่า (Organization) เป็นขั้นที่บุคคลจัดระบบของค่านิยมต่างๆ ให้เข้ากลุ่มโดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมนั้น ในการจัดกลุ่มนี้ประกอบด้วย การสร้างแนวความคิดเกี่ยวกับค่านิยม และการจัดระบบของค่านิยม

2.5) การแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization by a Value or

Complex) พฤติกรรมขั้นนี้ถือว่าบุคคลมีค่านิยมหลายชนิด และจัดอันดับของค่านิยมเหล่านั้นจากดี ที่สุด ไปด้อยที่สุด พฤติกรรมเหล่านี้จะเป็นตัวคอยควบคุมพฤติกรรมของบุคคล พฤติกรรมใน ขั้นนี้ประกอบด้วย การวางแผนทางการปฏิบัติ และการแสดงลักษณะที่จะปฏิบัติตามแนวทาง ที่เขากำหนด

3) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ

พฤติกรรมด้านการปฏิบัตินี้ เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย ซึ่ง รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่บุคคลปฏิบัติออกมาโดย มีด้านความรู้ และด้านเจตคติ เป็นตัวช่วยให้เกิดพฤติกรรมด้านการปฏิบัติที่ถูกต้อง แต่ กระบวนการในการจะก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัยระยะเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอน แต่นักวิชาการก็เชื่อว่ากระบวนการทางการศึกษาจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมการปฏิบัติได้

4) พฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว

อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว จะทำให้ทราบถึงความ ต้องการความจำเป็นของผู้บริโภคนั้นๆ และเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความพอใจสูงสุด ปัจจัยที่สำคัญ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคตลอดจนการเลือกซื้อรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างกั นนั้นเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่สร้างให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจ วิธีที่จะทำให้ ผู้บริโภคทราบถึงความต้องการจำเป็นของตนเองคือ การจูงใจ ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิด การแสวงหาเพื่อสร้างความพอใจให้แก่ตัวเอง

สำหรับพฤติกรรมการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวมักจะมีแรงผลักดัน (Motivator) อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งได้แบ่งแรงผลักดันดังกล่าวไว้ 4 ประการ ดังนี้ คือ

1) แรงผลักดันทางกายภาพ (Physical Motivation) เป็นแรงผลักดันเพื่อต้องการ ความผ่อนคลายด้านกายภาพ เป็นการพักผ่อนรูปแบบหนึ่ง เช่น กิจกรรมทางกีฬา การบำบัดทาง การแพทย์ด้วยวิธีพิเศษ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของแต่ละบุคคล ในกรณีนี้ก่อให้เกิดการ ท่องเที่ยวเพื่อการรักษาสุขภาพ การพักผ่อน รวมไปถึงการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านกีฬา เช่น การ เล่นสกี ตกปลา และล่าสัตว์ เป็นต้น เพื่อให้พ้นจากภาวะการดำเนินชีวิตที่เคร่งเครียดและ อุดหนุน

2) แรงผลักดันทางวัฒนธรรม (Cultural Motivators) เป็นแรงผลักดันซึ่งก่อให้เกิด ความปรารถนาในการเดินทางเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับประเทศอื่น ๆ และชีวิตความเป็นอยู่ของคนใน ประเทศนี้เป็นความอยากรู้อยากเห็นตลอดจนมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งแสดงออกในรูปของ ศิลปะ

ดนตรี วรรณกรรม และนิทานพื้นบ้าน เป็นต้น จึงเป็นการท่องเที่ยวเพื่อชมสิ่งสำคัญของประเทศ
อื่นๆ เช่น โบราณสถาน วัฒนธรรม ประเพณี และการละเล่นต่างๆ เป็นต้น

3) แรงผลักดันระหว่างตัวบุคคล (Interpersonal Motivators) เป็นแรงผลักดันใน
ลักษณะของความต้องการที่จะไปเยี่ยมญาติ เพื่อนฝูง หรือพบปะผู้คนที่มีความคิดใหม่ๆ หรือ
แสวงหา เพื่อนต้องการหลบออกจากงานที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ หลีกหนีจากสภาพจำเจใน
ชีวิตประจำวัน เป็นต้น

4) แรงผลักดันทางเกียรติยศและสถานภาพ (Status and Prestige Motivators) เป็น
แรงผลักดันในลักษณะที่แสดงถึงสถานภาพและเกียรติยศของบุคคล ซึ่งอยู่ในลักษณะของการ
เดินทางเพื่อประกอบธุรกิจในตำแหน่งหน้าที่การงานของตน หรือเพื่อการศึกษาดูงาน ตลอดจน
เพื่อความสำเร็จขั้นสูงในอาชีพของคนอีกด้วย

จากแรงผลักดันในการเดินทางทั้ง 4 ประการนี้ สามารถนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนด
วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวของบุคคลทั่วไปแบ่งได้เป็น 8 ประการ คือ

1) เพื่อการพักผ่อนให้เกิดความสดชื่นทั้งร่างกายและจิตใจ (For relaxation and
refreshment of body and mind) สำหรับชีวิตสมัยใหม่ที่เต็มไปด้วยความรีบเร่ง เกร่งเกรียด และ
ความเหน็ดเหนื่อย

2) เพื่อการรักษาสุขภาพ (For health purposes) เช่น การพักผ่อนต่างๆ การบำบัดด้วย
วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ การอาบน้ำแร่ และการอาบแดดเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

3) เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทางกีฬา (For active participation in a wide variety of
sport) เช่น การเดินแข่งขัน การปีนเขา เล่นสกี เล่นเรือใบ ตกปลา และล่าสัตว์ เป็นต้น

4) เพื่อความพอใจและความสนุกสนานตื่นเต้นส่วนตัวเป็นครั้งคราว (For sheer
pleasure, fun and excitement) ในลักษณะที่เป็นช่วงวันหยุดพักผ่อน

5) เพื่อความสนใจในสิ่งสำคัญของประเทศอื่น (For interest in "foreign parts,
especially in places) โดยเฉพาะสถานที่ที่มีโบราณสถาน วัฒนธรรมที่เก่าแก่ หรือสถานที่ที่มีการ
เฉลิมฉลองในด้านศิลปะ การดนตรี และการละคร เป็นต้น

6) เพื่อเหตุผลระหว่างตัวบุคคล (For interpersonal reasons) เช่น การไปเยี่ยมญาติ
การแสวงหาเพื่อนใหม่ๆ การหลบหนีจากการพบปะสนทนาที่ซ้ำซากจำเจต่างๆ

7) เพื่อเหตุผลทางด้านจิตใจ (For Spiritual purposes) เช่น การประกอบพิธีทาง
ศาสนาในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์

8) เพื่อเหตุผลทางธุรกิจและอาชีพ (For professional or business reasons) เช่น การเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศในสาขาอาชีพเดียวกัน การสัมมนาของสมาชิกที่สังกัดในองค์กรเดียวกัน เป็นต้น

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1.3.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543 : 44) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) ว่า หมายถึง กิจกรรมเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจการ งานประจำของมนุษย์ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด 3 ประการ

- 1) เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังสถานที่เป็นการชั่วคราว
- 2) เป็นการเดินทางต้องไปด้วยความสมัครใจ
- 3) เป็นการเดินทางเพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ได้ที่มีค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ หรือหารายได้ แต่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างต่อไปนี้
  - เพื่อพักผ่อนในวันหยุด
  - เพื่อวัฒนธรรมหรือศาสนา
  - เพื่อการศึกษา
  - เพื่อการกีฬาและบันเทิง
  - เพื่อชมประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ
  - เพื่องานอดิเรก
  - เพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร
  - เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ
  - เพื่อเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา

ชาญวิทย์ เกษครศิริ (2540 : 6) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว หมายถึง การท่องเที่ยวโดยผู้ท่องเที่ยวไม่มุ่งหวังที่จะได้รับผลตอบแทน แต่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน หย่อนอารมณ์ เพื่อทำนุบำรุงสุขภาพและเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น

เศกสรรค์ ขวณิชย์ (อ้างถึงใน ระพีพรรณ ทองหล่อ และคณะ, 2545 : 6) ได้ให้ความหมายของ “การท่องเที่ยว” ไว้ คล้ายกับแนวคิดของ ภราดร พัทธกวีเชิธร (อ้างถึงใน ระพีพรรณ ทองหล่อ และคณะ, 2545 : 5) โดยทั้ง 2 ท่าน ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว หมายถึง ลักษณะที่จัดว่าเป็นการท่องเที่ยวจะต้อง

- 1) เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (Temporary)
- 2) เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
- 3) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

อมรรัตน์ ผลศิริ (2547 : 5) ได้ให้นิยามการท่องเที่ยวไว้ 3 ประการ คือ

- 1) เป็นการเดินทางที่มีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมชมและต้องมีจุดหมายของการเดินทาง สำหรับจุดมุ่งหมายของการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวต้องมีใช่เพื่อการประกอบอาชีพ และไปอยู่ประจำ
- 2) เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ได้แก่ พักผ่อนในวันหยุด วัฒนธรรมหรือศาสนา การศึกษา การกีฬาและบันเทิง ชมประวัติศาสตร์ และความสนใจพิเศษงานอดิเรก เยี่ยมเยือนญาติมิตร วัตถุประสงค์ทางธุรกิจ และการเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา
- 3) เป็นการเดินทางไปด้วยความสมัครใจ

McIntosh and Goeldner (1984; อ้างถึงใน กิตติวรรณ จันทร, 2545 : 41) ได้สรุปว่าการท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์ต่างๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับธุรกิจและบริการต่างๆ รวมทั้งกับรัฐบาลประเทศเจ้าภาพ และประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการในการดึงดูด ด้วยการให้การต้อนรับที่อบอุ่นเปี่ยมไมตรีจิตแก่นักท่องเที่ยว

จากคำนิยามของนักวิชาการเกี่ยวกับความหมายของการท่องเที่ยวที่กล่าวข้างต้นนั้น สามารถสรุปความหมายได้ว่า “การท่องเที่ยว” หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อทำการศึกษาและพักผ่อนหย่อนใจ หรือก่อให้เกิดการกระทำร่วมกันของมนุษย์ทั้งทางธรรมชาติและสังคม โดยมีใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

2.1.3.2 ประเภทของการท่องเที่ยว

สมิธ (Smit, 1977 : 2-3 อ้างถึงใน สุกรานันท์ กาพย์พิมาย, 2549 : 18) ได้อธิบายถึงประเภทของการท่องเที่ยว หมายถึง ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว โดยจำแนกตามที่เหมาะสม ปลายทางของการท่องเที่ยว (Type of Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยวได้ 7 ประเภท คือ

1) การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (Ethnic Tourism) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ที่จะสังเกตการณ์แสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ ซึ่งรวมไปถึงการ ไปเยือนบ้านเกิดเมืองนอน การเข้าร่วมพิธีกรรมรำฟ้อนและเข้าร่วมพิธีทางศาสนาต่างๆ

2) การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสและบางกรณีก็เข้าร่วมใช้ชีวิตชีวิตเก่าๆ ที่ได้สูญหายไปหมดแล้ว ท้องถิ่นเก่าๆ ที่มีสีสันเป็นสิ่งดึงดูดใจมาก ซึ่งอาจรวมงานเทศกาล เครื่องแต่งกายตามประเพณี การเร่ร่อนพื้นบ้าน การแสดงศิลปะและหัตถกรรมรุ่นโบราณ

3) การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่พิพิธภัณฑสถานและโบสถ์เก่าๆ ที่เน้นความรุ่งเรืองของอดีต อาจเป็นการเยือนอนุสาวรีย์ โบสถ์วิหาร วัดต่างๆ การแสดงแสงเสียงเหตุการณ์เด่นๆ ในอดีตกาล

4) การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Tourism) คล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ กล่าวคือ ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจากแดนไกล แต่ข้อนี้จะเน้นสิ่งดึงดูดใจ (Attractions) ที่เป็นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะเน้นชาติพันธุ์มนุษย์ การกลับคืนสู่ธรรมชาติและการชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของผู้คนกับพื้นพิภพที่อยู่ในกลุ่มนี้ ซึ่งจะรวมการถ่ายภาพ การเดินทางไกล การปีนเขา การล่องเรือเล็ก และการตั้งแคมป์

5) การท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ (Recreational Tourism) เป็นการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา นันทนาการโรค การอาบแดดและการสมาคมกันในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลายจิตใจ สถานที่ดังกล่าว เช่น หาดทราย ชายทะเล ชายหาด ที่มีแนวต้นไม้ร่มรื่น สนามกอล์ฟชั้นเยี่ยมหรือสนามเทนนิสชั้นเลิศ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนหย่อนใจโดยเฉพาะ เป็นต้น

6) การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business Tourism) มีลักษณะเด่น คือ การประชุมหรือการพบปะกัน หรือการสัมมนา ซึ่งมักจะรวมเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่นเข้ามาไว้ด้วย เมื่อมีการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจเกิดขึ้น แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งจะมีการท่องเที่ยวได้หลากหลายประเภท บาง

แห่งเป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมแล้วแต่นักท่องเที่ยวจะต้องการอะไร

7) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Inventive Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงาน เพื่อเป็นสวัสดิการของหน่วยงานและบริษัท ห้างร้านต่างๆ เพื่อการดูงาน การประชุม ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและเพื่อนันทนาการ โดยหน่วยงานและบริษัท ห้างร้านจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้ทั้งหมด

2.1.3.3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

คำนิยาม (อ้างถึงใน สุภรานันท์ ภาพพิมพ์, 2549 : 23) ได้แบ่งองค์ประกอบ การท่องเที่ยวไว้ 3 ประเภท ซึ่งอาจถือว่าเป็นหัวใจของการท่องเที่ยว องค์ประกอบดังกล่าว คือ

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) หมายถึง สิ่งดึงดูดโน้มน้าวใจให้เกิดความสนใจปรารถนาที่จะไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ แหล่งท่องเที่ยว (Tourism Attraction) หมายถึง พื้นที่ที่นักท่องเที่ยวไปเยือน พื้นที่ที่นักท่องเที่ยวไปเยือนจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว ดังนั้น สิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยวจึงเป็นจุดหนึ่งที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวจะมีจุดที่เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวจุดหนึ่งหรือหลายจุดก็ได้ ถ้ามีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวหลายจุด แหล่งท่องเที่ยวนั้นก็จะมีนักท่องเที่ยวสนใจนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวกันมาก สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ยังสามารถแบ่งออกเป็นอีก 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

(1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ (Natural attraction factors) คือ ความงามตามธรรมชาติที่สามารถดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น หาดทรายที่สวยงาม สภาพป่า และชีวิตสัตว์ป่า เป็นต้น

(2) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Historical and Cultural attraction factors) อะไรก็ตามที่มนุษย์เราสร้างขึ้นแล้ว สามารถดึงดูดให้มนุษย์ไปเยือน หรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น สิ่งก่อสร้างที่เป็นสถาปัตยกรรม ได้แก่ วัด วัง เมืองโบราณที่สุโขทัย และอยุธยา เป็นต้น วิถีชีวิตจากการกระทำของคน เช่น ตลาดน้ำ ก็เป็นสิ่งที่ดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์ทำให้เกิดขึ้นมา ประเพณี วัฒนธรรมต่างๆ เช่น ลอยกระทง ฟ้อนรำ แห่เทียนพรรษา เป็นต้น กิจกรรมต่างๆ ที่คนเราสร้างขึ้นมา เช่น การแสดงมหรหรรรมดนตรี การจัดเทศกาล เช่น งานเทศกาลอาหาร งานเทศกาลผลไม้ เป็นต้น

2) สิ่งอำนวยความสะดวก (Facility) หมายถึง สรรสิ่งทีรองรับในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งถือว่า

สำคัญมากที่สุดคือเรื่องที่พักแรม ไม่ว่าจะเป็นที่พักในรูปแบบใด เช่น โรงแรม เกสต์เฮาส์ ฯลฯ สิ่งสำคัญอันดับรองลงมา คือ การบริโภค จึงต้องมีร้านอาหารบริการด้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว ตลอดจนข่าวสารข้อมูลเพื่อการเดินทางไว้บริการนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก บริการนำเที่ยวก็เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบาย การให้บริการนำเที่ยวเป็นหน้าที่ของบริษัทนำเที่ยวที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

3) การเข้าถึงได้ (Accessibility) หมายถึง การไปถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ นั่นคือ จะต้องการคมนาคมขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีด้วยกัน 3 ทาง คือ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ถ้าแหล่งท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ 3 ทาง แหล่งท่องเที่ยวนั้นสามารถจะพัฒนาได้ดี เมื่อมีทางคมนาคมขนส่งก็จะมีพาหนะขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ที่จะขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญของการเข้าถึงได้

2.1.3.4 เหตุจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว

มูลเหตุจูงใจพื้นฐานสามารถแบ่งออกได้เป็นมูลเหตุจูงใจเพื่อกายภาพ เพื่อวัฒนธรรม เพื่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และเพื่อสถานภาพและเกียรติภูมิ ซึ่งจากบทความในวารสาร ASTA Travel News ที่เขียนโดย John A. Thomas ได้กล่าวไว้ว่ามูลเหตุจูงใจที่สำคัญๆ ที่กระตุ้นให้คนเดินทางท่องเที่ยวนั้น มีดังต่อไปนี้ ดังต่อไปนี้ (กิตติ-วรรณ จันทรวงศ์, 2545 : 42)

1) เพื่อการศึกษา และวัฒนธรรม

(1) เพื่อที่จะศึกษาว่าคนในประเทศอื่นๆ เชื้อชาติอื่นๆ เขาคำรงชีวิตอยู่ ทำงาน และเล่นอย่างไร

(2) เพื่อไปดูสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่สนใจ

(3) เพื่อไปดูให้เห็นจริงและเข้าใจต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่ตกเป็นข่าวอยู่ในปัจจุบัน

2) เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

(1) เพื่อหลีกเลี่ยงจากงานจำเจและยุ่งยาก

(2) เพื่อไปหามุมมอง

(3) เพื่อแสวงหาความสุขทางเพศที่แปลกใหม่

3) เพื่อการเยี่ยมชม

- (1) เพื่อไปเยี่ยมชมถิ่นกำเนิด สถาบันที่ไปเรียนหรือศึกษาอยู่
- (2) เพื่อไปเที่ยวในสถานที่ที่ครอบครัวหรือเพื่อนเคยไป และสมาชิกชอบ หรือมาแนะนำให้ไปเที่ยว

4) อื่นๆ ได้แก่

- (1) เพื่อหนีจากสภาพของอากาศ เช่น อากาศหนาว
- (2) เพื่อสุขภาพ เช่น อาบแดด แชน้ำแร่
- (3) เพื่อการศึกษา เช่น ว่ายน้ำ เล่นสกี ตกปลา เล่นเรือใบ
- (4) เพื่อเหตุผลทางเศรษฐกิจ
- (5) เพื่อการผจญภัย หรือหาประสบการณ์ใหม่ๆ
- (6) เพื่อการศึกษา หรือฝึกงาน
- (7) เพื่อทำตามคนอื่นๆ
- (8) เพื่อไปร่วมกิจกรรมทางประวัติศาสตร์ เช่น ชมโบราณสถาน ชมการแสดง และเสียง
- (9) เพื่อสังคม

H. Robinson (1976 : 130 อ้างถึงใน กิตติวราณ จันทร, 2545 : 43) ได้ทำการศึกษาและได้ระบุว่ามูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวมี 8 ประการคือ

- 1) เพื่อฟื้นฟูสุขภาพและร่างกาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตในโลกที่แก่งแย่งกัน และเต็มไปด้วยความฉุกฉุนและความเครียด
- 2) เพื่อสุขภาพอนามัย เพื่อสูดอากาศบริสุทธิ์ อาบแดด อาบน้ำแร่ตามบ่อน้ำแร่ต่างๆ
- 3) เพื่อไปร่วมการแข่งขันกีฬา เช่น โต้เขา เล่นสกี เล่นเรือใบ ตกปลา เป็นต้น
- 4) เพื่อไปร่วมหรือไปชมสิ่งที่แปลกใหม่ในต่างประเทศ เช่น สิ่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การแสดงดนตรี เป็นต้น
- 5) เพื่อความรื่นเริงบันเทิงใจ ความสนุกสนาน ความสดชื่น เพื่อการพักผ่อน
- 6) เพื่อเหตุผลส่วนตัว เช่น ไปเยี่ยมชมญาติ ไปพบเพื่อนใหม่ หรือเพื่อหลบหนีจากสิ่งจําเจ
- 7) เพื่อการศึกษา โดยเฉพาะการเดินทางไปนมัสการศาสนาสถาน เช่น การไปเยี่ยมชมที่ตั้งของศาสนจักรของพวกเขาตอลิก หรือการเดินทางไปนครเมกกะของชาวอิสลาม เป็นต้น

8) เพื่ออาชีพและธุรกิจ เช่น การเดินทางไปทำธุรกิจ การไปร่วมประชุมแสดงผลงานวิจัย และการเดินทางไปศึกษาหาความรู้

2.1.3.5 การวางแผนระบบการท่องเที่ยว

2.1.2.5.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism resource) หมายถึง สิ่งดึงดูดใจที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความเพลิดเพลินสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ ตลอดจนทัศนคติที่กว้างขวาง ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และเป็นทรัพยากรที่ควรที่จะสงวนไว้ สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทดังนี้ (กิตติวรรณ จันทร, 2545 : 43)

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม หรือน่าสนใจ เช่น ภูเขา ป่าไม้ ลำธาร ทะเลสาบ หาดทราย ทะเล เกาะ อ่างเก็บน้ำ ภูมิทัศน์ และระบบนิเวศน์โดยรวมเป็นต้น

2) ทรัพยากรท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศาสนา โบราณวัตถุ และโบราณสถาน ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น วัด ศาสนาสถานอนุสรณ์สถาน เป็นต้น

2.2) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมที่เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม และการประพฤติปฏิบัติที่ยึดถือสืบทอดกันต่อมา ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น สภาพชีวิตริมแม่น้ำลำคลอง ตลาดน้ำ เรือนแพ หมู่บ้านชาวเขา ศูนย์วัฒนธรรม สวนสนุก งานเทศกาลประเพณีต่างๆ การแข่งขันเรือยาว การฟ้อนรำ และศิลปะการแสดง เป็นต้น

ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้น จะสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญดังต่อไปนี้

1) ความสามารถในการดึงดูดใจ เป็นปัจจัยที่สำคัญมากในการที่จะดึงดูดใจจะเป็นศิลปวัฒนธรรม โบราณวัตถุ หาดทราย ภูเขา สวนสนุก งานแสดงสินค้า การแข่งขันกีฬา เป็นต้น

2) สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ หรือปัจจัยที่จะบันดาลให้สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งอยู่ในความนิยมของนักท่องเที่ยว ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้คือ โรงแรมและที่พัก ร้านอาหาร สถานบริการร้านอาหาร สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตรา รวมทั้งสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

3) การเข้าถึงจุดการท่องเที่ยว จุดท่องเที่ยวหรือศูนย์กลางของการท่องเที่ยว นั้นจะต้องมีเส้นทาง หรือโครงข่ายการคมนาคม เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ศูนย์กลางของการท่องเที่ยว จุดท่องเที่ยว รวมทั้งจะต้องสามารถเชื่อมโยงกันระหว่างพื้นที่ หรือบริเวณใกล้เคียง หรือเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ รถไฟ เรือ เครื่องบิน เป็นต้น ล้วนแล้วแต่มีความจำเป็น จุดท่องเที่ยวหรือศูนย์กลางการท่องเที่ยวใดๆ ก็ตาม ถ้าขาดเสียซึ่งเส้นทางคมนาคมที่จะเข้าถึงได้แล้วสถานที่ท่องเที่ยวนั้นไม่ว่าจะสวยงาม แปลกตาประทับใจเพียงใดก็ตาม ย่อมจะทำให้ไม่เกิดคุณค่า

2.1.3.5.2 การบริการท่องเที่ยว (Tourism services) เป็นบริการต่างๆ ที่ให้แก่นักท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ท่องเที่ยว ได้แก่ พาหนะรับส่งนักท่องเที่ยว บริษัทจัดนำเที่ยว บริการเรือและรถยนต์ให้เช่า ห้องน้ำและห้องอาบน้ำ สถานที่จอดรถ บริการให้เช่าอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อการันทนาการ

2.1.3.5.3 ตลาดการท่องเที่ยว (Tourism market) หมายถึง จำนวนนักท่องเที่ยว หรือผู้มาเยือน นอกจากนี้ยังหมายรวมถึง รูปแบบกิจกรรมและทัศนคติของนักท่องเที่ยว หรือกระบวนการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ตลาดการท่องเที่ยวเป็นอุปสงค์ (demand) ที่มีต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่หนึ่งๆ

ระบบการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนอกระบบ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว ภูมิอากาศ ชุมชน กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ระบบนิเวศวิทยาบนบก ในน้ำ และอากาศ เป็นต้น สิ่งแวดล้อมนอกระบบดังกล่าว นอกจากจะมีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวทางอ้อมแล้ว ยังอาจจะได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวทั้ง โดยตรงและทางอ้อม

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

2.1.4.1 ความหมายของการจัดการท่องเที่ยว

ธงชัย สันติวงษ์ (อ้างถึงใน <http://www.rds.phd.lru.ac.th>, 8 ธันวาคม 2551) ได้กล่าวถึง การจัดการ หมายถึง แนวทางหรือวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้สามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำหรับการจัดการท่องเที่ยว มีความหมายใกล้เคียงกับการจัดการ กล่าวคือ การจัดการท่องเที่ยว หมายถึง แนวทาง วิธีการ ดูแล ปฏิบัติต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อให้ไม่ถูกทำลายโดยนักท่องเที่ยว

2.1.4.2 องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวควรมีองค์ประกอบดังนี้ (คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา ,2540)

- 1) การจัดการพื้นที่ ได้แก่ การจัดการเขตการใช้ประโยชน์ (Zoning) การศึกษาขีดจำกัดการรองรับได้ของพื้นที่ การกำหนดมาตรการใช้ประโยชน์ปลูกสร้างอาคารและปรับปรุงพื้นที่และควบคุมการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว การใช้มาตรการป้องกัน และลดผลกระทบในพื้นที่
- 2) การให้การศึกษาและการสื่อความหมาย ได้แก่ การส่งเสริมให้สถานที่ให้ความรู้ทุกรูปแบบ ส่งเสริมกิจกรรมที่ให้ความรู้และสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการให้บริการที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการใช้มัคคุเทศก์เฉพาะถิ่น จัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศและให้การศึกษาแก่ชุมชน
- 3) การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ มุ่งกิจกรรมที่ไม่มีผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมหรือสามารถป้องกันแก้ไขได้ ส่งเสริมกิจกรรมที่ให้ความรู้ จัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม จัดกิจกรรมเกิดความสัมพันธ์ด้านนักท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยว และคนในท้องถิ่น
- 4) การบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ การส่งเสริมการบริการที่มีความรับผิดชอบต่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริการของชุมชน กำหนดรูปแบบการบริการให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมในชุมชน การอบรมคุณภาพบุคลากร และ สนับสนุนการบริการที่ได้มาตรฐาน

5) การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและลดผลกระทบ ได้แก่ กำหนดมาตรการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย กำหนดมาตรการป้องกันและกำจัดสิ่งปนเปื้อน ควบคุมแบบอาคาร กวดยกกับกิจกรรมที่ทำลายสภาพแวดล้อม

กล่าวโดยสรุปการจัดการท่องเที่ยว คือ แนวทาง วิธีการ คู่มือ ปฏิบัติต่อผู้มาท่องเที่ยว หรือนักท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นๆ

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.5.1 ความหมายของความคิดเห็น

คำว่า “ความคิดเห็น” (Opinion) ได้มีนักวิชาการให้คำนิยามไว้ต่างๆ กันดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2519 : 81) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นของบุคคลมีหลายระดับคือ อย่างผิวเผิน หรืออย่างลึกซึ้ง สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคติ นั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานานเป็นความคิดเห็นทั่วไป เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำของบุคคลทุกคน ส่วนความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะและมีอยู่เป็นเวลาอันสั้นเรียกว่า Opinion เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์มีความรู้แห่งอารมณ์น้อยเกิดขึ้นง่ายแต่สลายเร็ว

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ (2522 : 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยที่ยังไม่แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา เป็นที่ปรากฏต่อบุคคลสาธารณะ

นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล (2547 : 13) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น คือ การแสดงออกของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์สถานการณ์ใด ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยมีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ สภาพแวดล้อม ทัศนคติ ความรู้ ความเชื่อของแต่ละคน ซึ่งอาจเป็นการแสดงออกในพฤติกรรมหรือความคิดในทางบวกหรือทางลบ หรือในทางความคิดเห็นทั้งเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

ประสาธน์ หลักศิลา (อ้างถึงใน สุชาติ วรสวัสดิ์, 2547 : 5) กล่าวว่า ความคิดเห็นต่างๆ ของคนเรานั้น ได้จากการพบปะ สังสรรค์ประจำวันของคนเรา แต่คนเราก็มีภูมิหลังทางสังคมของ

วันที่..... 20 ก.ย. 2553 .....
เลขทะเบียน..... 012029 ๑.3 .....

ภาพ.
910.921
8 58 พ
๑.๑๕.๒๑.

แต่ละคนย่อมเป็นผลถึงการที่คนเรากระทำตอบสนองต่อเหตุการณ์ และเกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น

พจนานุกรมไทย (อ้างถึงใน สุชาติ วรรณคดี, 2547 : 6) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น หมายถึง ความเข้าใจ ความรู้สึก

เสกสรร วัฒนพงษ์ (2542 : 22) สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อ ทศนะ การวินิจฉัย การพิจารณาหรือการประเมินผลอย่างมีรูปแบบ โดยได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติและข้อเท็จจริง ความรู้ที่มีอยู่ของผู้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างๆ การแสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนก็ได้

Good, C.V. (1973 : 8) ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิดหรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่

Wahlmen, B.B. (1973 : 12) ให้ความหมายว่าความคิดเห็นเป็นภาวะของจิตใจที่ผ่านประสบการณ์แล้วเกิดการเรียนรู้และผลักดันให้เกิดความคิด ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

Issak, A.C. (1981 : 22) ให้ความหมายความคิดเห็นว่าเป็นการแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับต่างๆ ไป โดยปกติแล้วความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ ขณะที่เจตคติจะเป็นเรื่องต่างๆ ไป มีความหมายที่กว้างกว่า

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของความคิดเห็นได้ว่า หมายถึง การแสดงออกของบุคคลด้านความเชื่อ และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะที่แสดงออกมาโดยการพูดหรือเขียน โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ที่มีและประสบการณ์ของคนที่จะเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งความคิดเห็นนั้นอาจถูกต้องหรือไม่ก็ตามและเปลี่ยนแปลงได้ตาม

สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป และความคิดเห็นนั้นอาจแสดงได้ด้วยลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้

2.1.5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2547 : 15-16) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้แต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างกันออกไป ปัจจัยดังกล่าวคือ

1) ปัจจัยจากตัวบุคคล ได้แก่ คุณสมบัตินเฉพาะตัวของคนๆ นั้น เช่น สติปัญญา การศึกษา ประสบการณ์ที่มาของคนๆ นั้น รวมถึงความเชื่อ ค่านิยมที่ได้รับจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

2) ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ความคิดเห็นต่างๆ ของทุกคนอาจเกิดจากการพบปะสังสรรค์คบหาสมาคมและอิทธิพลกลุ่ม นอกจากนั้นการได้รับการสัมผัสจากสื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เอกสารต่างๆ สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลมากต่อความคิดเห็นของบุคคลที่จะได้รับข้อมูล ข่าวสารของแต่ละบุคคล

2.1.5.3 ประเภทของความคิดเห็น

สัตตยา กระแสร์ชล (2538 : 9-10) ได้จำแนกตามความคิดเห็นเป็น 2 ประเภท คือ

1) ความคิดเห็นเชิงบวกสุด - เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรัก จนหลงทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2) ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจ ในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

2.1.5.4 การวัดความคิดเห็น

การที่ผู้ใดจะแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นรูปธรรมนั้น โดยทั่วไปคือวิธีการตอบแบบสอบถามหรือตอบแบบสัมภาษณ์ การวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปต้องมีส่วนประกอบ 3 อย่าง

คือ บุคคลที่จะถูกวัดสิ่งเร้า และการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูง-ต่ำ มาก-น้อย โดยให้ผู้ที่ตอบคำถาม เลือกตอบตามแบบสอบถาม แบบสอบถามประเภทนี้ นิยมสร้างตามแนวของ Likert Scale ซึ่งแบ่งความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนจะขึ้นอยู่กับข้อความลักษณะเป็นทางบวก (Positive) หรือทางลบ (Negative) การนำแนวความคิดเรื่องความเห็นมาใช้ประโยชน์นั้น จึงมองในแง่ที่ว่าความคิดเห็นเป็นตัวบ่งชี้หรือทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆ (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2547 : 16)

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในลักษณะของแผนแม่บทการท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว ตลอดจนพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว เป็นส่วนใหญ่ จะมีบ้างที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การศึกษาความคิดเห็นในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวสามารถที่จะเป็นกรณีศึกษาคุณภาพของการจัดการท่องเที่ยวได้ระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทั้งงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความพึงพอใจหรือพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว ดังนี้

กิตติวรรณ จันทร (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทหรือร้านค้า รายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001-25,000 บาท ที่อยู่ปัจจุบันอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดบางแสน มีระดับความพึงพอใจปานกลาง สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่กลุ่มตัวอย่างไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสะอาดของชายหาด ความใสสะอาดของน้ำทะเล และความสะอาดของห้องน้ำ

สรุปข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชายหาดบางแสน เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงในการยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวให้สูงขึ้น สำหรับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติบริเวณชายหาดบางแสน โดยให้ปรับปรุงความสะอาดของชายหาด และน้ำทะเลบริเวณชายหาดบางแสน โดยหาทางจัดการกับขยะที่เกิดขึ้นบริเวณชายหาด

และขณะทีล่อยอยู่ในน้ำทะเล รมรงค์ให้นักท่องเที่ยวช่วยกันรักษาความสะอาดบริเวณชายหาดบางแสน และสำหรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยปรับปรุงความสะอาด และค่าบริการของห้องน้ำ ควบคุมปริมาณของผู้ประกอบการบนชายหาด ปรับปรุงราคาอาหาร ที่พัก เครื่องเล่นเพื่อการนันทนาการทางน้ำให้เหมาะสม จักระบบการจราจรบริเวณชายหาดบางแสนให้มีระเบียบขึ้น

สถักฤทัย เคียวระฤด (2539) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาหาดเมืองพัทยาทั้งเพศหญิงและเพศชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยมีอายุเฉลี่ย 28.5 ปี มีสถานภาพเป็นโสด มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพประกอบธุรกิจ การค้า มีรายได้สูงกว่า 8,500 บาทขึ้นไป ส่วนมากมาจากจังหวัดอื่นๆ และนักท่องเที่ยวส่วนมากมาจากจังหวัดอื่นๆ และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจ ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บริเวณหาดเมืองพัทยา ส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจได้แก่ความสะอาดของหาดทราย ความสะอาดของน้ำทะเล ความสะอาดของที่จอดรถ ความสะอาดของห้องน้ำและห้องอาบน้ำจัดปริมาณของถังขยะ จำนวนแผ่นป้ายสื่อความหมายและการปลูกสร้างอาคารเพิ่มขึ้น โดยนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในเรื่องความขาวละเอียดของทราย ความสะอาดของชายหาด ความสะอาดของน้ำทะเลและความคื่น ลึกของน้ำทะเล ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวมาก ซึ่งตรงกันข้าม กับผู้ที่สูงอายุมาก ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีอายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ที่อยู่อาศัยและประสบการณ์การเที่ยวชายหาด ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณหาดเมืองพัทยาด่างกัน

จงจิตต์ ปิ่นทอง (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน ชลบุรี เปรียบเทียบตามเพศ และสถานภาพสมรส พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อเปรียบเทียบตามอาชีพและรายได้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการศึกษาโดยเทศบาลเมืองแสนสุขต้องเพิ่มบุคลากรด้าน

การรักษาความสะอาด และร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และจัดประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ ให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง ตลอดจนประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมมือกันในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว และโอกาสต่อไปหากมีผู้ต้องการวิจัยเพิ่มเติมควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน

สมใจ รัชต์วัฒนกุล (2548) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับโอกาส มีระยะเวลาที่พักอาศัยในเมืองพัทยาโดยเฉลี่ยสำหรับมาท่องเที่ยวพัทยายในรอบปีที่ผ่านมา (2546) ส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน และจำนวนครั้งของการเดินทางมาเที่ยวพัทยา ในรอบปีที่ผ่านมามากกว่า 10 ครั้ง ระดับความนึกเห็นต่อปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวพบว่า ปัจจัยด้านความเป็นธรรมชาติ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านโครงสร้างเนื้อที่ของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นของเมืองพัทยา อยู่ในระดับเหมาะสมมากการกำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา กลยุทธ์ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรมีการจัดโซน หรือกำหนดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระบบและสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ กลยุทธ์ด้านการกำหนดราคา ควรมีการของความร่วมมือกับผู้ประกอบการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร สถานบันเทิง ฯลฯ ในการกำหนดราคาค่าบริการให้มีความยุติธรรมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง กลยุทธ์ด้านการจัดจำหน่าย ควรขอความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการขาย ชมรม สมาคม กลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ควรมีการร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน

ภาวิดา จีนะวัฒน์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย ต่อผลการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อผลการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดพัทยาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความสวยงามบริเวณชายหาดและถนน ความสะอาดของชายหาดและน้ำทะเล การจราจรความเป็นระเบียบเรียบร้อยของร้านค้าและบริการต่างๆ และความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ปัจจัยด้าน เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานที่เชี่ยวชาญทะเล และ จำนวนวันในการพักผ่อนท่องเที่ยวชายทะเล มีผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม บริเวณชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้าน สถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี

จิรายุ อัครวิบูลย์กิจ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเมืองพัทยา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยต่ำกว่า 25 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000-1,0000 บาท

ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาที่มีเพศต่างกัน จะมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านต่างๆแตกต่างกัน

เกรียงไกรยศ สุวรรณแสง (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การเปิดรับสื่อและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า

1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็น เพศ หญิง ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 21-30 ปี อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และ รายได้ต่อเดือนส่วนมาก มีรายได้อยู่ที่ 10,000-20,000 บาทต่อเดือน

2) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับโอกาส มีระยะเวลาที่พักรักษาใน เมือง พัทยา โดยเฉลี่ยสำหรับมาท่องเที่ยวพัทยาในรอบปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน และจำนวนครั้งของการเดินทางมาเที่ยวพัทยา ในรอบปีที่ผ่านมา มากกว่า 4-6 ครั้ง ความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประทับใจน้ำทะเล,ชายหาด

3) ข้อมูลความคิดเห็นการเปิดรับสื่อของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการมาเที่ยวเมืองพัทยาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเมืองพัทยา ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สื่อสารมวลชนทั่วไป สื่อพิเศษขององค์กร และสื่อบุคคล

4) การทดสอบสมมติฐาน

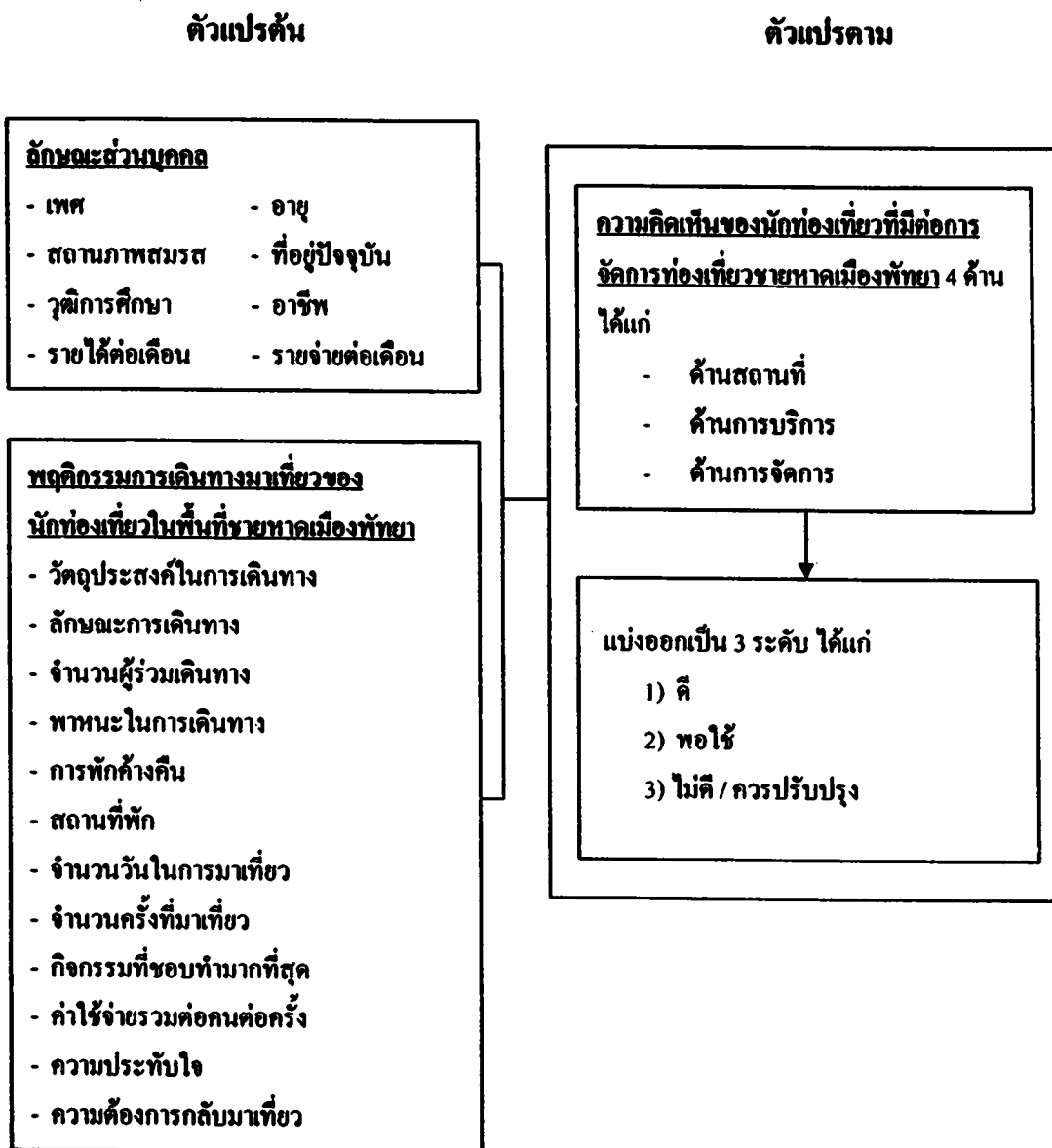
ข้อมูลส่วนบุคคลเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ และที่อยู่ปัจจุบัน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
การเปิดรับสื่อท่องเที่ยวในเมืองพัทยา

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยจะทำการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา เช่น วัตถุประสงค์ในการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง พาหนะในการเดินทาง การพักค้างคืน สถานที่พัก เป็นต้น ตลอดจนการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านการบริการ ด้านการจัดการ และด้านบุคลากร โดยจัดระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ ดีมากที่สุด ดีมาก ดี พอใช้ และไม่
ดี/ควรปรับปรุง นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ที่อยู่ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และพฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวฯ กับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาทั้ง 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.4 นิยามศัพท์ทั่วไป

2.4.1 นิยามศัพท์ทั่วไปลักษณะส่วนบุคคล

- 1) เพศ หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น เพศชาย เพศ หญิง
- 2) อายุ หมายถึง อายุบริบูรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามตามปีเกิด โดยการศึกษาครั้งนี้จะระบุ อายุจริงแล้วนำมาจัดกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 25 ปี ตั้งแต่ 25-35ปี และมากกว่า 35 ปีขึ้นไป
- 3) สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ โสด สมรส และหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่
- 4) ที่อยู่ปัจจุบัน หมายถึง สถานที่ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเมืองพัทยา อาศัยอยู่ปัจจุบัน โดยให้ระบุเป็นจังหวัด อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้แบ่งที่อยู่ปัจจุบันเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ก็คือที่อยู่ในกรุงเทพฯ และที่อยู่ต่างจังหวัด
- 5) วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม โดยลำดับ ได้แก่ 1) ไม่ได้เรียน 2) ประถมศึกษา 3) มัธยมศึกษาตอนต้น 4) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช 5) อนุปริญญา/ปวส. 6) ปริญญาตรี 7) สูงกว่าปริญญาตรี
- 6) อาชีพ หมายถึง ลักษณะอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เช่น รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ตลอดจนนักเรียน/นักศึกษา
- 7) รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มาท่องเที่ยวเมืองพัทยา

8) รายจ่ายต่อเดือน หมายถึง รายจ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มาท่องเที่ยวเมืองพัทยา

2.4.2 นิยามศัพท์ตัวแปรเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

1) วัตถุประสงค์ในการเดินทาง หมายถึง เป้าหมายที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางมาเที่ยวชายหาดพัทยา เช่น ต้องการมาท่องเที่ยวหรือพักผ่อน ต้องการมาประชุม / อบรม / สัมมนา ต้องการมาเยี่ยมญาติ / เพื่อน ต้องการมาทำธุรกิจ เป็นต้น

2) ลักษณะการเดินทาง หมายถึง การออกจากสถานที่แห่งหนึ่งเพื่อมาท่องเที่ยวยังสถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งอาจเดินทางมาคนเดียว มากับเพื่อน มากับครอบครัว มากับญาติ มากับกลุ่มนำเที่ยว หรือมากับมหาวิทยาลัย เป็นต้น

3) จำนวนผู้ร่วมเดินทาง หมายถึง ข้อมูลที่แสดงปริมาณของผู้ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามที่มาจากชายหาดพัทยา เช่น อาจมีผู้ร่วมเดินทางมา 1 คน หรือมากกว่า 1 คน

4) พาหนะในการเดินทาง หมายถึง สิ่งที่สามารถเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวจากแหล่งที่พักของตนเดินทางมาเที่ยวชายหาดพัทยาได้ เช่น รถประจำทาง รถบัสนำเที่ยว / ทัวร์ รถสำหรับเช่า รถยนต์ส่วนบุคคล เป็นต้น

5) การพักค้างคืน หมายถึง การที่นักท่องเที่ยวมาพำนักที่พัทยานาน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 1 ปี

6) สถานที่พัก หมายถึง สถานที่พักที่นักท่องเที่ยวเข้าพักค้างคืนซึ่งอาจเป็นสถานที่ให้เช่าโดยคิดค่าบริการตามจำนวนการเข้าพัก เช่น โรงแรม รีสอร์ท / บังกะโล ฯลฯ หรือเป็นสถานที่ให้พักฟรี เช่น บ้านพักของญาติ / เพื่อน คอนโดมิเนียมส่วนตัว และบ้านส่วนตัว เป็นต้น

7) จำนวนวันในการมาเที่ยว หมายถึง จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวพัทยานครั้งนี้ ตั้งแต่ 1 วันขึ้นไปแต่ไม่เกิน 1 ปี

8) จำนวนครั้งที่มาเที่ยว หมายถึง ความถี่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชายหาด พัทยา เช่น มาเป็นครั้งแรก หรือมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป

9) กิจกรรมที่ชอบทำมากที่สุด หมายถึง กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชอบทำมากที่สุด เมื่อเดินทางมาเที่ยวที่พัทยา เช่น ชอบพักผ่อนหรือเปลี่ยนบรรยากาศกับสถานที่ใหม่ๆ ชอบเล่น น้ำทะเล ชอบปิกนิกหรือรับประทานอาหารทะเล ชอบเล่นกีฬาทางน้ำ เป็นต้น

10) ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อคนและต่อ ครั้ง ระหว่างการเดินทางมาเที่ยวที่ชายหาดพัทยา

11) ความประทับใจ หมายถึง ความชอบหรือความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยว เมืองพัทยา เช่น การเดินทางสะดวก น้ำทะเลใส ชายหาดสะอาด บรรยากาศดี มีกีฬาให้เล่น มี ร้านอาหารทะเลที่หลากหลาย เป็นต้น

12) ความต้องการกลับมาเที่ยว หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะ เดินทางกลับมาเที่ยวที่ชายหาดพัทยาอีก ด้วยเหตุผลต่างๆ ได้แก่ การเดินทางสะดวก จะต้องมาทำ ธุรกิจและมาทำงาน ติดตามการแสดง ความชอบส่วนตัว เพื่อการพักผ่อน มีที่พักส่วนตัวอยู่ที่นี่ เป็นต้น

2.4.3 นิยามศัพท์ตัวแปรเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยว

1) สถานที่ หมายถึง พื้นที่หรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ถนนและ ทางเดินเท้า บริเวณที่จอดรถ และบริเวณที่พักผ่อนชายหาด

2) การบริการ หมายถึง ลักษณะ การอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ เช่น ขาย อาหาร ขายน้ำ บริการที่นั่งชายหาด บริการที่พัก ฯลฯ ซึ่งเป็นการบริการของผู้ประกอบการ ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก โรงแรมที่พัก และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น

3) การจัดการ หมายถึง การดำเนินการใดๆเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งการจัดการด้านการท่องเที่ยวจะหมายถึง การดำเนินการในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

โดยเฉพาะ การบริการ ซึ่งจะครอบคลุมทั้งใน ด้านสถานที่ ได้แก่ ถนนและทางเดินเท้า บริเวณที่จอดรถ และบริเวณที่พักชายหาด ด้านบริการ ได้แก่ ร้านอาหาร ที่พัก และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ด้านการจัดการ ได้แก่ หาบเร่-แผงลอย การจัดการขยะมูลฝอย และการดูแลเรื่องการจราจร ตลอดจนด้านบุคลากรผู้ให้บริการเป็นต้น

4) บุคลากร หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

2.5 สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานหลักไว้ 2 ข้อใหญ่ ๆ ตามกลุ่มตัวแปรต้นคือลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยในการทดสอบสมมติฐานนั้น ผู้วิจัยจะการทดสอบตัวแปรต้นทุกตัวที่ระบุไว้ในกรอบแนวคิด ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะส่วนบุคคล (ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ที่อยู่ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน

2) กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยว (ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง พาหนะในการเดินทาง การพักค้างคืน สถานที่พัก ระยะเวลาในการมาเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง และความต้องการกลับมาเที่ยว) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรมทางท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา โดยมีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

ในการวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ดังนี้

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ตลอดจนข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการค้นคว้าและรวบรวมจากหนังสือ ผลงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา และสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา ในช่วงฤดูร้อน ปี 2552 เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแต่ละวันมีความแตกต่างกันซึ่งมีสถิติไม่แน่ชัด ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากรของ Taro Yamane (สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2550 : 106) คือ

$$n = \frac{p(1-p) z^2}{d^2}$$

- เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 z = ค่าที่ได้จากตารางแจกแจงปกติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% = 1.96
 p = ค่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง (50%) = 0.5
 d = ค่าที่ใช้กำหนดช่วงความคลาดเคลื่อนที่ต้องการของค่าเฉลี่ย
 ที่ประมาณได้ = 0.05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{0.5 (1-0.5) (1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$n = \frac{(0.25) (3.8416)}{0.0025}$$

$$n = \frac{0.9604}{0.0025}$$

$$n = 384.16 \text{ หรือเท่ากับ } 384 \text{ คน}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณ คือ 384 คน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ จะต้องเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวอย่างน้อย 384 ราย อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยาทั้งสิ้น จำนวน 400 คน

3.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีการสร้างแบบสอบถามหลังจากการทบทวนวรรณกรรมและกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยแล้ว โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือดังนี้

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาของงานวิจัย
- 3) ทำการแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา พร้อมทั้งปรับปรุงแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง จนเป็นที่แน่ใจว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นครอบคลุมเนื้อหา และสามารถที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลในขั้นตอนการศึกษาต่อไป

3.3.2 องค์ประกอบของเครื่องมือและแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ที่อยู่ ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน โดยมีคำถามเป็นแบบเลือกตอบ เป็นคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดพัทยา ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง พาหนะในการเดินทาง การพักค้างคืน สถานที่พัก ระยะเวลาในการมาเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเที่ยว กิจกรรมที่ชอบมากที่สุด ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง ความประทับใจ และความถี่ของการกลับมาเที่ยว จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำนวน 66 ข้อ ประกอบด้วยการจัดการ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสถานที่ จำนวน 18 ข้อ (2) ด้านการบริการ จำนวน 21 ข้อ (3) ด้านการจัดการ จำนวน 19 ข้อ และ (4) ด้านบุคลากร จำนวน 8 ข้อ ซึ่งมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นต่อการจัดการดังนี้

ความคิดเห็น		คะแนน
ดีมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ดีมาก	ให้	4 คะแนน
ดี	ให้	3 คะแนน
พอใช้	ให้	2 คะแนน
ไม่ดี/ควรปรับปรุง	ให้	1 คะแนน

หลังจากนั้นได้นำคะแนนมาจัดกลุ่มระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ตามคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงห่างของคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น (กลุ่ม)}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

และแปลผลการศึกษาตามคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ย ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.79	คือ	เห็นว่าควรปรับปรุงการจัดการฯ
คะแนนเฉลี่ย 1.80–2.59	คือ	เห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 2.60–3.39	คือ	เห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 3.40–4.19	คือ	เห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 4.20–5.00	คือ	เห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับดีมากที่สุด

สำหรับการจัดกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 3 ระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงห่างของคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น (กลุ่ม)}} \\ &= \frac{5-1}{3} = \frac{4}{3} = 1.33 \end{aligned}$$

และแปลผลการศึกษาตามคะแนนเฉลี่ย ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 คือ มีความเห็นว่ามีจัดการไม่ดี/ควรปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 คือ มีความเห็นว่ามีจัดการได้พอใช้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 คือ มีความเห็นว่ามีจัดการได้ดี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการประกอบการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Simple Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 400 ราย จากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา หลังจากทำการเก็บรวบรวมเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อนำไปทำการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

3.5 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รวบรวมทั้งหมด นำมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบคำถามแล้วจึงนำแบบสอบถามทั้งหมดไปลงรหัส (Code) และบันทึกที่รหัสลงในคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และใช้วิธีการสถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1) วัดแนวโน้มของลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรม และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2) วัดระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3) ข้อเสนอแนะต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา โดยนำข้อมูลที่เป็นลักษณะแบบปลายเปิดนำมาแจกแจงความถี่ ประกอบการพรรณนา

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา ตามลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดพัทยา โดยใช้สถิติ t-test สำหรับการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และสถิติความแปรปรวนทางเดียวหรือ one way ANOVA (F-test) ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ที่ระดับความนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาใช้บริเวณพื้นที่ชายหาดพัทยา จำนวน 400 คน และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา
- 4.2 พฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา
- 4.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา
- 4.4 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา
- 4.5 การทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ที่อยู่ ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

N = 400

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	248	62.0
หญิง	152	38.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

N = 400

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	147	36.8
25 – 35 ปี	142	35.5
มากกว่า 35 ปีขึ้นไป	111	27.7
Min = 15 ปี Max = 69 ปี		
สถานภาพ		
โสด	265	66.2
สมรส	86	21.5
หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	49	12.3
ที่อยู่ปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	206	51.5
ต่างจังหวัด	194	48.5
วุฒิการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	8	2.0
ประถมศึกษา	29	7.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	61	15.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	78	19.5
อนุปริญญา / ปวส.	47	11.7
ปริญญาตรี	158	39.5
สูงกว่าปริญญาตรี	19	4.7
อาชีพ		
นักเรียน / นักศึกษา	87	21.8
ธุรกิจส่วนตัว / ก้าขาย	69	17.2
รับจ้างทั่วไป	126	31.5
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8	2.0
พนักงานบริษัทเอกชน	110	27.5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

N = 400

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	50	12.5
5,001 – 10,000 บาท	72	18.0
10,001 – 15,000 บาท	111	27.8
15,001 – 20,000 บาท	40	10.0
20,001 – 25,000 บาท	46	11.5
25,001 – 30,000 บาท	28	7.0
มากกว่า 30,000 บาท	53	13.2
รายจ่ายต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	119	29.8
5,001 – 10,000 บาท	114	28.5
10,001 – 15,000 บาท	89	22.3
15,001 – 20,000 บาท	24	6.0
20,001 – 25,000 บาท	19	4.7
25,001 – 30,000 บาท	18	4.5
มากกว่า 30,000 บาท	17	4.2

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ชายหาดพัทยา ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 62.0 เป็นเพศชาย อาจเป็นเพราะผู้ชายสามารถเดินทางได้สะดวกกว่าผู้หญิง โดยสามารถเดินทางคนเดียวหรือมากับกลุ่มเพื่อน ซึ่งจะต่างผู้หญิงที่โอกาสท่องเที่ยวคนเดียวมีน้อยมาก มีบ้างที่มาเป็นกลุ่มเพื่อน แต่ก็น้อยกว่าผู้ชาย ส่วนมากคือ ร้อยละ 36.8 มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ซึ่งยังพบว่า เป็นวัยรุ่นอยู่ รองลงมาในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 35.5 มีอายุระหว่าง 25-35 ปี ซึ่งทั้งหมดพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยที่สุด คือ 15 ปี และอายุมากที่สุด คือ 65 ปี ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 66.2 มีสถานภาพโสด รองลงมาคือ ร้อยละ 21.5 มีสถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 51.5 มาจากกรุงเทพมหานคร อีกร้อยละ 48.5 มาจากต่างจังหวัด ซึ่งพบว่า มาจากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ

สำหรับวุฒิการศึกษาสังเกตได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากคือ ร้อยละ 39.5 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาในสัดส่วนที่ค่อนข้างแตกต่างคือ ร้อยละ 19.5 มีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กลุ่มตัวอย่างส่วนมากคือ ร้อยละ 31.5 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาคือ ร้อยละ 27.5 เป็นพนักงาน บริษัทเอกชน โดย ร้อยละ 27.8 มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ ร้อยละ 18.0 มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน ในขณะที่ส่วนมากคือ สำหรับรายจ่ายพบว่า ร้อยละ 29.8 มีรายจ่ายไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ ร้อยละ 28.5 มีรายจ่ายระหว่าง 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน

4.2 พฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพฤติกรรมการเดินทางมาชายหาดพัทยา

N = 400

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ในการเดินทาง		
ท่องเที่ยว / พักผ่อน	286	71.5
เยี่ยมญาติ / เพื่อน	45	11.3
ทำธุรกิจ	38	9.5
อบรม / ประชุม / สัมมนา	11	2.7
ทัศนศึกษา / ไปที่อื่นแต่แวะมาเที่ยว	20	5.0
ลักษณะการเดินทาง		
มาคนเดียว	44	11.0
มากับเพื่อน	189	47.3
มากับครอบครัว	111	27.7
มากับญาติ	37	9.3
มากับกลุ่มนำเที่ยว / มากับมหาวิทยาลัย	19	4.7

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 400

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ร่วมเดินทาง		
1 คน	50	14.0
2 – 5 คน	236	59.0
6 – 10 คน	64	13.0
มากกว่า 10 คนขึ้นไป	50	14.0
พาหนะในการเดินทางมาเที่ยว		
รถประจำทาง	76	19.0
รถบัสนำเที่ยว / ทัวร์	29	7.2
รถสำหรับเช่า	19	4.8
รถยนต์ส่วนบุคคล	276	69.0
การพักค้างคืน		
ไป-กลับ	76	19.0
ค้างคืน	324	81.0
สถานที่พัก		
โรงแรม	114	28.5
รีสอร์ท / บังกะโล	87	21.7
พักบริเวณชายหาด (กางเต็นท์)	19	4.8
บ้านญาติ / เพื่อน	95	23.7
คอนโดส่วนตัว / บ้านส่วนตัว	9	2.3
ไม่ได้พักค้างคืน	76	19.0
จำนวนวันในการมาเที่ยว		
1 วัน	76	19.0
2 วัน	172	43.0
3 วัน	78	19.5
4 วัน	19	4.7
5 วัน	3	0.8
มากกว่า 5 วัน	52	13.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 400

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่มาเที่ยวพทยา		
มาเป็นครั้งแรก	53	13.3
2-3 ครั้ง	98	24.5
มามากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป	249	62.2
ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง		
ไม่เกิน 500 บาท	100	25.0
501 - 1,000 บาท	88	22.0
1,001 - 1,500 บาท	91	22.8
1,501 - 2,000 บาท	35	8.7
2,001 - 2,500 บาท	30	7.5
มากกว่า 2,500 บาท	56	14.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ชายหาดพทยา ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 71.5 มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยว / พักผ่อน รองลงมาคือ ร้อยละ 11.3 มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติ / เพื่อน ส่วนมากคือ ร้อยละ 47.3 เดินทางมากับเพื่อน รองลงมา คือ ร้อยละ 27.8 เดินทางมากับครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวกันเป็นกลุ่มหรือ 2 คนขึ้นไป โดยเกินกว่าครึ่งหรือร้อยละ 59.0 เดินทางมา 2-5 คน มีบ้างที่มาเป็นกลุ่มมากกว่า 5 คนขึ้นไป เป็นที่น่าสังเกตว่ามีบางคนที่มาเพียงลำพังคนเดียว ซึ่งมีถึงร้อยละ 14.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 69.0 เดินทางมาเที่ยวชายหาดพทยาด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล รองลงมาในสัดส่วนที่ค่อนข้างแตกต่างคือ ร้อยละ 19.0 เดินทางมากับรถประจำทาง ที่เหลือในสัดส่วนไม่มากนักเดินทางมากับรถบัสนำเที่ยว / ทัวร์ และเดินทางมากับรถสำหรับเช่า ตามลำดับ

สำหรับการพักค้างคืน เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 81.0 มีการพักค้างคืน ซึ่งอาจเป็นนักท่องเที่ยวที่ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศ และพักผ่อนเป็นเวลาหลายวัน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากต่างจังหวัด ที่เหลือในสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเดินทางไป-กลับ ซึ่งอาจเป็นนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือพื้นที่ใกล้เคียงที่สามารถไป - กลับได้อย่างไม่ลำบาก ซึ่งชายหาดพทยาที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก กลุ่มตัวอย่างส่วนมากคือร้อยละ 28.5 จะพักค้างคืนที่โรงแรม รองลงมาคือ ร้อยละ 23.7 พักที่บ้านญาติ / เพื่อน และร้อยละ

ละ 21.7 พักที่รีสอร์ท / บังกะโล ที่เหลือในสัดส่วนไม่มากนักพักบริเวณชายหาด (กางเต็นท์) คอนโดส่วนตัว และบ้านส่วนตัว ส่วนมากคือ ร้อยละ 43.3 มาเที่ยว 2 วัน คือวันเสาร์และวันอาทิตย์ รองลงมาคือ ร้อยละ 19.5 มาเที่ยว 3 วัน และร้อยละ 18.7 มาเที่ยวเพียงวันเดียว (1 วัน) ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 62.2 มาเที่ยวมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป รองลงมาคือ ร้อยละ 24.5 มาเที่ยว 2-3 ครั้ง อีกร้อยละ 13.3 พบว่าเพิ่งมาเที่ยวเป็นครั้งแรก

ส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากคือ ร้อยละ 25.0 มีค่าใช้จ่ายรวมที่มาเที่ยวไม่เกิน 500 บาทต่อคนต่อครั้ง ซึ่งอาจเป็นกลุ่มตัวอย่างหรือนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเพียงวันเดียวที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่พักร้านอาหารในช่วงค้างคืน หรืออาจเป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวไม่เกิน 2 วัน ซึ่งอาจพักบ้านญาติ เพื่อน หรือที่พักร่วมตัว โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เป็นต้น รองลงมาคือ ร้อยละ 22.8 มีค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 1,001 – 1,500 บาทต่อคนต่อครั้ง และร้อยละ 22.0 มีค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 501 – 1,000 บาทต่อคนต่อครั้ง ที่เหลือในสัดส่วนไม่มากนัก มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,500 บาทต่อคนต่อครั้ง ซึ่งอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของที่พัก ร้านอาหาร ตลอดจนการให้บริการด้านอื่นๆ เช่น ฟังเพลง เล่นกีฬา หรือเช่าที่นั่ง เป็นต้น ซึ่งหากใช้บริการหลายประเภท ค่าใช้จ่ายก็จะมากหรือหากใช้บริการที่พักรีสอร์ทและหรู ค่าใช้จ่ายก็จะสูง

ตารางที่ 4.3 กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างชอบทำมากที่สุด เมื่อมาเที่ยวชายหาดพัทยา
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

N = 400

กิจกรรมที่ชอบทำมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
พักผ่อน / เปลี่ยนบรรยากาศ	314	78.5
เล่นน้ำทะเล	180	45.0
ปิกนิก / รับประทานอาหาร	160	40.0
เล่นกีฬาทางน้ำ	67	16.8
มาทำกิจกรรม / (เล่นเกมส์ ร้องเพลง สังสรรค์)	81	20.3
อื่นๆ ได้แก่ ไหว้พระที่เขาคำหนัก		
เดินซื้อของ ฯลฯ	3	0.8

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างชอบทำ เมื่อมาเที่ยวชายหาดพัทยามีความแตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 78.5 ชอบมาพักผ่อน / เปลี่ยนบรรยากาศ รองลงมา

คือ ร้อยละ 45.0 ชอบเล่นน้ำทะเล และร้อยละ 40.0 มาปิกนิก / รับประทานอาหาร มีบ้างที่ชอบเล่นกีฬา เล่นเกมส์ ร้องเพลง สังสรรค์ ตลอดจนการสัมมนา เป็นต้น

ตารางที่ 4.4 สิ่งที่ถูกมองตัวอย่างประทับใจในการท่องเที่ยวชายหาดพัทยา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

N = 400

สิ่งที่ประทับใจ	จำนวน	ร้อยละ
ทิวทัศน์สวยงาม	214	53.5
น้ำทะเลใส	136	34.0
ชายหาดสะอาด	116	29.0
บรรยากาศดี	180	45.0
มีกีฬาให้เล่น	76	19.0
อื่นๆ ได้แก่ ใกล้กรุงเทพฯ เดินทางสะดวก ฯลฯ	71	17.8

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ชายหาดพัทยา ส่วนมากเกินกว่าครึ่งคือ ร้อยละ 53.5 ประทับใจทิวทัศน์สวยงาม รองลงมาคือ ร้อยละ 45.0 ประทับใจบรรยากาศดี และร้อยละ 34.0 ประทับใจน้ำทะเลใส ที่เหลือในสัดส่วนไม่มากนัก คือ ร้อยละ 29.0 และร้อยละ 19.0 ประทับใจชายหาดสะอาด ประทับใจที่มีกีฬาให้เล่น นอกเหนือจากนี้ จะพบว่า นักท่องเที่ยวแต่ละคนมีความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวและบริการแตกต่างกันไป เช่น ประทับใจว่าพื้นที่ชายหาดพัทยาใกล้กรุงเทพฯ เดินทางสะดวก มีความหลากหลายของร้านอาหาร โรงแรม แหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ

ตารางที่ 4.5 ความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวชายหาดพัทยาอีก

ความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวพัทยา	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการกลับมา	354	88.5
ไม่ต้องการกลับมา	15	3.7
ไม่แน่ใจ	31	7.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่นักท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ชายหาดพัทยา ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 88.5 ต้องการกลับมา โดยให้เหตุผลที่หลากหลายแตกต่างกันไป ได้แก่

- 1) การเดินทางสะดวก ใกล้กรุงเทพมหานคร
- 2) มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ทำให้เมืองพัทยามีนักท่องเที่ยวมากขึ้น
- 3) เกี่ยวข้องกับธุรกิจและงาน เช่น คาดว่าจะมาทำธุรกิจ ติดตามเจ้านายมาดูงาน ติดตามธุรกิจ พาลูกค้ามาเที่ยว สัมมนาทุกเดือน
- 4) ติดตามการแสดง เช่น คอนเสิร์ต การแสดงกลางแจ้ง
- 5) ความชอบส่วนตัว เช่น ชอบทิวทัศน์บรรยากาศทะเล ชายหาด ชอบเล่นน้ำ ชอบอาหารทะเล มีกีฬาให้เล่น มีสินค้าให้เลือกมากมาย
- 6) เพื่อการพักผ่อน บางรายมาปีละครั้ง บางรายมาเปลี่ยนบรรยากาศเมื่อมีเวลาว่าง หรือมาตามฤดูกาล เช่น หนีร้อนของทุกปี
- 7) มีที่พักส่วนตัว

สำหรับกลุ่มตัวอย่างบางรายบอกว่า ไม่แน่ใจว่าจะมาอีกหรือไม่ แล้วแต่โอกาสและหน้าที่การงาน และเป็นที่น่าสังเกตว่าบางส่วน แม้จะเป็นส่วนน้อยคือ ร้อยละ 3.7 บอกว่าไม่ต้องการกลับมาอีก ทั้งนี้บางรายให้เหตุผลว่า ทะเลไม่สวยน้ำไม่ใส บางรายบอกว่าชายหาดไม่สะอาด บางรายไม่มีเวลาหรือไม่มีคนพามาเที่ยว ตลอดจนคิดภาระกิจ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเหตุผลก่อนข้างจะขัดแย้งกับผู้ที่ต้องการมาเที่ยว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยหลายๆ อย่าง ซึ่งแต่ละคนมีประสบการณ์และความชอบที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับชายหาดนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขได้ แม้จะเป็นความคิดเห็นของคนบางกลุ่มเท่านั้นก็ตาม เช่น ความสะอาดของชายหาดหรือความใสของน้ำ เป็นต้น

4.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

การวัดระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่สามารถวัดประสิทธิภาพการจัดการและการให้บริการของบุคลากร หน่วยงานหรือองค์กรได้ ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการวัดระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.6 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา
ในภาพรวม

การจัดการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
1. ด้านสถานที่	2.28	0.86	พอใช้
1.1 ถนนและทางเดินเท้า	2.32	0.85	พอใช้
1.2 บริเวณที่จอดรถ	2.14	0.79	พอใช้
1.3 บริเวณที่พักผ่อนชายหาด	2.38	0.96	พอใช้
2. ด้านการบริการ	2.62	0.94	ดี
	2.53	0.92	พอใช้
2.1 ร้านอาหาร	2.37	0.82	พอใช้
2.2 ร้านขายของที่ระลึกในพื้นที่	3.20	1.04	ดี
2.3 ที่พัก	2.36	0.98	พอใช้
2.4 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว			
3. ด้านการจัดการ	2.41	0.89	พอใช้
3.1 ทาบเร่ - แผงลอย	2.13	0.80	พอใช้
3.2 การจัดการขยะมูลฝอย	2.13	0.93	พอใช้
3.3 การดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว	2.79	0.92	ดี
3.4 การประชาสัมพันธ์	2.57	0.91	ดี
4. ด้านบุคลากร	2.61	0.96	ดี
4.1 เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ฯ	2.61	0.96	ดี
รวม	2.48	0.91	พอใช้

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าการจัดการด้านการท่องเที่ยวของชายหาดเมืองพัทยาเห็นอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.48, SD = 0.91$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่ามีการจัดการอยู่ระดับดี ได้แก่ การจัดการด้านการบริการ ($\bar{X} = 2.62, SD = 0.94$) และการจัดการด้านบุคลากร ($\bar{X} = 2.61, SD = 0.96$) ในขณะที่เห็นว่าการจัดการด้านการจัดการ และการจัดการด้านสถานที่อยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น ($\bar{X} = 2.28, SD = 0.86$ และ $\bar{X} = 2.41, SD = 0.89$ ตามลำดับ)

อย่างไรก็ตาม เมื่อเรียงลำดับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดพัทยาในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นคือ

อันดับแรก ด้านการบริการ

อันดับสอง ด้านบุคลากร

อันดับสาม ด้านการจัดการ

อันดับสี่ ด้านสถานที่

สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีเมืองพัทยามีการจัดการด้านการท่องเที่ยวชายหาดพัทยา อยู่ในระดับดี ได้แก่ ที่พัก การดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ฯ ในขณะที่การจัดการด้านอื่นๆ ยังอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งหากมีการพัฒนาระบบการจัดการในสิ่งเหล่านี้ อาจทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว หรือใช้บริการชายหาดพัทยามากขึ้นก็อาจเป็นไปได้

ตารางที่ 4.7 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่
(ถนนและทางเดินทางเท้า) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านสถานที่ (ถนนและทางเดินทางเท้า)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. สภาพของถนนภายใน แหล่งท่องเที่ยว	0 (0.0)	28 (7.0)	165 (41.3)	137 (34.3)	70 (17.5)	2.38	0.85	พอใช้
2. ความปลอดภัยบน ท้องถนน	0 (0.0)	14 (3.5)	91 (22.8)	204 (51.0)	91 (22.8)	2.07	0.76	พอใช้
3. สภาพทางเดินเท้า	0 (0.0)	30 (7.5)	153 (38.3)	165 (41.3)	52 (13.0)	2.40	0.80	พอใช้
4. ปริมาณพื้นที่ทางเดินเท้า (มีความเพียงพอ)	0 (0.0)	46 (11.5)	135 (33.8)	150 (37.5)	69 (17.3)	2.40	0.90	พอใช้
5. ความสะอาดบนทางเท้า	0 (0.0)	27 (6.8)	143 (35.8)	165 (41.3)	65 (16.3)	2.33	0.82	พอใช้
6. ความเป็นระเบียบของป้าย ประชาสัมพันธ์ต่างๆ สอง ข้างทาง	11 (2.8)	12 (3.0)	158 (39.5)	131 (32.8)	88 (22.0)	2.32	0.94	พอใช้
รวม						2.32	0.85	พอใช้

จากตารางที่ 4.7 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่ ในส่วนของถนนและทางเดินทางเท้าของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.32, SD = 0.85$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการด้านถนนและทางเดินทางเท้าอยู่ในระดับพอใช้ในทุกเรื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณาคำเฉลี่ยความคิดเห็นคือ

อันดับแรก การจัดการด้านสภาพทางเดินเท้า และปริมาณพื้นที่ทางเดินเท้า

อันดับสอง สภาพของถนนภายในแหล่งท่องเที่ยว

อันดับสาม ความสะอาดบนทางเท้า และความเป็นระเบียบของป้ายประชาสัมพันธ์

อันดับสี่ ความปลอดภัยบนท้องถนน

ตารางที่ 4.8 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่ (บริเวณที่จอดรถ) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านสถานที่ (บริเวณที่จอดรถ)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. มีที่จอดรถเฉพาะ	0 (0.0)	26 (6.5)	93 (23.3)	198 (49.5)	83 (20.8)	2.15	0.82	พอใช้
2. ความเป็นระเบียบของ บริเวณที่จอดรถ	0 (0.0)	14 (3.5)	102 (25.5)	191 (47.8)	93 (23.3)	2.09	0.78	พอใช้
3. ความสะอาดของบริเวณที่ จอดรถ	11 (2.8)	2 (0.5)	112 (28.0)	226 (56.5)	49 (12.3)	2.25	0.78	พอใช้
4. ความปลอดภัยในบริเวณที่ จอดรถ	0 (0.0)	31 (7.8)	96 (24.0)	218 (54.5)	55 (13.8)	2.26	0.78	พอใช้
5. ความสะดวกในการเข้า ออกบริเวณที่จอดรถ	0 (0.0)	14 (3.5)	132 (33.0)	181 (45.3)	73 (18.3)	2.22	0.77	พอใช้
6. ความเพียงพอของบริเวณ ที่จอดรถ	0 (0.0)	5 (1.3)	92 (23.0)	156 (39.0)	147 (36.8)	1.89	0.79	พอใช้
รวม						2.14	0.79	พอใช้

จากตารางที่ 4.8 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่ในส่วนของบริเวณที่จอดรถของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.14, SD = 0.79$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการด้านบริเวณที่จอดรถอยู่ในระดับพอใช้ในทุกรื่อง ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

อันดับแรก การจัดการด้านความปลอดภัยในบริเวณที่จอดรถ และความสะอาดของบริเวณที่จอดรถ

อันดับสอง ความสะดวกในการเข้าออกบริเวณที่จอดรถ

อันดับสาม มีที่จอดรถเฉพาะ ความเป็นระเบียบของบริเวณที่จอดรถ และความเพียงพอของบริเวณที่จอดรถ

ตารางที่ 4.9 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่
(บริเวณที่พักผ่อนชายหาด) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านสถานที่ (บริเวณที่พักผ่อนชายหาด)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. มีบริเวณที่นั่งพักผ่อน ชายหาดเพียงพอต่อ นักท่องเที่ยว	34 (8.5)	59 (14.8)	158 (39.5)	84 (21.0)	65 (16.3)	2.78	1.14	ดี
2. ความสะอาดของชายหาด	14 (3.5)	12 (3.0)	130 (32.5)	124 (31.0)	120 (30.0)	2.14	0.93	พอใช้
3. ความปลอดภัยบริเวณ ชายหาด	14 (3.5)	12 (3.0)	130 (32.5)	124 (31.0)	120 (30.0)	2.19	1.01	พอใช้
4. ความเป็นระเบียบบริเวณ ชายหาด	3 (0.8)	33 (8.3)	129 (32.3)	137 (34.3)	98 (24.5)	2.27	0.94	พอใช้
5. ราคาที่นั่งบริเวณชายหาด มีความเหมาะสม	3 (0.8)	2 (0.5)	178 (44.5)	173 (43.3)	44 (11.0)	2.37	0.71	พอใช้
6. มีการจัดบริเวณที่เล่นกีฬา ทางน้ำเป็นสัดส่วน	14 (3.5)	23 (5.8)	173 (43.3)	135 (33.8)	55 (13.8)	2.52	0.92	พอใช้
รวม						2.38	0.96	พอใช้

จากตารางที่ 4.9 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการ
ท่องเที่ยวด้านสถานที่ในส่วนของบริษัทที่พักผ่อนชายหาดของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ใน
ภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีจัดการอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.38, SD = 0.96$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริเวณ
ที่นั่งพักผ่อนชายหาดเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.78, SD = 1.14$) ในขณะที่เห็น
ว่าการจัดการส่วนอื่นๆ อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

อันดับแรก การจัดการบริเวณที่เล่นกีฬาทางน้ำเป็นสัดส่วน

อันดับสอง ราคาที่นั่งบริเวณชายหาดมีความเหมาะสม

อันดับสาม ความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย และความสะอาดของบริเวณชายหาด

ตารางที่ 4.10 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการ (ร้านอาหาร) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านการบริการ (ร้านอาหาร)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. การจัดระเบียบร้านอาหาร	14 (3.5)	36 (9.0)	145 (36.3)	120 (30.0)	85 (21.3)	2.44	1.03	พอใช้
2. ความเพียงพอของ ร้านอาหาร	19 (4.8)	47 (11.8)	159 (39.8)	99 (24.8)	76 (19.0)	2.59	1.07	พอใช้
3. ความสะอาดของ ร้านอาหาร	0 (0.0)	35 (8.8)	160 (40.0)	154 (38.5)	51 (12.8)	2.45	0.82	พอใช้
4. รสชาติของอาหาร	0 (0.0)	39 (9.8)	194 (48.5)	142 (35.5)	25 (6.3)	2.62	0.74	ดี
5. การบริการของร้านอาหาร	7 (1.8)	35 (8.8)	189 (47.3)	106 (26.5)	63 (15.8)	2.54	0.91	พอใช้
รวม						2.53	0.92	พอใช้

จากตารางที่ 4.10 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการในส่วนของร้านอาหารในบริเวณชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.53, SD = 0.92$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรสชาติของอาหารอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.62, SD = 0.74$) ในขณะที่เห็นว่าการบริการส่วนอื่นๆ ของร้านอาหารอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

อันดับแรก การจัดการความเพียงพอของร้านอาหาร

อันดับสอง การบริการของร้านอาหาร

อันดับสาม ความสะอาด และการจัดระเบียบของร้านอาหาร

ตารางที่ 4.11 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการ
(ร้านขายของที่ระลึกในพื้นที่) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านการบริการ (ร้านขาย ของที่ระลึกในพื้นที่)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. ความเป็นระเบียบของ ร้านขายของที่ระลึก	11 (2.8)	23 (5.8)	143 (35.8)	192 (48.0)	31 (7.8)	2.48	0.82	พอใช้
2. ความหลากหลายของ สินค้าที่ระลึก	0 (0.0)	99 (24.8)	148 (37.0)	116 (29.0)	37 (9.3)	2.77	0.92	ดี
3. มารยาทของพนักงานขาย ของที่ระลึก	11 (2.8)	38 (9.5)	104 (26.0)	180 (45.0)	67 (16.8)	2.37	0.96	พอใช้
4. การต้อนรับของพนักงาน ขายของที่ระลึก	0 (0.0)	18 (4.5)	139 (34.8)	191 (47.8)	52 (13.0)	2.31	0.75	พอใช้
5. การพูดจาของพนักงาน ขายของที่ระลึก	0 (0.0)	24 (6.0)	106 (26.5)	218 (54.5)	52 (13.0)	2.26	0.75	พอใช้
6. ความเหมาะสมของราคา ของที่ระลึก	0 (0.0)	8 (2.0)	69 (17.3)	245 (61.3)	78 (19.5)	2.02	0.67	พอใช้
รวม						2.37	0.82	พอใช้

จากตารางที่ 4.11 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการในส่วนของร้านขายของที่ระลึกในพื้นที่ในบริเวณชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีจัดการอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.37, SD = 0.82$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความหลากหลายของสินค้าที่ระลึกอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.77, SD = 0.92$) ในขณะที่เห็นว่าการบริการส่วนอื่นๆ ของร้านขายของที่ระลึกในพื้นที่อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

อันดับแรก การจัดการความเป็นระเบียบของร้านขายของที่ระลึก

อันดับสอง มารยาทของพนักงาน และการต้อนรับของพนักงานขายของที่ระลึก

อันดับสาม การพูดจาของพนักงานขาย และความเหมาะสมของราคาของที่ระลึก

ตารางที่ 4.12 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการ (ที่พัก) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านการบริการ (ที่พัก)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. ที่พักมีความเพียงพอ	92 (23.0)	63 (15.8)	143 (35.8)	80 (20.0)	22 (5.5)	3.31	1.18	ดี
2. บริเวณที่พักมีความ ปลอดภัย	36 (9.0)	83 (20.8)	120 (30.0)	114 (28.5)	47 (11.8)	2.87	1.14	ดี
3. บริเวณที่พักมีความ สะดวก	12 (3.0)	142 (35.5)	168 (42.0)	78 (19.5)	0 (0.0)	3.22	0.78	ดี
4. ที่พักมีหลากหลายรูปแบบ	33 (8.3)	146 (36.5)	136 (34.0)	73 (18.3)	12 (3.0)	3.29	0.95	ดี
5. ที่พักมีหลากหลายราคาให้ เลือก	88 (22.0)	66 (16.5)	150 (37.5)	80 (20.0)	16 (4.0)	3.33	1.14	ดี
รวม						3.20	1.04	ดี

จากตารางที่ 4.12 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการในส่วนของที่พักของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.20, SD = 1.04$)

เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการด้านที่พักในทุกๆ เรื่องอยู่ในระดับดี ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

อันดับแรก ที่พักมีหลากหลายราคาให้เลือก และที่พักมีความเพียงพอ

อันดับสอง ที่พักมีหลากหลายรูปแบบ และบริเวณที่พักมีความสะดวก

อันดับสาม บริเวณที่พักมีความปลอดภัย

ตารางที่ 4.13 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการ
(ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านการบริการ (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมี ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวเพียงพอ	32 (8.0)	46 (11.5)	159 (39.8)	124 (31.0)	39 (9.8)	2.77	1.04	ดี
2. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมี การดูแลความปลอดภัย ให้กับนักท่องเที่ยว	0 (0.0)	58 (14.5)	96 (24.0)	173 (43.3)	73 (18.3)	2.35	0.94	พอใช้
3. มีบริการนำจิตให้อาบ	9 (2.3)	45 (11.3)	152 (38.9)	153 (38.3)	41 (10.3)	2.57	0.90	พอใช้
4. มีสุขาเพียงพอต่อ นักท่องเที่ยว	9 (2.3)	39 (9.8)	74 (18.5)	147 (36.8)	131 (32.8)	2.12	1.04	พอใช้
5. ห้องสุขามีความสะอาด	11 (2.8)	9 (2.3)	91 (22.8)	152 (38.0)	137 (34.3)	2.01	0.95	พอใช้
เฉลี่ยรวม						2.36	0.98	พอใช้

จากตารางที่ 4.13 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการบริการในส่วนของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.36, SD = 0.98$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.77, SD = 1.04$) ในขณะที่เห็นว่าการบริการส่วนอื่นๆ ของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

อันดับแรก มีบริการนำจิตให้อาบ

อันดับสอง มีการดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

อันดับสาม มีสุขาเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และห้องสุขามีความสะอาด

ตารางที่ 4.14 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ
(หาบแร่ - แผลลอย) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านการจัดการ (หาบแร่ - แผลลอย)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. ปริมาณหาบแร่แผลลอยมี จำนวนพอเหมาะไม่มาก จนเกินไป	12 (3.0)	28 (7.0)	97 (24.3)	184 (46.0)	79 (19.8)	2.28	0.95	พอใช้
2. หาบแร่ แผลลอยมีสินค้าที่ หลากหลาย	3 (0.8)	11 (2.8)	143 (35.8)	195 (48.8)	48 (12.0)	2.32	0.74	พอใช้
3. ความสะอาดของหาบแร่ แผลลอย	0 (0.0)	3 (0.8)	75 (18.8)	207 (51.8)	115 (28.8)	1.92	0.70	พอใช้
4. ความเป็นระเบียบของ หาบแร่แผลลอย	0 (0.0)	3 (0.8)	112 (28.0)	158 (39.5)	127 (31.8)	1.98	0.79	พอใช้
รวม						2.13	0.80	พอใช้

จากตารางที่ 4.14 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการในส่วนของหาบแร่ - แผลลอยของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.13, SD = 0.80$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหาบแร่แผลลอยในทุกๆ เรื่อง อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

อันดับแรก หาบแร่แผลลอยมีสินค้าที่หลากหลาย

อันดับสอง ปริมาณหาบแร่แผลลอยมีจำนวนพอเหมาะไม่มากจนเกินไป

อันดับสาม ความเป็นระเบียบ และความสะอาดของหาบแร่แผลลอย

ตารางที่ 4.15 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ
(การจัดการขยะมูลฝอย) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านการจัดการ (การจัดการขยะมูลฝอย)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. บริเวณที่ตั้งถังขยะมีความ เหมาะสม	0 (0.0)	36 (9.0)	154 (38.5)	94 (23.5)	116 (29.0)	2.28	0.98	พอใช้
2. สีถังของถังขยะเหมาะกับ พื้นที่	0 (0.0)	13 (3.3)	149 (37.3)	162 (40.5)	76 (19.0)	2.25	0.79	พอใช้
3. ความเพียงพอของถังขยะ ในแหล่งท่องเที่ยว	0 (0.0)	25 (6.3)	139 (34.8)	91 (22.8)	145 (36.3)	2.11	0.97	พอใช้
4. ความสะอาดของถังขยะ	1 (0.3)	11 (2.8)	105 (26.3)	143 (35.8)	140 (35.0)	1.98	0.86	พอใช้
5. กลิ่นเหม็นจากถังขยะใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยว	5 (1.3)	25 (6.3)	122 (30.5)	82 (20.5)	166 (41.5)	2.05	1.04	พอใช้
รวม						2.13	0.93	พอใช้

จากตารางที่ 4.15 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการในส่วนของการจัดการขยะมูลฝอยของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีจัดการอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.13, SD = 0.93$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในทุกๆ เรื่อง อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

- อันดับแรก บริเวณที่ตั้งถังขยะมีความเหมาะสม และสีถังของถังขยะเหมาะกับพื้นที่
- อันดับสอง ความเพียงพอของถังขยะในแหล่งท่องเที่ยว
- อันดับสาม กลิ่นเหม็นจากถังขยะในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว และความสะอาดของถังขยะ

ตารางที่ 4.16 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ
(การดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านการจัดการ (การดูแลการจราจร ในแหล่งท่องเที่ยว)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. การจัดการจราจรในแหล่ง ท่องเที่ยว มีความเป็น ระเบียบ	43 (10.8)	80 (20.0)	120 (30.0)	106 (26.5)	51 (12.8)	2.90	1.18	ดี
2. มีเจ้าหน้าที่จราจรบริการ เพียงพอ	16 (4.0)	128 (32.0)	183 (45.8)	64 (16.0)	9 (2.3)	3.20	0.83	ดี
3. สภาพความคล่องตัวของ จราจร	28 (7.0)	157 (39.3)	126 (31.5)	81 (20.3)	8 (2.0)	3.29	0.93	ดี
4. มีสัญญาณไฟจราจรตาม แยกต่างๆ อย่างเพียงพอ	0 (0.0)	20 (5.0)	170 (42.5)	143 (35.8)	67 (16.8)	2.36	0.81	พอใช้
5. ความรวดเร็วในการ แก้ปัญหาจราจรของ เจ้าหน้าที่	8 (1.3)	25 (6.3)	102 (25.5)	189 (47.3)	79 (19.8)	2.22	0.87	พอใช้
รวม						2.79	0.92	ดี

จากตารางที่ 4.16 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการในส่วนของดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.79$, $SD = 0.92$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความคล่องตัวของจราจร มีเจ้าหน้าที่จราจรบริการเพียงพอ และการจัดการจราจรในแหล่งท่องเที่ยวมีความเป็นระเบียบ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.29$, $SD = 0.93$, $\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.83$ และ $\bar{X} = 2.90$, $SD = 1.18$ ตามลำดับ) ในขณะที่เห็นว่ามีสัญญาณไฟจราจรตามแยกต่างๆ เพียงพอ และความรวดเร็วในการแก้ปัญหาจราจรของเจ้าหน้าที่ มีการจัดการอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น

ตารางที่ 4.17 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ
(การประชาสัมพันธ์) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านการจัดการ (การประชาสัมพันธ์)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. มีการประชาสัมพันธ์ หลายรูปแบบ เช่น แผ่น พับ โทรทัศน์ วิทยุ	12 (3.0)	65 (16.3)	139 (34.8)	151 (37.8)	33 (8.3)	2.68	0.94	ดี
2. มีการจัดทำป้ายสถานที่ ท่องเที่ยวที่สามารถพบ เห็นได้ทั่วไป	21 (5.3)	68 (17.0)	150 (37.5)	132 (33.0)	29 (7.3)	2.80	0.98	ดี
3. มีการจัดข้อมูลนำเที่ยว เพื่อให้ความรู้แก่นัก ท่องเที่ยว	2 (0.5)	71 (17.8)	123 (30.8)	176 (44.0)	28 (7.0)	2.61	0.87	ดี
4. ความเป็นระเบียบของป้าย ต่างๆ	0 (0.0)	37 (9.3)	162 (40.5)	125 (31.3)	76 (19.0)	2.40	0.89	พอใช้
5. มีบริการเสียงตามสายใน พื้นที่ท่องเที่ยว	0 (0.0)	32 (8.0)	153 (38.3)	147 (36.8)	68 (17.0)	2.37	0.85	พอใช้
รวม						2.57	0.91	ดี

จากตารางที่ 4.17 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการในส่วนของประชาสัมพันธ์ของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดการอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.57, SD = 0.91$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำป้ายสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป มีการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ เช่น แผ่นพับ โทรทัศน์ วิทยุ มีการจัดข้อมูลนำเที่ยวเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.80, SD = 0.98, \bar{X} = 2.68, SD = 0.94$ และ $\bar{X} = 2.61, SD = 0.87$ ตามลำดับ) ในขณะที่เห็นว่าความเป็นระเบียบของป้ายต่างๆ และมีบริการเสียงตามสายในพื้นที่ท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น

ตารางที่ 4.18 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านบุคลากร
(เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการฯ) ของชายหาดเมืองพัทยา

N = 400

ด้านสถานที่ (เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของ ศูนย์ปฏิบัติการฯ)	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การ แปลผล
	ดีมาก ที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง			
1. ความมีอัธยาศัยที่ดี	18 (4.5)	43 (10.8)	195 (48.8)	114 (28.5)	30 (7.5)	2.76	0.90	ดี
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยา	13 (3.3)	87 (21.8)	155 (38.8)	121 (30.3)	24 (6.0)	2.86	0.93	ดี
3. ความสุภาพ อ่อนโยนใน การพูดจา	12 (3.0)	58 (14.5)	167 (41.8)	124 (31.0)	39 (9.8)	2.70	0.93	ดี
4. ความสุภาพเรียบร้อยใน การแต่งกาย	14 (3.5)	47 (11.8)	154 (38.5)	137 (34.3)	48 (12.0)	2.61	0.96	ดี
5. ความกระตือรือร้นที่จะ ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	14 (3.5)	60 (15.0)	130 (32.5)	128 (32.0)	68 (17.0)	2.56	1.04	พอใช้
6. ความเต็มใจในการ ให้บริการ	5 (1.3)	64 (16.0)	137 (34.3)	128 (32.0)	66 (16.5)	2.54	0.98	พอใช้
7. ความสามารถในการตอบ ข้อซักถาม	5 (1.3)	76 (19.0)	117 (29.3)	147 (36.8)	55 (13.8)	2.57	0.98	พอใช้
8. ความเพียงพอของ เจ้าหน้าที่ที่บริการ	5 (1.3)	25 (6.3)	139 (34.8)	146 (36.5)	85 (21.3)	2.30	0.91	พอใช้
รวม						2.61	0.96	ดี

จากตารางที่ 4.18 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวด้านบุคลากรในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ฯของชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีจัดการอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.61$, $SD = 0.96$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ความมีอัธยาศัยที่ดี ความสุภาพ อ่อนโยนในการพูดจา และความสุภาพเรียบร้อยในการแต่งกาย อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.86$, $SD = 0.93$, $\bar{X} = 2.76$, $SD = 0.90$, $\bar{X} = 2.70$, $SD = 0.93$ และ $\bar{X} = 2.61$, $SD = 0.96$ ตามลำดับ) ในขณะที่เห็นว่าความสามารถในการ

ตอบข้อซักถาม ความกระตือรือร้นที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ความเต็มใจในการให้บริการ และความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ที่บริการ การจัดการอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น

4.4 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

สำหรับข้อเสนอแนะต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาพักผ่อนบริเวณชายหาดพัทยา ได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา พอสรุปได้ดังนี้

4.4.1 ด้านสถานที่

1) ถนนและทางเดินเท้า

1.1) ควรมีการจัดระเบียบสภาพแวดล้อมของถนนและทางเดินเท้าให้เป็นสัดส่วน เช่น การขายสินค้าข้างถนน การทิ้งขยะริมถนน รวมถึงรักษาความสะอาดทางเดินเท้า เป็นต้น

1.2) เนื่องจากมีการปรับพื้นผิวถนนตลอดทั้งปี ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการสัญจรและส่งผลกระทบต่อความสวยงามของพื้นที่

1.3) ควรมีการขยายถนนให้กว้างกว่าเดิม และปรับพื้นผิวถนนให้ดีไม่ให้ชำรุด

1.4) ควรปรับปรุงความชัดเจนของสัญลักษณ์บอกเส้นทาง

2) บริเวณที่จอดรถ

2.1) จัดให้มีสถานที่จอดรถแต่ละประเภท

2.2) ควรมีสถานที่จอดรถที่กว้างขวาง เป็นระเบียบ และเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

2.3) ควรมีการรักษาความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถด้วยการเพิ่มแสงสว่างให้เพียงพอ เพื่อป้องกันอันตรายจากโจรผู้ร้าย

3) บริเวณที่พักผ่อนชายหาด

3.1) จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เช่น เพิ่มแสงสว่างให้เพียงพอ

3.2) จำกัดช่วงเวลาในการใช้บริการ เพื่อสะดวกต่อการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

3.3) ควรมีมาตรการรักษาความสะอาดตามชายหาด

3.4) ควรปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้นเพื่อช่วยให้ชายหาดเกิดความร่มรื่น

3.5) สร้างสนามเด็กเล่น เพื่อให้บริการกับเด็กที่มาท่องเที่ยวด้วย

3.6) ควรจัดที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดให้เพียงพอ

3.7) ควรมีการกำหนดราคาเก้าอี้เช่าบริเวณชายหาดให้เหมาะสมไม่แพงเกินไป

4) บริเวณธุรกิจสถานบริการ

4.1) ควรมีการจัดการพื้นที่ธุรกิจและสถานบริการให้เป็นสัดส่วน

4.2) ควบคุมปริมาณหรือจำนวนผู้หาบเร่ไม่ให้มากเกินไปในบริเวณชายหาด

4.4.2 ด้านการบริการ

1) ร้านอาหาร

1.1) ควรควบคุมคุณภาพของอาหาร รสชาติ ความสะอาด และราคาของอาหาร

1.2) ควรจัดระเบียบร้านอาหาร ดูแลความสะอาดของร้านอาหารและห้องน้ำ

1.3) สำหรับร้านที่ได้มาตรฐานควรติดป้ายสัญลักษณ์ให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ โดยจัดทำสัญลักษณ์เพื่อแสดงว่าร้านอาหารได้มาตรฐาน จะทำให้ผู้ประกอบการร้านอาหารมีการแข่งขันกันในเรื่องของมาตรฐานที่ดีและมีประสิทธิภาพในการบริการลูกค้า

2) ที่พัก

2.1) ควรดูแลเรื่องความปลอดภัย

2.2) ควบคุมราคาไม่ให้สูงจนเกินไป

2.3) มีการควบคุม ดูแลความสะอาดของที่พัก และ

2.4) ควรสร้างความประทับใจในการให้บริการที่ดีแก่นักท่องเที่ยว

3) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

3.1) ควรมีการเพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และควรสร้างให้อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว

3.2) ควรสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับหน้าที่ของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

3.3) ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้เพียงพอต่อผู้มาใช้บริการ

3.4) ควรมีการกระจายศูนย์บริการฯ ให้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยา

3.5) ศูนย์บริการฯ ควรมีระบบการจัดการให้การช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน

3.6) ควรมีนิคยาสารที่บอกข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการได้

3.7) ควรมีศูนย์บริการฯ ในการแจ้งเตือนแก่นักท่องเที่ยวให้ระวังการถูกฉ้อโกงกระเป๋า

4.4.3 ด้านการจัดการ

1) ทหาร – แผลลอย

1.1) ควรมีการควบคุมดูแล ทหาร – แผลลอย ไม่ให้มีการขายอาหารในราคาที่แพงเกินไป

1.2) ควรควบคุมดูแลลักษณะการขายสินค้าของพ่อค้าแม่ค้าทหาร-แผลลอยไม่ให้เป็นการรบกวนนักท่องเที่ยวจนเกินไป

1.3) ควรปรับปรุงเรื่องความสะอาด และความหลากหลายของอาหารที่ทหาร-แผลลอยขาย

2) การจัดการขยะมูลฝอย

2.1) ควรมีมาตรการเกี่ยวกับการทิ้งขยะสำหรับผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว เพราะมี ขยะมูลฝอยตามถนนจำนวนมาก เช่น การปรับผู้ที่ทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง

2.2) ควรเพิ่มถังขยะตามท้องถนน ร้านขายของ ร้านอาหารให้มาก และแยกประเภทถังใส่ขยะให้เห็นชัดเจน

2.3) บริเวณตลาดควรมีการเก็บขยะอยู่ตลอด เนื่องจากมีขยะเป็นจำนวนมาก (เพิ่มความถี่ในการจัดเก็บ)

2.5) ควรให้เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดถังขยะให้บ่อยครั้ง เนื่องจากถังขยะมีกลิ่นเหม็น)

3) การดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว

3.1) ควรจัดตำรวจประจำทุกจุด

3.2) ควรมีป้ายสัญลักษณ์การจราจรให้เห็นเด่นชัด

3.3) ควรสร้างทางม้าลาย และสะพานลอยเพิ่มเพื่อบริการนักท่องเที่ยว

3.4) มีการจัดระบบการจราจรให้คล่องตัว โดยการระบายรถให้เร็วขึ้น

3.5) ควรจัดระบบการดูแลในเรื่องการจอดรถไม่ให้กีดขวางจราจร

3.6) ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่จราจรในวันหยุด หรือวันนักขัตฤกษ์

4) การประชาสัมพันธ์

4.1) ยังขาดการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและทั่วถึง

4.2) ควรประชาสัมพันธ์ให้คนในพื้นที่ช่วยกันดูแลและร่วมมือกันในการดูแลการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา

4.3) ควรมีการประชาสัมพันธ์โปร โมชันพิเศษสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้น

4.4.3 ด้านบุคลากร

1) การพัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ฯ ได้รับการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1) ความรู้ความสามารถ
- 1.2) ความกระตือรือร้น
- 1.3) มารยาท
- 1.4) ความมีอัธยาศัย และบริการด้วยความจริงใจ

2) ประชาชนในพื้นที่

- 2.1) ประชาชนในพื้นที่ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลนักท่องเที่ยวด้วย
- 2.2) ประชาชนควรเป็นมิตรและมีความกระตือรือร้นในการให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยว

4.4.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรควบคุมราคาสินค้าให้ได้มาตรฐาน เป็นระบบเดียวกัน ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวต่างประเทศ
- 2) ควรมีการจัดระบบให้ร้านค้าติดป้ายราคาสินค้าทุกชนิด
- 3) ควรมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจตรา และควบคุมการขายสินค้าเกินราคา โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลต่างๆ โดยนักท่องเที่ยวระบุว่ามีการขึ้นราคาสินค้าค่อนข้างสูงมาก

4.5 การทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน 2 ข้อ ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะส่วนบุคคล (ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ที่อยู่ ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน

2) กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยว (ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง พาหนะในการเดินทาง การพักค้างคืน สถานที่พัก ระยะเวลาในการมาเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง และความต้องการกลับมาเที่ยว) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน

ในการวิเคราะห์ใช้วิธีทางสถิติ t-test ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรเพศ และที่อยู่ปัจจุบันกับระดับความคิดเห็น และใช้วิธีทางสถิติ ANOVA (F-test) ในการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถแสดงได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะส่วนบุคคล (ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ที่อยู่ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ชาย	248	2.19	0.711	0.765	0.110
หญิง	152	2.14	0.691		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.913	1.457	2.978	0.052
	ภายในกลุ่ม	397	194.184	0.489		
รวม		399	197.098			

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
สถานภาพสมรส	ระหว่างกลุ่ม	2	4.964	2.482	5.128	0.006
	ภายในกลุ่ม	397	192.134	0.484		
รวม		399	197.097			

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามสถานภาพสมรส เป็นรายคู่

สถานภาพสมรส	โสด	สมรส	หม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่
โสด	-	-0.04	0.33*
สมรส		-	0.37*
หม้าย /หย่าร้าง/ แยกกันอยู่			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.22 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวฯ จำแนกตามสถานภาพสมรส เป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ที่แตกต่างกัน คือ

1) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวฯ ต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด (0.33) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวฯ ต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส (0.37) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามที่อยู่ปัจจุบัน

ที่อยู่ปัจจุบัน	จำนวน	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
กรุงเทพมหานคร	206	2.14	0.663	-1.069	0.023
ต่างจังหวัด	194	2.21	0.742		

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีที่อยู่ปัจจุบันแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
วุฒิการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.623	0.811	1.648	0.194
	ภายในกลุ่ม	397	195.475	0.492		
รวม		399	197.098			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	6.734	2.245	4.669	0.003
	ภายในกลุ่ม	396	190.364	0.481		
รวม		399	197.098			

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

อาชีพ	X1	X2	X3	X4
นักเรียน / นักศึกษา (X1)	-	-0.07	0.27*	-0.06
ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย (X2)		-	0.34*	-0.13
รับจ้างทั่วไป (X3)			-	0.21
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ / บริษัทเอกชน (X4)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 2.26 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ที่แตกต่างกัน คือ

1) กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้าง มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้าง มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
รายได้ต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.246	2.623	5.428	0.005
	ภายในกลุ่ม	397	191.852	0.483		
รวม		399	197.098			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน เป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือน	X1	X2	X3
ไม่เกิน 10,000 บาท (X1)	-	0.25*	-0.03
10,001 – 20,000 บาท (X2)		-	0.22*
มากกว่า 20,000 บาท (X3)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 2.28 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา เป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ที่แตกต่างกัน คือ

1) กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวฯ ต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวฯ ต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.29 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
รายจ่ายต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.244	0.122	0.246	0.782
	ภายในกลุ่ม	397	196.853	0.496		
รวม		399	197.098			

จากตารางที่ 4.29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายจ่ายต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยว (ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง พาหนะในการเดินทาง การพักค้างคืน สถานที่พัก ระยะเวลาในการมาเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง และความถี่ของการกลับมาเที่ยว) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการเดินทาง

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
วัตถุประสงค์ในการเดินทาง	ระหว่างกลุ่ม	3	4.540	1.513	1.242	0.294
	ภายในกลุ่ม	396	482.397	1.218		
รวม		399	486.938			

จากตารางที่ 4.30 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเที่ยวแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามลักษณะการเดินทาง

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ลักษณะการเดินทาง	ระหว่างกลุ่ม	4	4.191	1.048	2.575	0.037
	ภายในกลุ่ม	395	160.687	0.407		
รวม		399	164.878			

จากตารางที่ 4.31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะการเดินทางมาเที่ยวแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามลักษณะการเดินทาง เป็นรายคู่

ลักษณะการเดินทาง	X1	X2	X3	X4	X5
มาคนเดียว (X1)	-	-0.19	-0.14	-0.40	0.03
มากับเพื่อน (X2)		-	0.05	-0.21	0.22
มากับครอบครัว (X3)			-	-0.26	0.17
มากับญาติ (X4)				-	0.43
มากับกลุ่มนำเที่ยว (X5)					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.32 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะการเดินทางมาเที่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา เป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีคู่ใดที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.33 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามจำนวนผู้ร่วมเดินทาง

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
จำนวนผู้ร่วมเดินทาง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.864	0.621	0.880	0.451
	ภายในกลุ่ม	396	279.646	0.706		
รวม		399	281.510			

จากตารางที่ 4.33 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทางมาเที่ยวแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.34 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามพาหนะในการเดินทางมาเที่ยว

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
พาหนะในการเดินทางมาเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	3	4.622	1.541	1.049	0.371
	ภายในกลุ่ม	396	581.815	1.469		
รวม		399	586.437			

จากตารางที่ 4.34 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพาหนะในการเดินทางมาเที่ยวแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.35 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามการพักค้างคืน

การพักค้างคืน	จำนวน	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ไป-กลับ	76	2.24	0.814	0.789	0.025
ค้างคืน	324	2.16	0.647		

จากตารางที่ 4.35 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการพักค้างคืนกับไม่พักค้างคืนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.36 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามสถานที่พัก

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
สถานที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	3	0.962	0.321	0.299	0.826
	ภายในกลุ่ม	396	425.078	1.073		
รวม		399	426.040			

จากตารางที่ 4.36 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการสถานที่พักแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.37 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามระยะเวลาในการมาเที่ยว

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระยะเวลาในการมาเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5	6.361	1.272	2.628	0.024
	ภายในกลุ่ม	394	190.737	0.484		
รวม		399	197.098			

จากตารางที่ 4.37 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการมาเที่ยวแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามระยะเวลาในการมาเที่ยว เป็นรายคู่

ระยะเวลา ในการมาเที่ยว	X1	X2	X3	X4	X5	X6
1 วัน (X1)	-	0.03	-0.08	0.45	-0.15	0.19
2 วัน (X2)		-	-0.05	0.48	-0.11	0.22
3 วัน (X3)			-	0.53	-0.06	0.27
4 วัน (X4)				-	-0.60	-0.26
5 วัน (X5)					-	0.33
มากกว่า 5 วัน (X6)						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.38 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะการเดินทางมาเที่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา เป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีคู่ใดที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.39 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาเที่ยว

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
จำนวนครั้ง ที่มาเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.703	0.351	0.710	0.492
	ภายในกลุ่ม	397	196.395	0.495		
รวม		399	197.097			

จากตารางที่ 4.39 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนครั้งที่มาเที่ยวแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.40 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ค่าใช้จ่ายรวม ต่อคนต่อครั้ง	ระหว่างกลุ่ม	5	2.126	0.425	0.859	0.509
	ภายในกลุ่ม	394	194.972	0.495		
รวม		399	197.097			

จากตารางที่ 4.40 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้งแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.41 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยว
ชายหาดเมืองพัทยา จำแนกตามความต้องการกลับมาเที่ยว

ความต้องการกลับมาเที่ยว	จำนวน	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ต้องการกลับมา	354	2.14	0.671	-2.568	0.100
ไม่ต้องการกลับมา	15	2.60	0.828		

จากตารางที่ 4.41 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกลับมาเที่ยวแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา และศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยว กับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

ประชากรเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายหาดพัทยา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ และนำข้อมูลมาเสนอในรูปแบบการพรรณนา ซึ่งในบทนี้จะเป็นการเสนอข้อมูลผลการศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 หัวข้อดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุน้อยกว่า 25 ปี มีสถานภาพโสด ตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 51.5 มาจากกรุงเทพมหานคร อีกร้อยละ 48.5 มาจากต่างจังหวัด ซึ่งพบว่า มาจากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ สำหรับวุฒิการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาทต่อเดือน ส่วนรายจ่ายของกลุ่มตัวอย่างนั้น มีรายจ่ายไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน

5.1.2 พฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน ส่วนมากเดินทางมากับเพื่อน มาเที่ยวกันเป็นกลุ่มหรือ 2 คนขึ้นไป เดินทางมาเที่ยวชายหาดพัทยาด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล สำหรับการพักค้างคืนนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะพักค้างคืน และพักค้างคืนที่โรงแรม ส่วนมากมาเที่ยว 2 วัน คือวันเสาร์และวันอาทิตย์ ซึ่งมาเที่ยวมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป สำหรับค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีค่าใช้จ่ายรวมที่มาเที่ยวไม่เกิน 500 บาทต่อคนต่อครั้ง ซึ่งอาจเป็นกลุ่มตัวอย่างหรือนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเพียงวันเดียวที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่พักรและอาหารในช่วงค้างคืน หรืออาจเป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวไม่เกิน 2 วัน ซึ่งอาจพักบ้านญาติ เพื่อน หรือที่พักรส่วนตัว โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เป็นต้น

กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างชอบทำพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวชายหาดพัทยามีความแตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่ชอบมาพักผ่อน / เปลี่ยนบรรยากาศ ชอบมาเล่นน้ำทะเล ชอบมาปิกนิก / รับประทานอาหาร มีบ้างที่ชอบเล่นกีฬา เล่นเกมส์ ร้องเพลง สังสรรค์ ตลอดจนการสัมมนา ไหว้พระที่เขาตำหนัก และ Shopping เป็นต้น และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเกินกว่าครึ่งประทับใจทิวทัศน์สวยงาม รองลงมาประทับใจบรรยากาศดี และประทับใจน้ำทะเลใส ที่เหลือในสัดส่วนไม่มากนัก กลุ่มตัวอย่างประทับใจชายหาดสะอาด ประทับใจที่มีกีฬาให้เล่น นอกเหนือจากนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมีความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวและบริการแตกต่างกันไป เช่น ประทับใจว่าพื้นที่ชายหาดพัทยาใกล้กรุงเทพฯ เดินทางสะดวก มีความหลากหลายของร้านอาหาร โรงแรม แหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มาท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ชายหาดพัทยา ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 88.5 ต้องการกลับมาเที่ยวอีกครั้ง โดยให้เหตุผลที่ความหลากหลายแตกต่างกันไป ได้แก่ (1) การเดินทางสะดวก ใกล้กรุงเทพฯ มหานคร (2) มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ทำให้เมืองพัทยามีนักท่องเที่ยวมากขึ้น (3) เกี่ยวข้องกับธุรกิจและงาน เช่น คาดว่าจะมาทำธุรกิจ ติดตามเจ้านายมาดูงาน ติดตามธุรกิจ พาลูกค้ามาเที่ยว สัมมนาทุกเดือน (4) ติดตามการแสดง เช่น คอนเสิร์ต การแสดงกลางคืน (5) ความชอบส่วนตัว เช่น ชอบทิวทัศน์บรรยากาศทะเล ชายหาด ชอบเล่นน้ำ ชอบอาหารทะเล มีกีฬาให้เล่น มีสินค้าให้เลือกมากมาย (6) เพื่อการพักผ่อน บางรายมาปีละครั้ง บางรายมาเปลี่ยนบรรยากาศเมื่อมีเวลาว่าง หรือมาตามฤดูกาล เช่น หน้าร้อนของทุกปี (7) มีที่พักรส่วนตัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างบางรายบอกว่า ไม่แน่ใจว่าจะมาอีกหรือไม่ แล้วแต่โอกาสและหน้าที่การงาน และเป็นที่น่าสังเกตว่าบางส่วน แม้จะเป็นส่วนน้อยคือ ร้อยละ 37.0 บอกว่าไม่ต้องการ

กลับมาอีก ทั้งนี้บางรายให้เหตุผลว่า ทะเลไม่สวยงามไม่ใส บางรายบอกว่าชายหาดไม่สะอาด บางรายไม่มีเวลาหรือไม่มีคนพามาเที่ยว ตลอดจนคิดการกิจ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเหตุผลค่อนข้างจะขัดแย้งกับผู้ที่ต้องการมาเที่ยว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยหลายๆ อย่าง ซึ่งแต่ละคนมีประสบการณ์และความชอบที่แตกต่างกันไป

5.1.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดโดยรวมเกี่ยวกับการจัดการด้านการท่องเที่ยวของชายหาดเมืองพัทยา ซึ่งมีความเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.48, SD = 0.91$) เมื่อเรียงลำดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดพัทยาในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จากมากไปหาน้อยพบว่า อันดับแรกคือ ด้านการบริการ อันดับสองคือ ด้านบุคลากร อันดับสามคือ ด้านการจัดการและอันดับสี่คือ ด้านสถานที่ สำหรับรายละเอียดที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเมืองพัทยานีมีการจัดการด้านการท่องเที่ยวชายหาดพัทยานั้น อยู่ในระดับดี ได้แก่ ที่พัก การดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ฯ ในขณะที่การจัดการด้านอื่นๆ ยังอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งหากมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการในสิ่งเหล่านี้ อาจทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว หรือใช้บริการชายหาดพัทยาน่ามากขึ้นก็อาจเป็นไปได้

5.1.4 การทดสอบสมมติฐาน

ผลจากการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างหรือนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างหรือนักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และรายจ่ายต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างหรือนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยว ได้แก่ ลักษณะการเดินทาง การพักค้างคืน และระยะเวลาในการมาเที่ยวแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวเมืองพัทยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างหรือนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง พาหนะในการเดินทาง สถานที่พัก จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง

และความต้องการกลับมาที่ขั้วแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวเมือง พัทยาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมือง พัทยา เมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาศึกษาของคนอื่น ๆ ที่ผ่านมา พบว่า ผลการศึกษาสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยบางเรื่อง ซึ่งสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ผลการศึกษาในครั้งนี้เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาด เมืองพัทยา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุน้อยกว่า 25 ปี มีสถานภาพโสด ร้อย ละ 51.5 มาจากกรุงเทพมหานคร อีกร้อยละ 48.5 มาจากต่างจังหวัด ซึ่งพบว่า มาจากทางภาค ตะวันออกมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ มีวุฒิ การศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาทต่อเดือน และมีรายจ่ายไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ กิตติวรรณ จันทร (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ ค่ำกว่า 25 ปี ระดับการศึกษานุปริญญาหรือปริญญาตรี และส่วนใหญ่มีที่อยู่ปัจจุบันอาศัยอยู่ ในกรุงเทพมหานคร ในขณะที่แตกต่างกันในเรื่องของอาชีพ ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่เป็นพนักงาน บริษัทหรือร้านค้า มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001-25,000 บาท นอกจากนี้ยังพบว่าแตกต่างจา ผลการวิจัยของสถักฤทัย เดียวตระกูล (2539) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา มีความแตกต่างจาก งานวิจัยชิ้นนี้ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาหาดเมืองพัทยาทั้งเพศหญิงและเพศชายมีจำนวน ใกล้เคียงกัน โดยมีอายุเฉลี่ย 28.5 ปี มีสถานภาพเป็นโสด มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพ ประกอบธุรกิจ การค้า มีรายได้สูงกว่า 8,500 บาทขึ้นไป และนักท่องเที่ยวส่วนมากมาจากจังหวัด อื่นๆ

จะเห็นได้ว่า ผลการศึกษามีความสอดคล้องกันในบางเรื่องและแตกต่างกันในบาง เรื่อง เช่น เพศ อายุ การศึกษา หรืออาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแตกต่างของสถานที่ ช่วงเวลา ฤดูกาล ตลอดจนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น ผู้วิจัยบางคนอาจเก็บข้อมูลจากกลุ่มทัวร์หรือกลุ่ม ทักสนاجر ทำให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างจากนักวิจัยที่สุ่มตัวอย่างแบบกระจาย โดยไม่เก็บข้อมูล ณ จุดใด จุดหนึ่ง ทำให้แนวโน้มของลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันไปบ้าง ในส่วนของรายได้ แม้จะมีความ

แตกต่างกัน แต่รายได้ที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถที่จะรองรับค่าใช้จ่ายได้ส่วนใหญ่จะมีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป

ผลการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน ส่วนมากเดินทางมากับเพื่อนมาเที่ยวกันเป็นกลุ่มหรือ 2 คนขึ้นไป เดินทางมาเที่ยวชายหาดพัทยาคด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลสำหรับการพักค้างคืนนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะพักค้างคืน และพักค้างคืนที่โรงแรม ส่วนมากมาเที่ยว 2 วัน คือวันเสาร์และวันอาทิตย์ ซึ่งมาเที่ยวมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป สำหรับค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีค่าใช้จ่ายรวมที่มาเที่ยวไม่เกิน 500 บาทต่อคนต่อครั้ง ซึ่งอาจเป็นกลุ่มตัวอย่างหรือนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเพียงวันเดียวที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่พักรและอาหารในช่วงค้างคืน หรืออาจเป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวไม่เกิน 2 วัน ซึ่งอาจพักบ้านญาติเพื่อน หรือที่พักรส่วนตัว โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมใจ รัชตวัฒนกุล (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสะดวกในการเดินทาง มีการพักค้างคืน และจำนวนครั้งในการเดินทางมาเที่ยว ที่คล้ายคลึงกัน

สำหรับความประทับใจของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเกินกว่าครึ่งประทับใจทัศนียภาพ รongลงมาประทับใจบรรยากาศ และประทับใจน้ำทะเลใส ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างจากผลงานวิจัยของ สลักฤทัย เดียวตระกูล (2539) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา โดยผลการวิจัยพบว่า แม้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณหาดเมืองพัทยา แต่กลับไม่พึงพอใจ ในความสะอาดของหาดทราย ความสะอาดของน้ำทะเล ความสะดวกของที่จอดรถ ความสะดวกของห้องน้ำและห้องอาบน้ำจืด เป็นต้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ได้มีการรณรงค์และพัฒนาด้านการท่องเที่ยวกันมากขึ้น อาจทำให้มีการปรับปรุงในเรื่องของสิ่งแวดล้อม แม้จะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น แต่การดูแลหรือการจัดการอาจมีประสิทธิภาพมากขึ้นก็ได้

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดโดยรวมเกี่ยวกับการจัดการด้านการท่องเที่ยวของชายหาดเมืองพัทยา ซึ่งมีความเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อเรียงลำดับการบริหารจัดการแหล่ง

ท้องถิ่นชวราชหาคัพทยาในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จากมากไปหาน้อยพบว่า อันดับแรกคือ ด้านการบริการ อันดับสองคือ ด้านบุคลากร อันดับสามคือ ด้านการจัดการ และอันดับสี่คือ ด้านสถานที่ สำหรับรายละเอียดที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเมืองพัทลุงมีการจัดการด้านการท่องเที่ยวชวราชหาคัพทยานั้น อยู่ในระดับดี ได้แก่ ที่พัก การดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ฯ ในขณะที่การจัดการด้านอื่นๆ ยังอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งหากมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการในสิ่งเหล่านี้ อาจทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว หรือใช้บริการชวราชหาคัพทยาน่าขึ้นก็อาจเป็นไปได้ ซึ่งผลการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นอาจเทียบเคียงได้กับความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจมากจะสื่อถึงการจัดการที่ดี ในขณะที่ความคิดเห็นว่ามีการจัดการที่ดีจะสื่อถึงความพึงพอใจได้เช่นกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาผลการวิจัยของ ภาวีลา จินะวัฒน์ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อผลการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณชวราชหาคัพทยา จังหวัดชลบุรี ซึ่งพบว่า ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความสวยงามบริเวณชวราชหาคัพและถนน ความสะอาดของชวราชหาคัพและน้ำทะเล การจราจร ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของร้านค้าและบริการต่างๆ และความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่นเดียวกับ ผลการวิจัยของ กิตติวรรณ จันท (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชวราชหาคัพบางแสน จังหวัดชลบุรี และพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชวราชหาคัพบางแสนในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสะอาดของชวราชหาคัพ ความใสสะอาดของน้ำทะเล และความสะอาดของห้องน้ำ รวมทั้งผลการวิจัยของ จงจิตต์ ปิ่นทอง (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชวราชหาคัพบางแสน จังหวัดชลบุรี ที่พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี

จึงอาจสรุปได้ว่า ในเรื่องของความคิดเห็นและความพึงพอใจนั้น เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่ ที่อาจมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน แต่ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวแม้เวลาจะแตกต่างกัน สถานที่จะแตกต่างกัน ความพึงพอใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวยังอยู่ในระดับพอใช้หรือปานกลางเท่านั้น อาจแสดงให้เห็นว่าการจัดการด้านการท่องเที่ยวควรได้รับการพัฒนาให้มากกว่านี้ ทั้งในด้านสถานที่ สภาพแวดล้อม บริการ และบุคลากรผู้ให้บริการ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1) นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และรายจ่ายต่อเดือนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สลักฤทัย เดียวตระกูล (2539) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์การท่องเที่ยวชายทะเลต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณหาดเมืองพัทยาดังกล่าว ผลการวิจัยของ จงจิตต์ ปิ่นทอง (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่า นักท่องเที่ยว เพศ และสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน ชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะการเดินทาง การพักค้างคืน และระยะเวลาในการมาเที่ยวแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาดังกล่าวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง พาหนะในการเดินทาง สถานที่พัก จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อครั้ง และความต้องการกลับมาเที่ยวแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยาดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาวิดา จินะวัฒน์ (2548) ที่พบว่า ปัจจัยด้าน เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การท่องเที่ยวชายทะเล และจำนวนวันในการพักผ่อนท่องเที่ยวชายทะเล มีผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านสถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ในเรื่องของความคิดเห็นและความพึงพอใจอาจมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องนอกเหนือจากการบริการของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การพักค้างคืน สถานที่พักค้างคืน ระยะเวลาที่มาเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ฯลฯ ทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับการบริการที่อาจแตกต่างกัน ซึ่งก็สามารถทำให้ความรู้สึกหรือความคิดเห็น ความพึงพอใจแตกต่างกันได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา พบว่า ด้านการจัดการและด้านสถานที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการปรับปรุงดังนี้

1) ด้านสถานที่

- ควรมีการจัดระเบียบสภาพแวดล้อม เช่น ถนน ทางเดินเท้า ที่จอดรถ ตลอดจนที่นั่งชายหาด ซึ่งนอกจากจะทำให้ดูสวยงามแล้ว ยังอาจลดอุบัติเหตุ ความวุ่นวายได้ ตลอดจนระบบความปลอดภัยได้ เช่น การจัดระเบียบให้เป็นสัดส่วน โดยเฉพาะไม่ให้มีการขายของบนทางเดินเท้า การเพิ่มความสว่างในบริเวณที่จอดรถ เป็นต้น
- ควรมีการวางแผนการปรับพื้นผิวถนน โดยให้เกิดอุปสรรคต่อการสัญจรและความสวยงามของพื้นที่น้อยที่สุด เช่น ช่วงเวลาหรือฤดูกาลที่มีนักท่องเที่ยวไม่มากนัก เป็นต้น
- ควรจัดสถานที่จอดรถโดยเฉพาะสำหรับรถแต่ละประเภท ให้เป็นระเบียบและเพียงพอต่อปริมาณรถของนักท่องเที่ยว

2) ด้านการบริการ

- ควรควบคุมคุณภาพของอาหาร รสชาติ ความสะอาด และราคาของอาหาร
- ควรจัดระเบียบร้านอาหาร ดูแลความสะอาดของร้านอาหารและห้องน้ำ
- ควรเน้นเรื่องความปลอดภัย ราคา ความสะอาดของที่พักร
- ควรมีการกระจายศูนย์บริการฯ ให้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยา
- ควรมีเอกสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการอย่างละเอียด

3) ด้านการจัดการ

- ควรมีมาตรการรักษาความสะอาดตามชายหาด เช่น มาตรการจับปรับสำหรับผู้ทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทาง เป็นต้น

- ควรเพิ่มถังขยะตามท้องถนน ร้านขายของ ร้านอาหารให้มาก และแยกประเภทถังใส่ขยะให้เห็นชัดเจน
- บริเวณตลาดควรมีการเก็บขยะอยู่ตลอด เนื่องจากมีขยะเป็นจำนวนมาก (เพิ่มความถี่ในการจัดเก็บ)
- ควรให้เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดถังขยะให้บ่อยครั้ง เนื่องจากถังขยะมีกลิ่นเหม็น

4) ด้านบุคลากร

- ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ฯ ได้รับการพัฒนาในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และการบริการ กระตุ้นให้มีความกระตือรือร้นในการบริการนักท่องเที่ยว พัฒนานุคลิก มารยาท และการมีอัธยาศัยที่ดีกับนักท่องเที่ยว
- ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลนักท่องเที่ยวด้วย
- ประชาชนในพื้นที่ควรเป็นมิตรและมีความกระตือรือร้นในการให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยว

5.3.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) การศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อการท่องเที่ยวเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
- 2) การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อการท่องเที่ยวเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ภาคผนวก

ผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ การจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในวงเล็บหน้าข้อความที่
ตรงกับข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. สถานภาพสมรส

( ) โสด

( ) สมรส

( ) หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

4. ที่อยู่ปัจจุบัน

( ) กรุงเทพมหานคร

( ) ต่างจังหวัด (ระบุ).....

5. วุฒิการศึกษา

( ) ไม่ได้เรียน

( ) ประถมศึกษา

( ) มัธยมศึกษาตอนต้น

( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

( ) อนุปริญญา / ปวส.

( ) ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

( ) อื่นๆ (ระบุ).....

6. อาชีพ

( ) นักเรียน / นักศึกษา

( ) ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย

( ) รับจ้างทั่วไป

( ) รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

( ) บริษัทเอกชน

( ) อื่นๆ (ระบุ).....

7. รายได้ต่อเดือน

☐ ไม่เกิน 5,000 บาท	☐ 5,001 – 10,000 บาท
☐ 10,001 – 15,000 บาท	☐ 15,001 – 20,000 บาท
☐ 20,001 – 25,000 บาท	☐ 25,001 – 30,000 บาท
☐ มากกว่า 30,000 บาท	

8. รายจ่ายต่อเดือน

☐ ไม่เกิน 5,000 บาท	☐ 5,001 – 10,000 บาท
☐ 10,001 – 15,000 บาท	☐ 15,001 – 20,000 บาท
☐ 20,001 – 25,000 บาท	☐ 25,001 – 30,000 บาท
☐ มากกว่า 30,000 บาท	

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเดินทางมาที่วชนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเมืองพัทยา
คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในวงเล็บหน้าข้อความที่
 ตรงกับข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน

1. วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาชายหาดพัทยาคครั้งนี้

☐ ท่องเที่ยว / พักผ่อน	☐ เยี่ยมญาติ / เพื่อน
☐ ทำธุรกิจ	☐ อบรม / ประชุม / สัมมนา
☐ ไปที่อื่นแต่แวะมาเที่ยว	☐ อื่นๆ (ระบุ).....

2. ลักษณะการเดินทาง

☐ มาคนเดียว	☐ มากับเพื่อน
☐ มากับครอบครัว	☐ มากับญาติ
☐ มากับกลุ่มนำเที่ยว	☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. จำนวนผู้ร่วมเดินทางมาครั้งนี้ ..... คน

4. พาหนะในการเดินทาง

- ( ) รถประจำทาง ( ) รถบัสนำเที่ยว / ทัวร์
 ( ) รถสำหรับเช่า ( ) รถยนต์ส่วนบุคคล
 ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

5. การพักค้างคืน

- ( ) ไป - กลับ ( ) ค้างคืน

6. สถานที่พัก

- ( ) โรงแรม ( ) รีสอร์ท / บังกะโล
 ( ) บ้านญาติ / เพื่อน ( ) ที่พักบริเวณชายหาด (กางเต็นท์)
 ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

7. จำนวนวันในการมาเที่ยวครั้งนี้

- ( ) 1 วัน ( ) 2 วัน
 ( ) 3 วัน ( ) 4 วัน
 ( ) 5 วัน ( ) มากกว่า 5 วัน

8. จำนวนครั้งที่มาชายหาดพัทยา

- ( ) มาเป็นครั้งแรก ( ) 2-3 ครั้ง
 ( ) มามากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป

9. กิจกรรมที่ท่านชอบทำมากที่สุดขณะที่มาพัทยา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) พักผ่อน / เปลี่ยนบรรยากาศ ( ) เล่นน้ำทะเล
 ( ) ปิกนิก / รับประทานอาหาร ( ) เล่นกีฬาทางน้ำ
 ( ) มาทำกิจกรรม / (เล่นเกมส์ ร้องเพลง สัศจรรย์)
 ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

10. ค่าใช้จ่ายรวมทุกอย่างในการท่องเที่ยวครั้งนี้ (เฉพาะตัวท่านคนเดียว) เฉลี่ยประมาณกี่บาท/วัน

- ( ) ไม่เกิน 500 บาท   ( ) 501 – 1,000 บาท
 ( ) 1,001 - 1,500 บาท   ( ) 1,501 – 2,000 บาท
 ( ) 2,001 – 2,500 บาท   ( ) มากกว่า 2,500 บาท

11. ท่านประทับใจอะไรในชายหาดพัทยา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ทิวทัศน์สวยงาม   ( ) น้ำทะเลใส
 ( ) ชายหาดสะอาด   ( ) บรรยากาศดี
 ( ) มีกีฬาให้เล่น   ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

12. ท่านจะกลับมาเที่ยวชายหาดพัทยาอีกหรือไม่

- ( ) ต้องการกลับมา เพราะ _____
 ( ) ไม่ต้องการกลับมา เพราะ _____
 ( ) ไม่แน่ใจ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

ปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อ การจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมากที่สุด (5)	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ไม่ดีควร ปรับปรุง (1)
1) ด้านสถานที่					
1.1) ถนนและทางเดินเท้า					
1. สภาพของถนนภายในแหล่งท่องเที่ยว					
2. ความปลอดภัยบนท้องถนน					
3. สภาพทางเดินเท้า					
4. ปริมาณพื้นที่ทางเดินเท้า (มีความเพียงพอ)					
5. ความสะอาดบนทางเท้า					
6. ความเป็นระเบียบของป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ สองข้างทาง					

ปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อ การจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมากที่สุด (5)	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง (1)
1.2) บริเวณที่จอดรถ					
1. มีที่จอดรถเฉพาะ					
2. ความเป็นระเบียบของบริเวณที่จอดรถ					
3. ความสะอาดของบริเวณที่จอดรถ					
4. ความปลอดภัยในบริเวณที่จอดรถ					
5. ความสะดวกในการเข้าออกบริเวณที่จอดรถ					
6. ความเพียงพอของบริเวณที่จอดรถ					
1.3) บริเวณที่พักผ่อนชายหาด					
1. มีบริเวณที่นั่งพักผ่อนชายหาดเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว					
2. ความสะอาดของชายหาด					
3. ความปลอดภัยบริเวณชายหาด					
4. ความเป็นระเบียบบริเวณชายหาด					
5. ราคาที่นั่งบริเวณชายหาดมีความเหมาะสม					
6. มีการจัดบริเวณที่เล่นกีฬาทาง น้ำเป็นสัดส่วน					
2) ด้านการบริการ					
2.1) ร้านอาหาร					
1. การจัดระเบียบร้านอาหาร					
2. ความเพียงพอของร้านอาหาร					
3. ความสะอาดของร้านอาหาร					
4. รสชาติของอาหาร					
5. การบริการของร้านอาหาร					
2.2) ร้านขายของที่ระลึกในพื้นที่					
1. ความเป็นระเบียบของร้านขายของที่ระลึก					
2. ความหลากหลายของสินค้าที่ระลึก					
3. มารยาทของพนักงานขายของที่ระลึก					
4. การต้อนรับของพนักงานขายของที่ระลึก					

ปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อ การจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมากที่สุด (5)	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ไม่สมควร ปรับปรุง (1)
5. การพูดจาของพนักงานขายของที่ระลึก					
6. ความเหมาะสมของราคาของที่ระลึก					
2.3) ที่พักร					
1. ที่พักรมีความเพียงพอ					
2. บริเวณที่พักรมีความปลอดภัย					
3. บริเวณที่พักรมีความสะอาด					
4. ที่พักรมีหลากหลายรูปแบบ					
5. ที่พักรมีหลากหลายราคาให้เลือก					
2.4) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว					
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมีข้อมูลเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ					
2. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมีการดูแลความปลอดภัย ให้กับนักท่องเที่ยว					
3. มีบริการนำจิตใจให้อาบ					
4. มีสุขาเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว					
5. ห้องสุขามีความสะอาด					
3) ด้านการจัดการ					
3.1) หาบเร่-แผงลอย					
1. ปริมาณหาบเร่แผงลอยมีจำนวนพอเหมาะไม่มาก จนเกินไป					
2. หาบเร่ แผงลอยมีสินค้าที่หลากหลาย					
3. ความสะอาดของหาบเร่แผงลอย					
4. ความเป็นระเบียบของหาบเร่แผงลอย					
3.2) การจัดการขยะมูลฝอย					
1. บริเวณที่ตั้งถังขยะมีความเหมาะสม					
2. สีถังของถังขยะเหมาะกับพื้นที่					
3. ความเพียงพอของถังขยะในแหล่งท่องเที่ยว					

ปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อ การจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมากที่สุด (5)	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ไม่ดี/ควร ปรับปรุง (1)
4. ความสะอาดของถังขยะ					
5. กลิ่นเหม็นจากถังขยะในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว					
3.3) คุณภาพการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว					
1. การจัดการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว มีความเป็นระเบียบ					
2. มีเจ้าหน้าที่จราจรบริการเพียงพอ					
3. สภาพความคล่องตัวของจราจร					
4. มีสัญญาณไฟจราจรตามแยกต่างๆ อย่างเพียงพอ					
5. ความรวดเร็วในการแก้ปัญหาจราจรของเจ้าหน้าที่					
3.4) การประชาสัมพันธ์					
1. มีการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ เช่น แผ่นพับ โทรทัศน์ วิทยุ					
2. มีการจัดทำป้ายสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป					
3. มีการจัดข้อมูลนำเที่ยวเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว					
4. ความเป็นระเบียบของป้ายต่างๆ					
5. มีบริการเสียงตามสายในพื้นที่ท่องเที่ยว					
4) ด้านบุคลากร					
4.1) เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการฯ					
1. ความมีธรรมาศยที่ดี					
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยา					
3. ความสุภาพ อ่อนโยนในการพูดจา					
4. ความสุภาพเรียบร้อยในการแต่งกาย					
5. ความกระตือรือร้นที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
6. ความเต็มใจในการให้บริการ					
7. ความสามารถในการตอบข้อซักถาม					
8. ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ที่บริการ					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการท่องเที่ยวชายหาดเมืองพัทยา

4.1 ด้านสถานที่

ถนนและทางเดินเท้า.....

.....

.....

บริเวณที่จอดรถ.....

.....

.....

บริเวณที่พักผ่อนชายหาด.....

.....

.....

มีความเพียงพอของที่นั่งพักผ่อน.....

.....

.....

มีการจัดบริเวณธุรกิจสถานบริการเป็นสัดส่วน.....

.....

.....

4.2 ด้านการบริการ

ร้านอาหาร.....

.....

.....

ที่พัก.....

.....

.....

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว.....

.....

.....

4.3 ด้านการจัดการ

หาบเร่-แผงลอย.....

.....

.....

การจัดการขยะมูลฝอย.....

.....

.....

การดูแลการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว.....

.....

.....

การประชาสัมพันธ์.....

.....

.....

4.4 ด้านบุคลากร

เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการฯ.....

.....

.....

มีศูนย์ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว.....

.....

.....

การมีอาสาสมัครในการต้อนรับของประชาชนในพื้นที่.....

.....

.....

มารยาทในการบริการของเจ้าหน้าที่.....

.....

.....

การขายสินค้าราคาไม่เป็นธรรมไม่ฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้า.....

.....

.....

ผนวก ข

ข้อมูลการท่องเที่ยวเมืองพัทยา

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอันโดดเด่นในเขตเมืองพัทยา แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

หาดพัทยา

หาดพัทยาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เด่นสะดุดตาของพัทยา เป็นหาดรูปโค้งครึ่งวงกลม มีถนนเลียบชายหาดตลอดสายยาวประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นหาดที่ร่มรื่นไปด้วยพันธุ์ไม้ธรรมชาติเหมาะสำหรับการพักผ่อน นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ เช่น อุปกรณ์การกีฬาทางบก-ทางน้ำ หลายประเภท ชายหาดพัทยานั้น เริ่มตั้งแต่บริเวณพัทยาเหนือ (แยกโรงแรมคูสติรีสปอร์ต) เลียบไปตามแนวถนนชายหาด จนถึงพัทยาใต้ (จรดเขาพัทยา) ซึ่งในบริเวณย่านนี้ทั้งหมดเป็นเขตชุมชนหนาแน่น มีโรงแรม ร้านค้า ภัตตาคาร ร้านอาหาร และธุรกิจทุกประเภทตั้งอยู่มากมาย รวมทั้งบาร์เบียร์ ไนท์คลับ คาบาเร่ต์ หลายแห่งไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวในยามราตรี

หาดนาจอมเทียน

เป็นสถานที่ตากอากาศชายทะเลของพัทยา ซึ่งมีบรรยากาศอีกแบบหนึ่งแตกต่างไปจากอ่าวพัทยา มีระยะห่างกันเพียง 6 กิโลเมตร สถานที่แห่งนี้เป็นชายหาด ที่ต่อเนื่อง จากเขาพัทยา มีถนนเลียบชายหาด เป็นระยะทางยาวประมาณ 3 กิโลเมตร หาดจอมเทียนเป็นหาดที่เงียบสงบ ปัจจุบันชายหาดนี้ได้รับการ พัฒนาให้มีการปลูกต้นไม้ให้ ร่มรื่น และสวยงาม

หาดนาจอมเทียน เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวนมากที่ต้องการหาความสงบในการพักผ่อน และมีกีฬาทางน้ำ อื่น ๆ เช่น สกีนํ้า เจ็ทสกี วินด์เซิร์ฟ เรือลากกล้วย นอกจากนี้ยังมี บังกะโลหลายแห่ง รวมทั้งภัตตาคาร และร้านอาหารทะเลไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว

หาดวงพระจันทร์

หาดวงพระจันทร์ อยู่ทางทิศเหนือของอ่าวพัทยา ซอยวงศ์อำมาตย์ ชายหาดมีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นหาดที่เงียบสงบ เหมาะที่จะเล่นน้ำ และพักผ่อน

หมู่เกาะล้าน

สภาพทั่วไปหมู่เกาะล้านประกอบด้วย เกาะล้าน เกาะครก และเกาะสาก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของเมืองพัทยา (เกาะล้านตั้งอยู่หมู่ 7 ต.นาเกลือ) จากชายหาดเมืองพัทยา จะ สามารถ มองเห็นเกาะล้าน ได้ชัดเจน เพราะอยู่ห่างจาก ฝั่งออกไปเพียงประมาณ 7.5 กิโลเมตร การเดินทางโดยเรือเร็ว ใช้เวลาเดินทางประมาณ 15 นาที และเรือโดยสาร ประมาณ 40 นาที หมู่เกาะล้านแต่เดิมเป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ในนามว่า “หมู่เกาะปะการัง” (Coral Islands) เพราะอุดมไปด้วยปะการังนานาชนิด เป็นแหล่งปะการังที่สมบูรณ์แห่งหนึ่งของประเทศและใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุด โดยมีเกาะครก และเกาะสากเป็นเกาะบริวาร

เกาะล้าน ตั้งอยู่บริเวณเส้นรุ้งที่ 12 องศา 56 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 47 ลิปดาตะวันออก ส่วนที่ยาวที่สุดประมาณ 4.65 กม. กว้างประมาณ 2.15 กม. รูปทรงเป็นห้าเหลี่ยมด้านไม่เท่า สภาพ ภูมิประเทศเป็นภูเขาประมาณร้อยละ 90 ของพื้นที่มีสภาพป่าค่อนข้างอุดมสมบูรณ์พืชพรรณที่ขึ้นอยู่มีความหลากหลายของชีวภาพของป่าเบญจพรรณ และสมุนไพร หายากด้านสัตว์ป่า พบกระรอกเผือกที่เป็น สัตว์ป่า หายากอาศัยอยู่จำนวนมาก เกาะล้านมีประชากร 2,401 คน (ชาย 1,212 คน หญิง 1,189 คน) จำนวนครัวเรือน 464 ครัวเรือน จำนวนหลังคาเรือน 928 หลังคาเรือน ความหนาแน่นประชากรเฉลี่ย 590 คน / ตร.กม. (พื้นที่ 4.07 ตร.กม.)

เกาะล้านมีแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวหลายแห่ง ดังนี้

(1) หาดตาแหวน อยู่ทางตอนเหนือของเกาะ เป็นหาดทรายยาวประมาณ 750 เมตร มีความงามทางธรรมชาติมากเพราะมีหาดทราย ที่ขาวสะอาดและน้ำทะเลใสเป็นสีคราม ลายหาดทั้งสองด้านยังมีแนว ปะการังในระดับน้ำตื้นที่มีสีสันสวยงาม

(2) หาดเทียน เป็นหาดที่สวยงามแห่งที่สองมีความยาวของหาดประมาณ 500 เมตร อยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะ หาดทรายแห่งนี้มีความสวยงามไม่แพ้หาดตาแหวน แต่เนื่องจากมีขนาดเล็กกว่าจึงมีผู้นิยม ไปท่องเที่ยวพักผ่อนน้อย อย่างไรก็ตามในฤดูที่มีมรสุมรุนแรงเข้าปะทะชายหาดทางด้านภาคเหนือ คือ หาดตาแหวน นักท่องเที่ยวก็ได้หลบไปพักผ่อน ณ หาดเทียนนี้แทนเป็นจำนวนมาก

(3) หาดแสม อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะล้าน เป็นหาดขนาดเล็กความยาวของหาดประมาณ 300 เมตร มีโขดหินและพื้นที่ป่าด้านขวา ค่อนข้างสมบูรณ์มี ความสวยงาม เงียบสงบเหมาะสำหรับการ พักผ่อน และการเล่นน้ำ มีน้ำทะเล และหาดทรายที่สะอาด ยังไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว เนื่องจากมีร้านค้า ร้านอาหาร น้อยและยังไม่ได้ มาตรฐานเป็นเพียงเพิงไม้ชั่วคราว

(4) หาดนวล อยู่ทางตอนใต้ของเกาะล้าน เป็นหาดขนาดเล็กยาวประมาณ 250 เมตร เป็นพื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์เป็นของเอกชน สภาพสิ่งแวดล้อมชาย หาดและปะการังอยู่ ในสภาพสมบูรณ์ เนื่องจากไม่ค่อยมี นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวมากจึงเป็นหาดที่เงียบสงบ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความเป็นส่วนตัว

พื้นที่เกาะล้าน ยังมี หาดที่มีความสวยงามและมีทรัพยากรธรรมชาติ ที่สมบูรณ์อีกหลายแห่ง เช่น หาดตาข่าย หาดแหลมหัวโขด หาดตาพัน และหาดบริเวณหาดตาแหวน ซึ่งเป็นหาด ขนาดเล็กกว่าประมาณ 50-70 เมตร ส่วนพื้นที่อื่นในเกาะล้านเป็นภูเขาและป่าไม้ ด้านตะวันออกเป็นชุมชน เกาะล้าน ที่ยัง มีสภาพ ไม่ดีจึงคนักท่องเที่ยวมากนัก นอกจากหาดทรายชายทะเลแล้ว พื้นที่บนเกาะซึ่งส่วนใหญ่เป็นภูเขาปกคลุมด้วยพืชพันธุ์ไม้ที่เขียวชอุ่มตลอดทั้งปี ซึ่งนับว่ายังคงความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมไว้ได้มาก คั้งนั้นเกาะนี้จึง เป็น จุดดึงดูดที่สำคัญสำหรับการไปพักผ่อน

ตารางเดินเรือโดยสาร มีอัตราค่าโดยสาร ราคา 20 บาท ออกจากพัทยา (แหลมบาลีฮาย) 07.00 น. – 18.00 น. ออกจากเกาะล้าน (ท่าหน้าบ้าน) 08.00 น. – 16.00 น.

ตารางเรือนำเที่ยวจากพัทยาไปเกาะล้านมี 2 รอบ คือ ประมาณ 09.00 น. และ 11.00 น. กลับเวลา 16.00 น. อัตราค่าบริการพร้อมมัดกุเทศก์, อาหารกลางวัน และ เรือกระจุกดูปะการัง ราคาประมาณ 350 / คน นักท่องเที่ยวสามารถซื้อบริการเรือนำเที่ยวได้จากเคาน์เตอร์ทัวร์บริเวณชายหาดพัทยา และผู้เสนอขายบริการ นำเที่ยว ทั่วไป อัตรา ค่าเช่าเหมาเรือเร็วโดยทั่วไปประมาณ 1,500 – 3,500 บาท / วัน

เกาะครก

อยู่ประมาณเส้นรุ้งที่ 12 องศา 55 ลิปดา 30 ฟลิปดา เหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 49 ลิปดา 30 ฟลิปดา ตะวันออก อยู่ทางทิศตะวันตกของพัทยา ห่างจากชายหาด พัทยาประมาณ 8 กม. หรือ อยู่ทาง ตะวันตกเฉียงเหนือ ของเกาะล้าน เกาะครกเป็นเกาะเล็ก ๆ ตัวเกาะยาวมน ทอดตัวขนานกับฝั่ง มีพื้นที่ประมาณ 0.05 ตร.กม. ส่วน ที่ยาวที่สุดประมาณ 550 เมตร กว้างประมาณ 150 เมตร เกาะโคยรอบ ส่วนใหญ่เป็น โขดหิน มีหาดทรายอยู่เพียงหาดเดียว ซึ่งอยู่ตอนกลางทาง ตะวันออกของเกาะ คือ หาดเกาะครก ซึ่งหาดมีความยาวประมาณ 100 เมตร

เกาะสาก

อยู่ที่เส้นรุ้ง 12 องศา 5 ลิปดา เหนือ และเส้นแวง 100 ลิปดา 40 ฟลิปดา ตะวันออก เกาะสากอยู่ทางทิศตะวันตกของพัทยา ห่างจากชายหาดพัทยาประมาณ 10 กม. หรืออยู่ทางตอนเหนือของเกาะล้าน โดยอยู่ห่างจากแหลมหินโขกประมาณ 500 เมตร เกาะสากเป็นเกาะขนาดเล็กโค้งเป็นรูปเปลือกไม้หงาย มีพื้นที่ประมาณ 0.05 ตร.กม. เกาะนี้มีหาดทรายอยู่ 2 หาด คือ หาดทรายบริเวณอ่าวเหนือ ซึ่งเป็นหาดทรายยาวประมาณ 250 เมตร ไม่พบหินหรือปะการังอยู่บริเวณหาดเลย บนหาดนี้มีที่พักและเรือทัศนจรมักจอดให้นักท่องเที่ยวลงเล่นน้ำ ดังนั้นจึงมีจักรยานน้ำ (Scooter) จำนวนมาก อีกหาดหนึ่ง คือ หาดทางตอนใต้ของเกาะสาก ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับหาดแรกและมีทางเดินติดต่อกันได้ หาดนี้เป็นหาดเล็ก ๆ ยาวประมาณ 80 เมตร มีแนวปะการังอยู่บริเวณหน้าหาด ดังนั้นเรือทัศนจร จึงมักมาจอดให้นักท่องเที่ยว ลงดำน้ำแบบ Skin diving ที่บริเวณนี้

อุทยานใต้ทะเลเกาะขาม

แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตพื้นที่กองทัพเรือสัตหีบ นั่งเรือจากท่าเรือกลางอ่าวบริเวณอ่าวคองตาลประมาณ 45 นาที บนเกาะขามมีหาดทรายขาวสะอาดที่ยังคงสภาพธรรมชาติไว้อย่างสมบูรณ์ มีต้นจันทน์ขึ้นอยู่จำนวนมาก ลักษณะคล้ายเกาะสองเกาะเชื่อมต่อกันด้วยผืนดินที่ยื่นออกมา สามารถดำน้ำตื่นดูปะการังได้ ยังไม่เปิดให้ท่องเที่ยวได้โดยเสรีเนื่องจากเป็นพื้นที่อนุรักษ์ ผู้สนใจสามารถติดต่อกองเรือป้องกันฝั่ง อำเภอสัตหีบ โทรศัพท์ 0 3843 1177 ซึ่งมีบริการนำเที่ยวแบบเข้าไป-เย็นกลับ

อ่าวกระทิงลาย

อ่าวกระทิงลายเป็นชายหาดที่เมืองพัทยา มีโครงการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ทางธรรมชาติ โดยประกาศให้เป็นเขตปลอดสิ่งรบกวนนักท่องเที่ยว ทำให้ บริเวณชายหาดมีความสงบเหมาะ สำหรับ การพักผ่อน บริเวณชายหาดมีต้นไม้และหาดทรายที่สวยงาม มีความยาวประมาณ 900 เมตร กว้าง 30 เมตร

สวนเฉลิมพระเกียรติ

เมืองพัทยาได้สร้างสวนสาธารณะบริเวณเชิงเขาพัทยา(ถ.พระตำหนัก)เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2531 เนื่องในมหามงคลสมัยเจริญ พระชนมพรรษา 5 รอบ และได้ตั้งชื่อสวนสาธารณะนั้นว่า "สวนเฉลิมพระเกียรติ ร.9" มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 15 ไร่ เพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกาย

เขาพัทธยา (เขาพระบาท)

นอกจากความงามของชายหาดพัทธยา ถัดขึ้นไปบนเขาด้านฝั่งตะวันตก มีเนินเขาขนาดเล็ก เป็นจุดชมวิวยอดนิยม ซึ่งจะมองเห็นทิวทัศน์ของหาดพัทธยาทั้งหมด ซึ่งสวยงามมาก เป็นอ่าวโค้งรูปครึ่งวงกลม นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ที่มาพัทยานักจะไม่พลาดชมทัศนียภาพอันสวยงามบนเขาพัทธยาแห่งนี้ เพราะนอกจากจะได้ ชม ทิวทัศน์ด้านหาดนางจอมเทียน และในขณะเดียวกันก็ถือโอกาส นมัสการพระพุทธรูป ศักดิ์สิทธิ์บนเขาและพระพุทธรูปปางต่างๆ ประจำวันเกิดที่ประดิษฐาน ไว้เพื่อ ความเป็นสิริมงคล นอกจากนี้บริเวณเขาพัทธยา ยังเป็นที่ตั้งของสถานีวิทย์ สทร. 5 พัทธยา และพระอนุสาวรีย์ของ พระบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ประดิษฐานอยู่

น้ำตกชันตาแตร

อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขียว-เขาชมภู่ อยู่ห่างจากถนนสุขุมวิท ไปประมาณ 15 กิโลเมตร ตามทางหมายเลข 3144 ทางไปวัดเขาไม้แดง มีป้ายบอกทางเป็นระยะ เป็นสถานที่จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ มีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติและเป็นที่ล่องคนก ผู้สนใจจัดกิจกรรมต้องติดต่อล่วงหน้าโดยทำหนังสือถึงหัวหน้าสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาเขียว ตู้ ป.ณ. 10 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20210

2. พิพิธภัณฑน์ และสถานสันถนาการ

เมืองจำลอง MINI SIAM

ตั้งอยู่ ม.6 ถ.สุขุมวิท (ด้านซ้ายตรงหลัก กม. ที่ 143) ต.นาเกลือ อ.บางละมุง เมืองจำลองมีการจำลองสถาปัตยกรรมสำคัญต่าง ๆ ในประเทศและทั่วโลกไว้ เช่น พระบรมมหาราชวัง, พระที่นั่งอนันตสมาคม, อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ, สะพานข้ามแม่น้ำแคว, พระปฐมเจดีย์, พระสาทหินพิมาย, หอไอเฟล ปารีส ฝรั่งเศส, หอเอน ปิซา อิตาลี, ประตูชัย ปารีส ฝรั่งเศส, พิพิธภัณฑน์ทหารเรือ แกรนด์แคนยอน และอนุสาวรีย์เทพีเสรีภาพ นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เป็นต้น บัตรผ่านประตู นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ ผู้ใหญ่ 250 เด็ก 120 บาท ชาวไทย ผู้ใหญ่ 100 เด็ก 50 บาท เปิดบริการทุกวัน เวลา 07.00 น. – 22.00 น. โทรศัพท์ 0-3842-1628, 727333, 727666

พิพิธภัณฑ์ขวด BOTTLE ART MUSEUM PATTAYA

อยู่ห่างจากปากทางพัทยากลางประมาณ 500 เมตร (ม.9 ถนนสุขุมวิท เส้นทางไปสัคดีบ) ภายในพิพิธภัณฑ์มีขวดนานาชนิดบรรจุสถานที่จำลองต่างๆ ทั่วโลกไว้อย่างสวยงาม พิพิธภัณฑ์ขวด เป็นผลงาน ชิ้นเอกของมิสเตอร์ปีเตอร์ เบ็คเคอเลย์ ชาวเนเธอร์แลนด์ ที่ใช้เวลาเกือบ 15 ปี ในการสร้างสมผลงานกว่า 300 ชิ้น เปิดบริการ ทุกวัน เวลา 11.00 – 20.00 น. โทรศัพท์ 0-3842-2957

พิพิธภัณฑ์ริปลีย์ “เชื่อหรือไม่” Ripley’s Believe It or Not !

ตั้งอยู่ที่ชั้น 3 ศูนย์การค้ารอยัลการ์เด้นท์ พลาซ่า พัทยา ม.10 ถ.ชายหาดพัทยา (บริเวณพัทยาใต้) เป็นศูนย์รวมความแปลกมหัศจรรย์เหลือเชื่อจากทั่วทุกมุมโลก เช่น ม้า 3 ขา, มนุษย์ 4 ตา, ห้องยานพาหนะ แบบเหลือเชื่อ, อุโมงค์พิศวง, ห้องเครื่องมือสมัยโบราณ เป็นต้น เปิดบริการทุกวัน เวลา 10.00 น. – 24.00 น. โทรศัพท์ 0-3871-0294-8

ปราสาทสังขรรณ (ปราสาทไม้หรือเมืองโบราณพัทยา) THE SANCTUARY OF TRUTH

ตั้งอยู่บริเวณแหลมราชเวช ค.นาเกลือ อ.บางละมุง (ทางเข้าบริเวณชอชานาเกลือ 12) มีพื้นที่คิดทะเลขนาด 60 ไร่ เริ่มก่อสร้างเมื่อปี 2524 โดยคุณเล็ก วิริยะพันธ์ เจ้าของเดียวกับเมืองโบราณจังหวัดสมุทรปราการ ปราสาทสังขรรณสร้างด้วยไม้ทั้งหมด ไม้มีโลหะเข้ามาปะปน ใช้ระบบเข้าเคียวไม้แบบไทย หรือใส่สลักไม้ ไม้ที่นำมาก่อสร้างจะเป็นไม้เนื้อแข็งและหายาก คือ ไม้สัก ไม้เต็ง จากในประเทศและ ประเทศเพื่อนบ้านนับเป็นงานสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมแห่งศตวรรษ ปราสาทไม้สร้างเป็นทรงจัตุรมุข ยอดปราสาท สูง 105 เมตร หลังคามุข ทั้ง 4 ด้าน เป็นปราสาททรงอ่อนตามแบบอยุธยา ยอด ประดับด้วยช่อฟ้า ใบระกา และสลักเทพเจ้าต่าง ๆ ตามตำนานของชาวตะวันออก (อินเดียน จีน เป็นต้น) ซึ่งทั้งหมดนี้มาจากจินตนาการ ของผู้สร้างโดยนำศิลปกรรมต่าง ๆ ของเอเชียมาปรุงแต่ง ตามแนว ความคิดทางศาสนาปรัชญาผสมผสานกันและแนวความเชื่อที่ มนุษย์ได้รับอิทธิพลและความเชื่อจาก ฟ้า ดิน พ่อก แม่ พระอาทิตย์ พระจันทร์ และดวงดาว

พระพุทธรูปแกะสลักหน้าผาเขาชิงรย์

พระพุทธรูปแกะสลักหน้าผาเขาชิงรย์ ถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มหาราชทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปีในปีพุทธศักราช 2539 ด้านหน้ามีลานอเนกประสงค์ มีการจัดสวนต้นไม้ไว้ได้อย่างสวยงาม สถานที่มองไปเป็นที่ราบเชิงเขา และเขาแกะสลัก รูปพระพุทธรูปมหาวิรุฒค โมกาศศาสดา ไว้ที่ผนังอย่างงดงามชัดเจน

สวนนงนุช

สวนนงนุช อยู่เลยพัทยาใต้ไปตามถนนสุขุมวิท ประมาณ 15 กิโลเมตร ถึงกิโลเมตร 163 แยกซ้าย ไปอีก 3.5 กิโลเมตร เป็นสถานพักผ่อนหย่อนใจที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออก ภายในสวนมีบ้านทรงไทย สวนไม้ดอก ไม้ประดับ นานาชนิด สวนกล้วยไม้ สวนกระบองเพชร และสวนพฤกษชาติอื่น ๆ มีบริการเรือ- ชนิดต่าง ๆ ให้เช่าพาย เล่นในสระ มีสัตว์หลายชนิดเลี้ยงไว้ให้ชม มีศูนย์แสดงศิลปวัฒนธรรมไทยสำหรับ นักท่องเที่ยว จัดแสดง การพ็อนรำพื้นเมือง ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว (กระบี่กระบอง ฟินดาบ) กีฬาพื้นเมือง และการแสดง ของช้าง

เปิดให้เข้าชมเวลา 7.00-18.00 น. ค่าเข้าชม คนไทย 70 บาท ชาวต่างประเทศ 200 บาท สวนนงนุช มีบริการที่พัก ซึ่งสามารถติดต่อได้ที่สำนักงานในกรุงเทพฯ โทรศัพท์ 2521786, 2529975 หรือ ที่พัทยา โทรศัพท์ (038) 238158-9

หมู่บ้านช้างพัทยา

ตั้งอยู่บนถนนพรประภาณมิตร เส้นทางเดียวกับสวนป่าพนารักษ์และสนามกอล์ฟสยามคันทรี่คลับ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทุกวันจะมีการแสดงของช้างและการแสดงการจับช้างป่าในเวลา 14.30 น. วันละ 1 รอบ ใช้เวลาแสดงประมาณ 1 ชั่วโมง ค่าเข้าชมท่านละ 250 บาท นอกจากนี้ ยังมีบริการขี่ช้างชมป่าวันละ 4 รอบ คือ เวลา 08.30 น. 10.00 น. 12.00 น. และ 16.00 น. กิรราคา ท่านละ 600 บาท (มีเครื่องค้ำพร้อมผลไม้บริการ) รายละเอียดติดต่อเคาน์เตอร์ในโรงแรมทรอปิคาน่า โทรศัพท์ (038) 428-648,249-145-7,249-818

อุทยานหินล้านปีและฟาร์มจระเข้พัทยา

ตั้งอยู่เลขที่ 22/1 หมู่ 1 ตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จากถนนสุขุมวิทเลี้ยวซ้ายตรงหลักกม.ที่ 140 ใกล้สะพานลอยหน้าวัดสว่างฟ้า เข้าไปตามถนนรัชชภิเษก (ทางหลวงหมายเลข 3024) เส้นทางเดียวกับอ่างเก็บน้ำมาบประชัน เข้าไปประมาณ 5 กิโลเมตร นับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และ ชาวต่างประเทศอีกแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ในเนื้อที่เกือบ 100 ไร่ ภายในบริเวณประกอบด้วยสวนหิน และ สวนไม้หายาก จัดแต่งบริเวณอย่างสวยงามร่มรื่นที่น่าสนใจ คือ ต้นไม้ที่กลายเป็นหินมีอายุนับล้านปี และ ไม้ตัดไทยที่มีอายุ 200 ปี นอกจากนี้ ยังมีบ่อเลี้ยงจระเข้ และสัตว์หายาก เช่น หมีเผือก ม้าเผือก เป็นต้น มีการแสดงจับจระเข้ การแสดงมาฆากล และสัตว์แสนรู้

เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา 08.00 - 18.00 น. และมีการแสดง วันละ 7 รอบ 8.00 น. 10.00 น. 11.00 น. 13.00 น. 14.00 น. 15.30 น. 17.30 น. อัตราค่าเข้าชม คนไทย 80 บาท ชาวต่างประเทศ 300 บาท ติดต่อขอรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ (038) 249347-9 หรือสำนักงานที่กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 941-3251-3, 579-5033 โทรสาร. 579-4008

อุทยานสามก๊ก

แหล่งท่องเที่ยวที่งดงามด้วยสถาปัตยกรรมผสมผสานไทย-จีน ในเนื้อที่ 36 ไร่ ซึ่งริเริ่มขึ้นจากแนวคิดของคุณเกียรติ ศรีเฟื่องฟู นักธุรกิจเชื้อสายจีนชั้นนำของไทย มีการวางรูปแบบตามศาสตร์ของฮวงจุ้ยจีน ประกอบด้วย อาคาร 5 ชั้น จัดแสดงภาพเขียนสีน้ำมันที่บันทึกเรื่องราวชีวิตของขงเบ้งและรูปปั้นกึ่งโลหะตัวเอกจากพงศาวดารในวรรณกรรมสามก๊ก ชั้นบนสุดเป็นหอพระแก้วและจุดชมวิว มีอาคารประดิษฐานองค์พระโพธิสัตว์พระแม่กวนอิมสลักจากหินอ่อนสูง 4 เมตร รูปเทพเจ้ากวนอู และระเบียงจิตรกรรมซึ่งมีภาพวาดบนกระเบื้องเคลือบดินเผาบันทึกเรื่องราวตอนสำคัญของเรื่องสามก๊ก เปิดให้เข้าชมทุกวันเวลา 10.00-17.00 น. ค่าเข้าชมผู้ใหญ่ 60 บาท เด็ก 30 บาท ชาวต่างชาติ ผู้ใหญ่ 150 บาท เด็ก 50 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทรศัพท์ 0 3842 1428-9 กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 0 2633 8114-5 website: www.3kingdomspark.com, E-mail: info@3kingdomspark.com

3. สถานที่เล่นกีฬา และเกมส์ต่าง ๆ

ซีเอ็มที ฟลายอิงคลับ

อยู่บริเวณ กม. 10 ทางหลวงหมายเลข 36 ทางไปสวนสัตว์เปิดเขาเขียว เป็นสถานที่ฝึกเรียนการบินขั้นพื้นฐานของอากาศยานเบาพิเศษ และเล่นกีฬาทางอากาศ เช่น เครื่องบินเล็ก เฮลิคอปเตอร์ บังคับด้วยวิทยุ และเปิดบริการพารานิ่งชมทัศนียภาพทางอากาศสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป ค่าบริการ 1,300 บาท ต่อ 1 รอบ (15 นาที) เปิดให้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 9.00-18.00 น. โทรศัพท์ 0 3827 3250-7

เกมส์ยิงปืนเลเซอร์เทรค

อยู่ในบริเวณอาคารรอยัลการ์เด้นพลาซ่า ถนนเลียบชายหาดพัทยา อัตราค่าเล่นเกมส์ 100 บาท เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 10.00-24.00 น. กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 0 2476 0021 ต่อ 1808 สวนสนุกพัทยาปาร์ค ตั้งอยู่ปลายหาดคงตาล ด้านเหนือของหาดจอมเทียน เป็นสถานที่เล่นสไลเดอร์ในสระน้ำวน กิจกรรมกระเช้าลอยฟ้า และกระโดดหอ จากตึกสูง 55 ชั้น ชาวไทย 100 บาท ชาวต่างประเทศ 200 บาท นอกจากนี้ยังมีเครื่องเล่นอื่น ๆ อีก ค่าบัตรเครื่องเล่น 4 อย่าง 150 บาท โทรศัพท์ 0 3836 4110-20 กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 0 2579 9612-4, 0 2941 2055-6

สนามแข่งรถที่ระอินเตอร์เนชั่นแนลเซอร์กิต

เป็นสนามแข่งรถจักรยานยนต์ระดับนานาชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 326 ไร่ ตั้งอยู่บนทางหลวงหมายเลข 36 ห่างจากตัวเมืองพัทยา 15 กิโลเมตร มีการแข่งขันเป็นประจำในวันเสาร์ และอาทิตย์ สอบถามรายละเอียด โทรศัพท์ 280-3547, 522-1731-8

พืทยานคารัท สปีดเวย์

เป็นสนามแข่งรถเล็ก ตั้งอยู่ที่ 248/2 หมู่ที่ 2 บนถนนเทพประสิทธิ์ ซึ่งเป็นถนนเชื่อมระหว่างถนนสุขุมวิทกับถนนพญาหนาคอนกรีต ห่างจากตัวเมืองพัทยาไปทางตอนใต้ประมาณ 5 กิโลเมตร ภายในสนามมีทางวิ่งสำหรับนักขับมืออาชีพ และมือสมัครเล่นแยกจากกัน เปิดทุกวัน ตั้งแต่เวลา 9.30-18.30 น. อัตรา 10 นาที 150 บาท โทรศัพท์ 0 3842 2044

สนามแข่งรถเล็ก เค อาร์ โกคาร์ท กรุงปรีซ์

ตั้งอยู่ที่ถนนเทพประสิทธิ์ ก่อนถึงหาดจอมเทียน เป็นสนามมาตรฐาน ระยะทาง 1,100 เมตร สำหรับมืออาชีพและสมัครเล่น ที่สนใจจะประลองความเร็วในการขับขี่ ค่าบริการ 200-500 บาท มีห้องประชุมย่อยและร้านอาหารบริการ โทรศัพท์ 0 3830 0347-9

เลคแลนด์ วอเตอร์เคเบิล สกี

ตั้งอยู่ริมถนนสุขุมวิท ตรงหลัก กม. 150.5 อยู่ห่างจากตัวเมือง พัทยาประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นสถานที่เล่นสกีน้ำของเมืองพัทยา ประกอบด้วยบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ในเนื้อที่กว่า 27 ไร่ มีชุดสกี สำหรับใช้สายเคเบิลลาก นับเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เปิดทุกวันตั้งแต่เวลา 10.00-21.00 น. มีร้านอาหารบริการ โทรศัพท์ 0 3823 2690-2

บ้ำรุงสปอร์ต คลับ

ตั้งอยู่ริมอ่างเก็บน้ำห้วยซากนอก ถนนสุขุมวิท ประมาณ กม. 150 มีทางแยกเข้าไปอีก 6 กิโลเมตร เป็นแหล่งสอน และเล่นกีฬาทางน้ำ อาทิ พารามอเตอร์ (Paramotor) มอเตอร์แอ็งไกล์เดอร์ (Motorhangglider) สอบถามรายละเอียดที่คุณบ้ำรุง รวมทรัพย์ โทรศัพท์ 0 3824 9841, 0 1354 4986

โจโจ้ฮอร์สคลับ

เป็นสถานที่ฝึกขี่ม้า ตั้งอยู่ที่ทางเข้าโรงแรมมารีน่าอินน์ ถนนนาเกลือ ซอย 12 อัคราค่าเช่าขี่ม้า 1 ชั่วโมง ราคา 600 บาท, 10 ชั่วโมง 4,000 บาท โทรศัพท์ 0 3822 5149

เดอะฮอร์สฟุ้ยท์

เป็นสถานที่ฝึกขี่ม้าและ โรงแรมที่พัก ตั้งอยู่บนถนนพรประภาณิมิตร (เข้าทางเดียวกับสยามคันทรี่คลับ) โดยแยกจากถนนสุขุมวิทตรงพืทยากลางไปประมาณ 10 กิโลเมตร มีสนามฝึกขี่ม้าทั้งในที่ร่มและกลางแจ้ง และสนามโปโลที่ได้มาตรฐานสากล แต่ละปีจะมีการจัดการแสดงศิลปะการบังคับม้าขั้นสูงหรือม้าเดินรำ โทรศัพท์ 0 3873 5050

4. สนามกอล์ฟ ในเขตจังหวัดชลบุรีมีสนามกอล์ฟหลายแห่ง ได้แก่

- แนชเชอร์ดี พาร์ค ฮิลล์ กอล์ฟ คลับ 159/1 หมู่ 2 ถนนแสนสุข อำเภอเมือง โทรศัพท์
038 - 393001 - 8
- แนชเชอร์ดี พาร์ค รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟ คลับ 502 หมู่ 10 บางพระ อำเภอศรีราชา โทรศัพท์
038 -349370 - 81 ต่อ 123
- บางพระ อินเตอร์เนชั่นแนล กอล์ฟ คลับ 45 หมู่ 6 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา โทรศัพท์
038 - 341149 - 50 กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 02-2850670 - 2
- ศรีราชา อินเตอร์เนชั่นแนล กอล์ฟ คลับ 284-285 หมู่ 6 ตำบลบึง อำเภอศรีราชา โทรศัพท์
038-338375 - 8
- แหลมฉบังอินเตอร์เนชั่นแนล 106/8 หมู่ 4 ตำบลบึง อำเภอศรีราชา โทรศัพท์ 038-372273
- บูรพา กอล์ฟ คลับ 281 หมู่ 4 ตำบลบึง อำเภอศรีราชา โทรศัพท์ 038-345151-2
- เขาเขียวคันทรีคลับ 220 หมู่ 12 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา โทรศัพท์ 038 - 298224 - 6
- ชลบุรี เซนจูรี คันทรีคลับ 99/1 หมู่ 5 ตำบลคลองกิ่ว อำเภอบ้านบึง โทรศัพท์ 081-3041545
- เทรเชอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรี คลับ 222 หมู่ 7 ตำบลคลองกิ่ว อำเภอบ้านบึง โทรศัพท์
038-420766 กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 02-2950856
- สยาม คันทรี คลับ 50 ตำบลโป่ง อำเภอบางละมุง โทรศัพท์ 038-249381 - 6
- พีนิทซ์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรี คลับ กม. 158 ถนนสุขุมวิท ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง
โทรศัพท์ 038-239391 - 5
- ราชนาวี พลุคาหลวง อำเภอสัตหีบ โทรศัพท์ 038-701891
- โนเบิลเพลส กอล์ฟ รีสอร์ท แอนด์ คันทรี คลับ 88/8 หมู่ 6 ตำบลคลองกิ่ว อำเภอบ้านบึง
โทรศัพท์ 038-263158 - 60

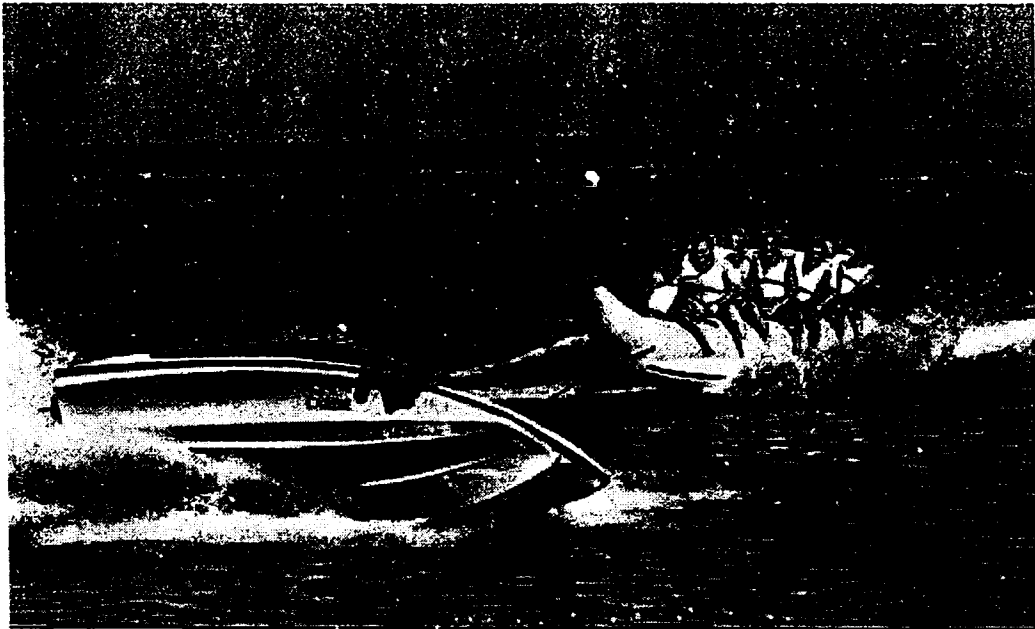
ผนวก ค

รูปภาพท่องเที่ยวบริเวณชายหาดเมืองพัทยา

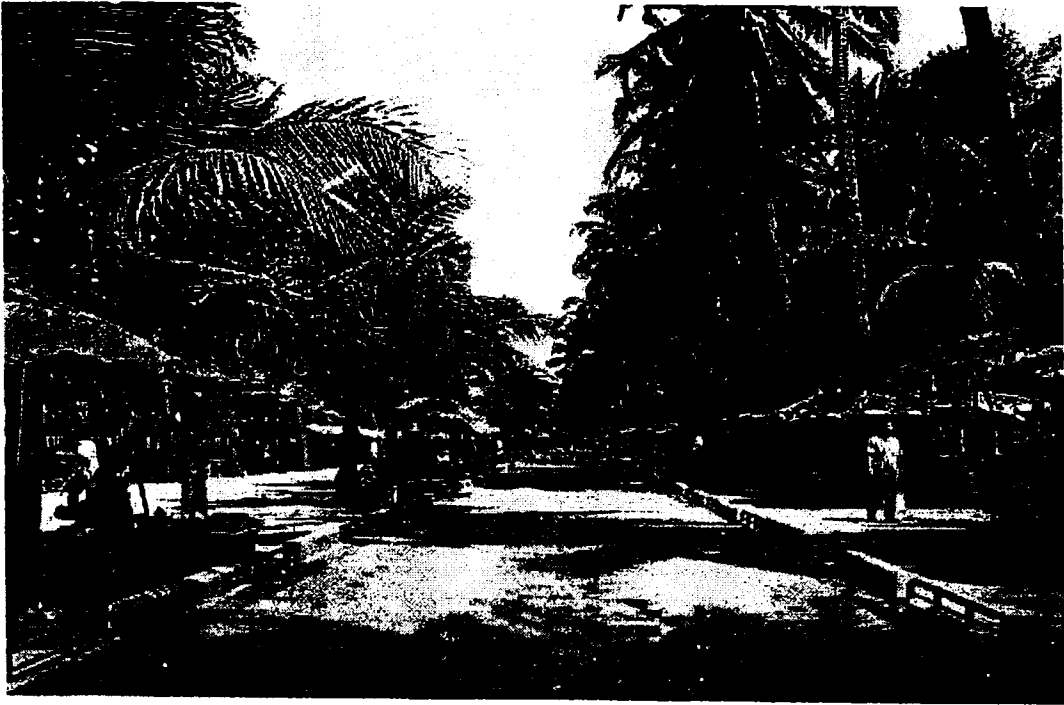
1. รูปภาพบริเวณชายหาดเมืองพัทยา

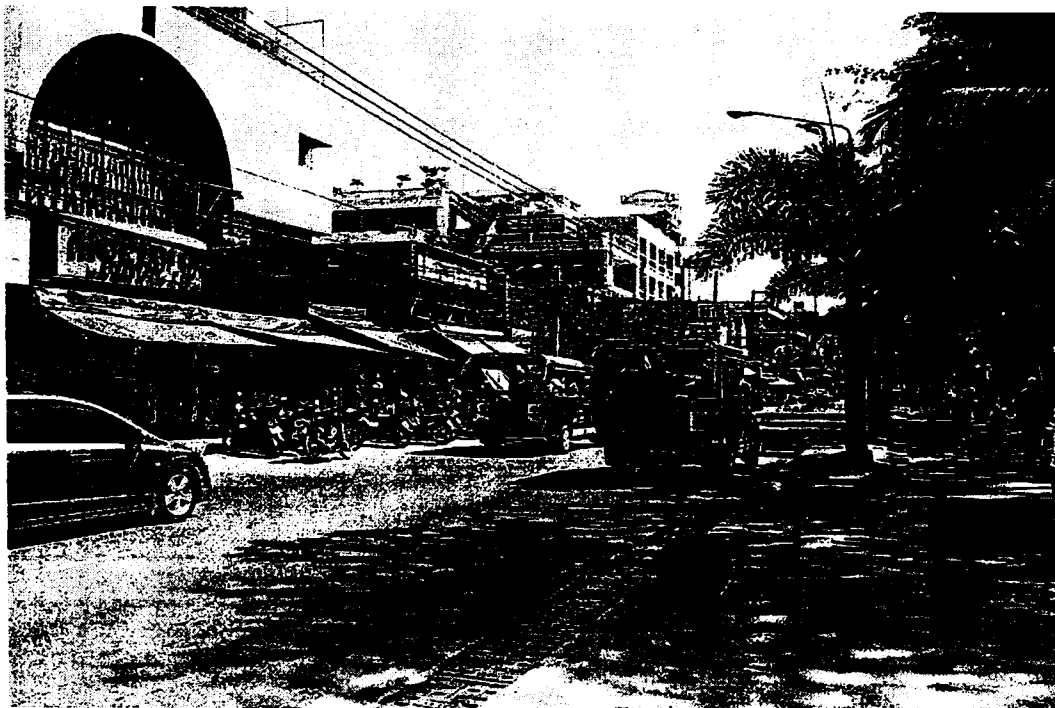
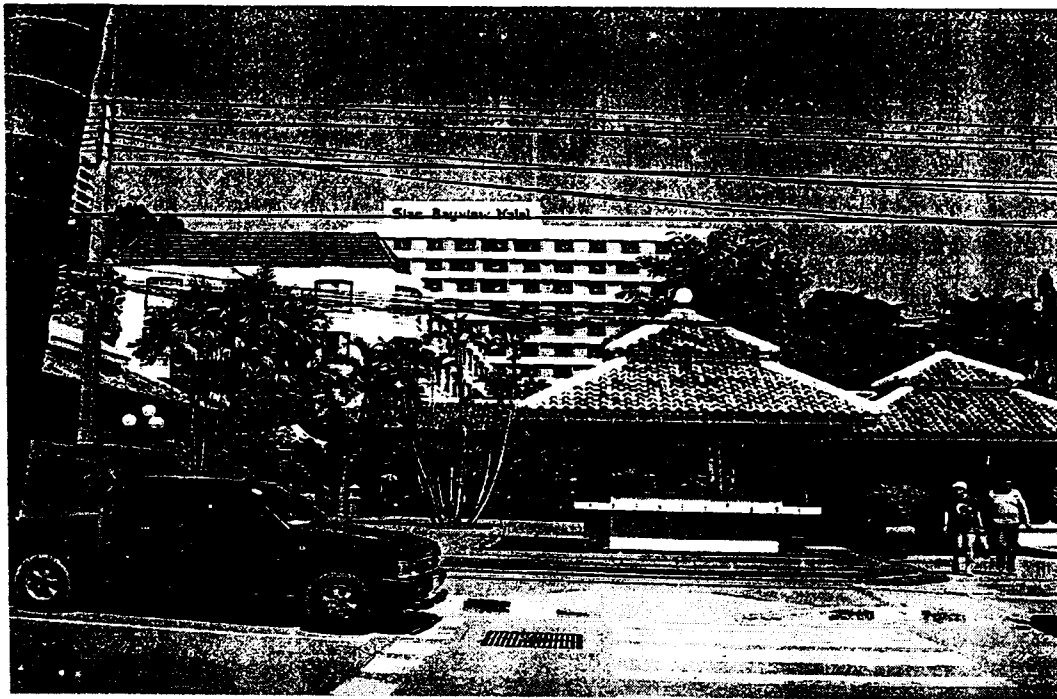
2. รูปภาพกิจกรรมชายหาดเมืองพัทยา

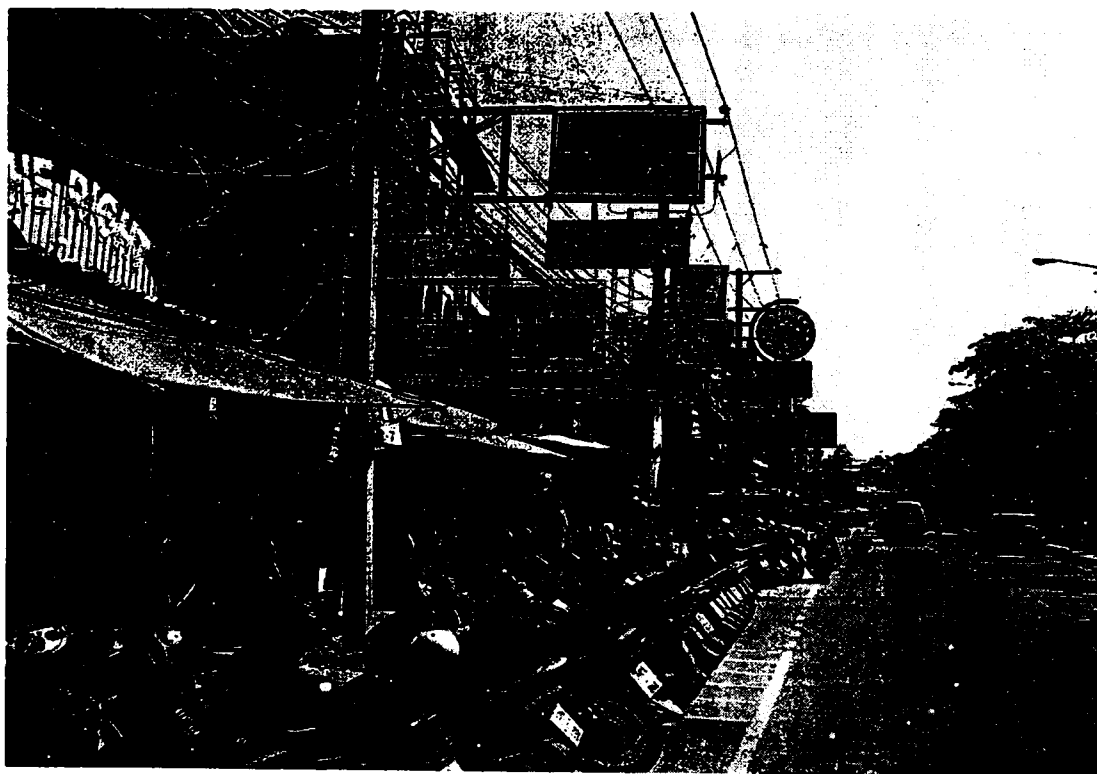
3. แผงลอยที่จำหน่ายสินค้าบริเวณชายหาดเมืองพัทยา

4. รูปภาพถนนและทางเดินเท้า

5. รูปภาพบริเวณสถานที่จอดรถ

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. คือถิ่นฐาน คือบ้านเรา อบค. กับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แปลนโมทิฟ, 2543.

คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา, 2540.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. วิถีไทย : การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โครงการ
วิถีทรรศน์, 2540.

อุทัย หิรัญโค. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2519.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, 2522.

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2550.

สถิติการท่องเที่ยวพหุชา, 2549.

เอกสารอื่นๆ

กิตติวรรณ จันทร. “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาด
บางแสน จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
นโยบายและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก,
2545.

- จงจิตต์ ปิ่นทอง. “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.
- เฉลิมพล ดันสกุล. “แนวความคิดในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ จังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. “ความคิดเห็นของกลุ่มความต่อการระงับข้อพิพาทด้วยการไกล่เกลี่ยของศาลยุติธรรม.” งานวิจัยหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 17 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, 2547.
- ภาวिका จินะวัฒน์. “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อผลการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2548.
- ระพีพรรณ ทองห่อ และคณะ. “รายงานการวิจัย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา จังหวัดน่าน.” มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.
- วิธี แจ่มกระทีก. “การพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบ้านเปียงหลวง อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- ศุภรานันท์ กาพย์พิมาย. “ประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอพิมาย.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก, 2549
- สมใจ รชตวัฒนกุล. “แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

- สลักฤทัย เดียวตระกูล. “ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา.” ภาคนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายและการวางแผนวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก 2539.
- เสกสรร วัฒนพงษ์. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวง หมายเลข 34 บางนา – บางปะกง. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- สุชาดา มะโนทัย. “การทำงานเป็นทีมของคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อำเภอหน้าพอง จังหวัดขอนแก่น.” รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539.
- สุชาติ วรสวัสดิ์. “ทัศนะของพนักงานบำรุงรักษาทางหลวงต่อกรณีรถบรรทุกน้ำหนักเกิน : ศึกษากรณีแขวงทางชลบุรี.” ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.
- ศักดิ์ยา กระแสร์ชล. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดตั้งอุทยานสายใจธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
- อมรรัตน์ ผลศิริ. “ทัศนคติของผู้มีส่วนได้เสียกับธุรกิจท่องเที่ยวชายแดนไทย – มาเลเซีย : กรณีจังหวัดสงขลา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก, 2547.
- อัครฤทธิ์ หอมประเสริฐ. “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายและการจัดการและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกริก, 2543.

Books

Bloom. Cultural Tourism in Europe UK : Biddles Ltd. Cullford, 1975.

Good, C.V. Dictionary of Education. (3rd ed.). New York. McGraw-Hill Inc., 1973.

Issak, A.C. Scope and Methods of Political Science : An Introduction to the Methodology of political Inquiry. (3rd ed.). Illinois : The Dorsey Press., 1981.

Wahlmen, B.B. Dictionary of Behavior Science. New York : Litton Education Publishing., 1973.

Websites

<http://www.rds.phd.lru.ac.th>, ธันวาคม 2551

www.nesdb.go.th/interesting, มกราคม 2553

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นายภูเบศร์ ประการรัตน์

วัน เดือน ปีเกิด

7 ตุลาคม 2521

ภูมิลำเนาเกิด

กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547

ปริญญาตรี คณะศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยเกริก